

KWPN MAGAZINE IN DE STADEN

5
MEI 2021
€ 5,95

**DE FOKKERIJ VAN
IEN VERHAGEN**
GELDERSE GLORIE WERELDWIJD VERTAKT

VERONIQUE ROERINK
BOUWT AAN TOEKOMST IN SPORT EN FOKKERIJ

SPIERBEVANGENHEID
WELKE AANDOENINGEN EN WELKE TESTEN?

Online Tuigpaardhengstenkeuring
**12 TUIGPAARDHENGSTEN
AANGEWEEZEN**

Geef uw veulen de beste start

Ruwvoeranalyse

Inzicht in energie, eiwit, structuur en suikers

Meer info of bestellen?
www.havens-shop.nl

FERTO-LAC 3 (25 kg)

Complete merrie-speciaalbrok voor dragende en zogende merries, met o.a. meervoudige kopervoorziening en hoogwaardige eiwitten

Opti-GROW (25 kg)

Luxe veulenkorrel met o.a. extra aminozuren, Multi-Calcium-Complex en lactose

EquiForce Beta+ (3 kg)

Supplement voor tijdens het dekseizoen en de dracht, met o.a. extra bètacaroteen, natuurlijk vitamine E en Selenium

Inhoud

4 Nieuws
In het kort

7 Aan het woord: Charlotte Dekker
Het beste van twee werelden

10 Hengstenkeuring Tuigpaard
Twaalf hengsten aangewezen

16 Fokkers van het Jaar
Sander & Erik Daniëls

18 Tuigpaard van het Jaar
Action Quality Amadeus

22 De fokkerij van Veronique Roerink
Goed uitgekakte toevalligheden

34 WBFSH Sire Ranking
Top 10 KWPN-erkend

40 Pavo's voedingstips
Lacterende merries

42 Spierbevangenheid
Welke aandoeningen en welke testen?

50 De fokkerij van Ien Verhagen
Gelderse glorie wereldwijd vertakt

61 Ondernemersnieuws
Bodembedekking en stalbrand

62 Jaargang 2020
Talentvolle tuigpaardhengsten

68 Online presentatie
Tuigpaardhengsten showen voor de camera

74 Advertorial MSD
Bescherm je veulen tegen wormen

76 De fokkerij van Pascal en Laura Knijnenburg
Sprakmakend succes

88 Uit de regio
Activiteiten in het land

16

22

76

oud

Verkoop uw veulen via de Online Veulenveilingen

Wilt u uw veulen verkopen via de KWPN Online Veulenveilingen? Dan profiteert u van de internationale etalage van het KWPN waarin u uw veulen(s) tentoonstelt. De veilingwebsite www.kwpn.auction trekt wereldwijd bezoekers, registreren als bidder is eenvoudig en gratis. De KWPN Online Veulenveilingen die dit jaar worden georganiseerd zijn gelijk aan de voorgaande edities, service en gemak staat nog altijd voorop voor u als fokker. Uiteraard volgen er protocollen zodat tijdens de foto- en videodag voldaan kan worden aan de richtlijnen van het RIVM. U hoeft maar één keer met uw veulen op pad. Tijdens de foto- en videodag wordt het veulen beoordeeld door een KWPN-inspecteur op exterieur en correctheid in beweging en klinisch gekeurd door een dierenarts. Het veterinair rapport wordt gepubliceerd op de veilingwebsite bij het betreffende veulen en potentiële kopers kunnen telefonisch meer informatie krijgen van de inspecteur. Check onze website voor meer info en data (sales>veulenveilingen). Aanmelden kan via de agenda.

KWPN Veulenregistratie, korting op D-OC

Bent u al trotse eigenaar van uw pasgeboren veulen, maar heeft u uw veulen nog niet geregistreerd? Bij het KWPN wordt na de registratie alles voor u geregeld. Wanneer u uw veulen heeft geregistreerd, heeft u ook direct het paspoort aangevraagd. De afstammingscontrole van de vader is als extra service toegevoegd. Daarnaast wordt uw veulen geschetst en gechipt* door een KWPN-paspoortconsulent en wordt uw veulen gemeld in de Nationale Database. Dit alles bieden wij aan voor 171,25 euro inclusief 21% btw. Indien u bij het registreren van uw spring- of dressuurveulen direct een aanvraag doet voor het genoomfokwaarde-onderzoek, ontvangt u hierop een korting van 13,50 euro (incl. 21% btw). U betaalt dan voor het onderzoek 150 euro (incl. 21% btw). De aanvraag kunt u direct doen bij het veulen registreren in Mijn KWPN, maar ook op een later moment kunt u nog profiteren van de korting. Zolang het haarmonster nog niet naar het laboratorium is voor de afstammingscontrole, is de korting geldig op het aanvragen van een genoomfokwaarde-onderzoek voor uw veulen(s). *Schetsen en chippen door een KWPN-paspoortconsulent is alleen mogelijk wanneer het veulen gestald staat in Nederland. In België is het mogelijk om dit te laten doen op de veulenkeuring.

Oud-bestuurslid Piet van der Linden overleden

Oud-KWPN-bestuurslid Piet van der Linden is op vrijdagavond 2 april op 81-jarige leeftijd onverwachts overleden aan een hartstilstand. Van der Linden begon in 1974 zijn loopbaan bij het KWPN als secretaris van de vroegere afdeling Brabant/Zeeland en later van regio Noord Brabant, waarna hij in 1999 werd gevraagd voor de functie van secretaris/penningmeester in het Algemeen Bestuur. Na negen jaar Algemeen Bestuur en in totaal 36 jaar KWPN trad hij in 2008 af. Uit handen van toenmalig voorzitter Henk Visser mocht hij de Gouden Speld met diamant ontvangen. Van der Linden had tijdens zijn actieve periode ook zitting in diverse KWPN-commissies. Zo maakte hij onder meer deel uit van de organisatiecommissie van de hengstenkeuring en, wat destijds begonnen is als de Rabodagen en later is overgegaan in de KWPN Paardendagen nu, de KWPN Kampioenschappen. Maar ook buiten het KWPN was hij een betrokken paardenman, zo was hij 37 jaar (van 1971 tot 2007) bestuurslid van Concours Hippique Mierlo en was hij bestuurslid van de Fokpaardendag Lierop tot 2012. Van der Linden was eveneens onderscheiden al Lid in de Orde van Oranje-Nassau. Wij wensen zijn familie en overige nabestaanden veel sterkte met dit grote verlies.

Hernieuwd spermaonderzoek Kyton

In de rapportage van de goedgekeurde hengsten, kunt u lezen in welke klasse de hengsten zijn ingedeeld m.b.t. het verwachte bevruchtende vermogen. Dit wordt gebaseerd op het begin van dat jaar gedane spermaonderzoek. Naarmate dat een hengst ouder wordt kan de spermaproductie zich in positieve zin ontwikkelen. De dressuurhengst Kyton, geregistreerd op naam van R.M. Vermunt JR. uit Geesteren en H.D. & J. Bruinier-van dan Ham uit Spankeren, is enige tijd geleden nogmaals aangeboden bij de Faculteit voor Diergeneeskunde in Utrecht voor een spermaonderzoek. De spermakwaliteit van de zoon van Ferguson uit Wilbria is nu ingedeeld in de categorie 'voldoende'.

Gelderse hengsten Mandienio WL, Markant BK en Mexpression definitief goedgekeurd

De drie Gelderse hengsten Mandienio WL (v.Glamourdale), Markant BK (v.Wilson) en Mexpression (v.Expression) zijn geslaagd voor het volledige dekbrevet. Recent vond het laatste aangespannen examen plaats op het buitenterrein in Ermelo. "Mandienio WL en Markant BK maakten een bijzonder goede indruk op het buitenterrein. De hengsten werden met zeer hoge punten ingeschreven in het stamboek. Ze waren zeer goed te rijden door de menner en hadden een goede instelling en looplust. Dat kwam ook duidelijk tot uiting in de cijfers", vertelt inspecteur Wim Versteeg. De hengsten hebben nu aan alle examens voldaan en zijn goedgekeurd bij het KWPN fokrichting Gelders paard. Voor het volledige rapport, fokadvies en cijfers kunt u de KWPN Database raadplegen.

Verrichtingsonderzoek

Ten tijde van het ter perse gaan van dit KWPN Magazine was het verrichtingsonderzoek nog niet afgerond. De rapporten vindt u in de KWPN Database én in het volgende nummer.

Korting bij Agradi

KWPN-sponsor Agradi heeft een mooie ledenactie! Tot en met 31 mei 2021 profiteert u als KWPN-lid van 7,50 euro korting op een bestelling vanaf 75 euro. Gebruik hiervoor de kortingscode KWPN75.

Procedure merriekeuringen

Op advies van de Fokkerijraad zijn er verschillende mogelijkheden voor de regio's om de stamboekkeuring en Centrale Keuring in te vullen dit jaar.

Stamboekkeuring:

Paarden worden in groepjes (max. 5-6 paarden) beoordeeld op de straat. Vervolgens komende de paarden één voor één in de kooi voor het vrijbewegen en/of vrijspringen. Na elk paard volgt er een korte toelichting op de beweging en/of het springen. Tot slot komende de paarden terug in de groep voor het rondstappen. Tijdens het rondstappen wordt er een toelichting gegeven op het exterieur en volgt de bekendmaking van de bovenbalkcijfers en eventuele toekenning van het sterpredicaat. Bovenstaande is conform zoals het ook voor de coronaperiode verliep tijdens de stamboekkeuring.

Centrale Keuring:

Voor de Centrale Keuring zijn verschillende mogelijkheden. De regio mag bepalen voor welke mogelijkheid wordt gekozen.

1. Na elke groep of twee groepen, komen de merries één voor één in de kooi. Ze worden kortdurend opgesteld en stappen bij de jury vandaan en draven een ronde aan de hand. Aansluitend komen alle stermerries binnen voor het rondstappen. De juryvoorzitter maakt bekend welke merries (voorlopig) keur of elite worden. Daarnaast kunnen merries uitgenodigd worden voor de Nationale Merriekeuring. De regio heeft de mogelijkheid om een presentatie te geven van de beste merries uit de regio. Hier kan de provinciaal kampioen worden aangewezen. Dit kan voor zowel de driejarige merries als de vier- t/m zevenjarige merries.
2. Aan het eind van de dag, of twee dagen, worden alle stermerries aan de hand voorgesteld. De merries worden individueel beoordeeld, ze worden kortdurend opgesteld, stappen bij de jury vandaan en draven een ronde aan de hand. Aansluitend komen alle stermerries binnen voor het rondstappen. Tijdens deze presentatie wordt bekend gemaakt welke merries (voorlopig) keur of elite worden. Daarnaast kunnen merries worden uitgenodigd voor de Nationale Merriekeuring. Dit is dezelfde procedure zoals in het verleden in de regio's Flevoland en Utrecht de Centrale Keuring werd uitgevoerd.
3. De Centrale Keuring is op een aparte dag. Merries worden beoordeeld aan de hand. De merries worden individueel beoordeeld, ze worden kortdurend opgesteld, stappen bij de jury vandaan en draven een ronde aan de hand. Aansluitend komen alle stermerries binnen voor het rondstappen. Juryvoorzitter maakt bekend welke merries (voorlopig) keur of elite worden. Daarnaast worden de uitnodigingen voor de Nationale Merriekeuring bekend gemaakt. Idem procedure 'grote' Centrale Keuringen voor de corona.

IBOP:

Merries kunnen na afloop van de IBOP worden opgenomen in het stamboek. Ze kunnen ster of (voorlopig) keur of elite worden verklaard. Driejarige merries kunnen worden uitgenodigd voor de Nationale Merriekeuring. Na afloop van de IBOP kunnen stermerries met het sportpredicaat beoordeeld worden voor het keur- of elitepredicaat.

Jongepaardencompetities:

Tijdens de bij het KWPN aangemelde jongepaardencompetities, waar een KWPN-inspecteur aanwezig is, kunnen paarden ook worden beoordeeld gelijkwaardig aan een IBOP en vervolgens worden opgenomen in het stamboek.

NB: Check de KWPN-website voor de actuele coronamaatregelen.

OFFICIAL PARTNERS:

Wijziging reglementen

Registratiereglement

Het Registratiereglement is aangepast, aan artikel 11 'Register A rijpaard, discipline dressuur en springen' is toegevoegd lid d: uitgesloten zijn nakomelingen van hengsten die als veulen geregistreerd zijn bij een niet door het KWPN erkend stamboek, te weten Asociación Nacional De Criadores De Caballos De Pura Raza Española (ANCCE), Associação Brasileira De Criadores do Cavalo Puro Sangue Lusitano (ABPSL), Associação Portuguesa De Criadores do Cavalo Puro Sangue Lusitano (APSL) en het Koninklijk Friesch Paarden Stamboek (KFPS) en/of die van oorsprong een bloedvoering hebben voortvloeiend uit deze stamboeken.

Selectiereglementen dressuur en springen

Ook diverse selectiereglementen behoeften aanpassing. De Selectiereglementen merries, veulens, ruinen en niet-goedgekeurde hengsten springen én dressuur zijn geactualiseerd in verband met het komende merriekeuringsseizoen. Tevens is het verzoek uit het Algemeen Bestuur gekomen om de reglementen van de verschillende fokrichtingen meer op elkaar af te stemmen. Waar nodig zijn enkele redactionele aanpassingen doorgevoerd, o.a.:

- 'Merries, veulens en ruinen' aangepast naar: 'Merries, veulens, ruinen en niet-goedgekeurde hengsten'
- 'Predikaat' aangepast naar 'Predicaat'
- Consistentie opsommingen

De omschrijving van het fokdoel is geüniformeerd. Tevens is aan het reglement een aanpassing gedaan wat betreft de mogelijkheden voor (voorlopig) keur tijdens een stamboekkeuring, aanlegtest en jongepaardencompetitie. In de Ledenraad is afgesproken dat deze verruiming wordt ingevoerd en na dit keuringseizoen wordt geëvalueerd. Tevens is informatie over de exportkeuring toegevoegd.

Selectiereglement tuigpaard

De Fokkerijraad Tuigpaard stelde een aantal wijzigingen in het Selectiereglement merries, ruinen en niet-goedgekeurde hengsten voor. De formulering van het fokdoel is in het kader van uniformering binnen de diverse fokrichtingen aangepast. Tevens kunnen ook ruinen en niet-goedgekeurde hengsten in aanmerking komen voor het sportpredicaat. Hierop is het reglement aangepast. Op dit moment is het volgens het Selectiereglement merries, veulens en ruinen voor tuigpaardmerries niet mogelijk om een sportpredicaat te behalen in een andere discipline dan de aangespannen sport. De Fokkerijraad Tuigpaard heeft geadviseerd om het behalen van sportpredicaten in de disciplines dressuur, springen, mennen, samengestelde wedstrijd sport en endurance eveneens mogelijk te maken. Dit acht zij van belang onder andere voor het stimuleren van de tuigpaard-fokkerij. De eisen voor het sportpredicaat zijn overgenomen uit het selectiereglement voor dressuur- en springmerries, met uitzondering van de sporteis voor het sportpredicaat mennen. Het sportpredicaat mennen kan tot op heden enkel door Gelderse paarden worden behaald, hier is de sporteis van overgenomen. De Ledenraad ging akkoord met de voorgestelde wijzigingen. De aangepaste reglementen worden gepubliceerd op de KWPN-website.

Stalkeuringen

Naar aanleiding van het merriekeuringsseizoen 2020 heeft de Ledenraad aan het Algemeen Bestuur verzocht om duidelijkheid te creëren in het beleid omtrent stalkeuringen. In de Ledenraadsvergadering van 21 april jl. gaf Ralph van Venrooij, hoofd Fokkerijzaken, een toelichting. De vraag naar stalkeuringen stijgt en komt vooral vanuit professionele stakeholders. Na inventarisatie door de afdeling Inspectie is het duidelijk dat een groot gedeelte van de paarden die normaliter op de stalkeuringen werden aangeboden niet op de reguliere stamboekkeuringen komen, waardoor het KWPN informatie misloopt en deze leden niet faciliteert in hun specifieke behoefte. Daarnaast zien we de deelname aan de reguliere stamboekkeuringen langzaam teruglopen. Stalkeuringen zijn te allen tijde openbaar en voor iedereen toegankelijk voor deelname. Stalkeuringen worden door zowel deelnemers en inspectie als zeer waardevol ervaren, gezien de laagdrempelige vorm waardoor directe communicatie met de inzenders mogelijk is. Op advies van de afdeling Fokkerijzaken heeft het Algemeen Bestuur het volgende voorstel gedaan:

- Stalkeuringen gedurende het gehele jaar toestaan.
- Stalkeuringen dienen onder dezelfde reglementen plaats te vinden als de reguliere stamboekkeuringen met een minimale deelname van 15 paarden.
- Omdat stalkeuringen een regio-activiteit betreffen, ontvangen de regio's hiervoor ook de vergoeding per paard, accorderen zij de aanvraag en dragen de verantwoordelijkheid.

In de Ledenraadsvergadering is afgesproken dat er een duidelijk kader komt waaraan de locatie moet voldoen en tevens om deze werkwijze het komende jaar te hanteren en vervolgens te evalueren, waarna wordt besloten of dit beleid wordt voortgezet of aangepast.

Fokkerijraad Rijpaard 2.0

Een speciale werkgroep – bestaande uit Emmy de Jeu, Job Oldenziel, Willem Goesten, Bert van Kooten en Perry Boogaard – buigt zich over de optimale inrichting van de Ledenraad, Fokkerijraad en de regio-indeling. Als eerste hebben ze zich gericht op de Fokkerijraden; een belangrijk adviesorgaan t.b.v. Algemeen Bestuur en de Ledenraad m.b.t. het fokkerijbeleid van de vereniging. Er zijn door het Algemeen Bestuur profielen opgesteld. Naast een aantal generieke gedragskenmerken (ambassadeurschap van het KWPN, persoonlijke kracht, denkkracht, teamplayer, slagkracht en vooruitstrevend) is het, gezien het belang van een goede samenstelling van het team, belangrijk dat er teamleden uit verschillende disciplines in de Fokkerijraad participeren om een zo breed mogelijke inbreng te krijgen. Het benutten van de aanwezige kennis en ervaring in het team draagt zorg voor een adequate advisering aan het Algemeen Bestuur over de foktechnische aangelegenheden en het selectiebeleid. Binding met de achterban is essentieel. Daarom zou in de Fokkerijraad bij voorkeur zitting moeten hebben: een fokker met aantoonbare kennis van de internationale markt en fokkerij-ontwikkelingen, een (top)sporter met kennis van fokkerij, een paardenman/vrouw met ruime ervaring in de internationale paardenhandel en een veterinaire met kennis van de moderne voortplantingstechnieken, innovatieve selectiemethoden en fokkerij. Het KWPN-paard staat bekend om zijn gezondheid en duurzaamheid en door middel van de tools vanuit de genetica wil het KWPN hier steeds verder in ontwikkelen. Een lid van het Algemeen Bestuur funktioneert als voorzitter, die de belangrijke rol heeft van bruggenbouwer en verbinder. De Fokkerijraad Gelders paard bestaat uit vijf leden en een lid vanuit het JongKWPNbestuur, de Fokkerijraad tuigpaard bestaat uit vier leden en een lid vanuit het JongKWPN-bestuur. Het advies van de werkgroep is om binnen de Algemene Fokkerijraad Rijpaard (twaalf leden) twee gespecialiseerde Fokkerijraden op te richten: voor de disciplines dressuur (zes leden en een lid vanuit het JongKWPN-bestuur) en springen (zes leden en een lid vanuit het JongKWPN-bestuur).

➤ Aan het woord

Het beste van twee werelden

Mijn dierenarts vertelde vorige week over de invloed van het huidige koude weer op de hengstigheid en het drachtig worden van de merries. Behalve daglengte en andere factoren als conditie en voeding speelt ook temperatuur een rol. “De eieren komen maar moeizaam los met deze koude nachten”, zei hij. Fascinerend vind ik de kracht van de natuur: het merrielichaam wacht schijnbaar liever op betere omstandigheden. En als het straks dan eindelijk lekker lenteweer wordt, ontploft Facebook met foto's van pasgeboren veulens en lijkt het wel of de overige merries allemaal tegelijkertijd hengstig zijn. Zoals ook bij een bepaalde temperatuur planten en bomen beginnen te groeien, allemaal op hun eigen wijze geprogrammeerd: de witte pruimenbloesem als eerste, gevolgd door de kers. Vervolgens bloeien de perenbomen en als laatste zien we de appelbloesem.

Ook tijdens de Online Tuigpaardhengstenkeuring was het een stuk kouder dan we hadden mogen verwachten voor een zaterdag in mei. En ondanks dat het een fantastische dag was met veel kwaliteit, was de afwezigheid van publiek toch echt een gemis. We hadden graag wat extra warmte vanaf de tribune gehad, zeg maar. Het kon eenvoudig niet anders vanwege de coronamaatregelen, maar de lege tribunes blijven een akelig gezicht. We misten de sfeer en het enthousiasme van de tuigpaardliefhebbers, en hopen van harte dat we op de evenementen die van de zomer op de planning staan weer met elkaar van de kwaliteit van de paarden kunnen genieten. Dat blijft toch het allermooiste! Tot die tijd proberen we u zoveel mogelijk beelden aan te bieden via KWPN.tv. De Online KWPN Hengstenkeuring in februari was een enorm succes, met meer dan 100.000 bezoekers uit een indrukwekkend aantal landen. En de

Charlotte Dekker
Hoofd Marketing & Communicatie

reacties op de Online Tuigpaardhengstenkeuring – waarbij we ook weer van tevoren opgenomen rubrieken en diverse studiogesprekken hadden toegevoegd – waren eveneens heel positief. Sinds vorig jaar zenden we de eindpresentaties van de hengsten live uit, we hebben diverse webinars georganiseerd en op KWPN.tv vindt u ook een 'Ontmoet' waarbij we een kijkje achter de schermen van het verrichtingsonderzoek nemen. Toch heb ik ook teleurgestelde reacties gehad van mensen die graag de aanlevering van de hengsten, de IBOP tuigpaard of tussenpresentaties via KWPN.tv hadden gevolgd. Begrijpelijk, maar alle extra uitzendingen vergen ook een extra investering, dus we moeten keuzes maken in wat we livestreamen. Eén ding staat als een paal boven water: TV is niet meer weg te denken uit onze mediamix. Ook wanneer er straks weer publiek is toegestaan, blijven we zoveel mogelijk evenementen uitzenden via de livestreams. Waarbij de uitzending zoals we die nu hebben gemaakt voor beide hengstenkeuringen – met gevarieerd en afwisselend programma – uitgangspunt is. We zijn nu al aan het nadenken hoe we de KWPN Hengstenkeuring in februari optimaal kunnen organiseren, waarbij we het beste van twee werelden willen bieden: ter plaatse én online. Hopelijk hebben we dan weer de tribunes vol liefhebbers, om te genieten van de verrichtingen van de hengsten ter plaatse. Maar óók de mensen thuis moeten bij wijze van spreken aan hun Apple.tv, mobiel, tablet of laptop gekluisterd zijn. Dát is onze uitdaging voor 2022, maar eerst gaan we genieten van het komende zomerseizoen, met het merriekeuringsseizoen, de finales van de Pavo Cup en de Blom Cup en de kampioensrijd bij de beste merries en veulens in iedere fokrichting. In ieder geval via de livestream, maar ik hoop van ganser harte 'live' ter plaatse. •

“Eén ding staat als een paal boven water: TV is niet meer weg te denken uit onze mediamix.”

KWPN Merchandise

Nu ook vuilafstotende witte broeken beschikbaar in de webshop!

Scan de QR code en ga direct naar de webshop:

Poloshirt
€ 39,95

Sweatvest
€ 59,95

Neem een kijkje op www.kwpn.nl/merchandise !

Gratis verzending en retour! *

* Gratis verzending bij bestellingen vanaf €75,-

Daltonstraat 42-44 Harderwijk 0341-433439 info@onori.nl www.onori.nl

KARDESH

KWPN | 1,73 cm | 2015

**Vermogen,
techniek
en bloedmooi!**

Zijn opvallend mooie verschijning maakte direct indruk op de juryleden van het KWPN. Met zijn wil om te werken en zijn indrukwekkende prestaties profileerde Kardesh zich tijdens het KWPN verrichtingsonderzoek. Het uitzonderlijke talent van Kardesh is dan ook geen toeval als je zijn pedigree bestudeert. Kardesh is een zoon van Etoulon die onder Jur Vrieling momenteel al met succes op 1.50 cm niveau wordt uitgebracht. Etoulon vererft uitzonderlijk goed en heeft o.a. al 4 jaar op rij de nationale veulen kampioen geleverd. Moeder Eukarla II V is een dochter van topvererver Zirocco Blue. Zij liep zelf een zeer goede EPTM met o.a. 8-en voor reflexen en vermogen. Met verder in de pedigree respectievelijk Corland - Ahorn - Joost- Wagner kent deze lijn geen zwakke plekken. Kardesh, afstammend van de allerbeste springpaarden vererfers! Een uitzonderlijke opeenstapeling van GP hengsten die allen op het allerhoogste niveau hebben gepresteerd. Uit de bekende Karla stam die al generaties lang top springpaarden voortbrengt! Met een 8,5 voor techniek, een 9 voor vermogen, gezegend met een fantastisch model én met geweldig veel hengst-opdruk, is Kardesh een hengst voor de toekomst!

Dekgeld € 950,- (excl. BTW)

'Kardesh kan het model verbeteren, en springkwaliteit en metname techniek en vermogen toevoegen aan de springpaardenfokkerij'
(quote KWPN verrichtings onderzoek)

Etoulon (1.50 spr)	Toulon (1.60 spr)	Heartbreaker (1.60 spr)
	Utareusa (pref elite prest)	Nikita
Eukarla II V (elite)	Zirocco Blue (1.60 spr.)	Calvados (1.60 spr)
	Tiekarla V (pref ster prest)	Brigitte
		Mr. Blue (1.60 spr)
		Licorne Des Forets
		Corland (1.60 spr)
		Eukarla

Verkrijgbaar bij de volgende hengstenstations:

Stal Bles
Theo +31 654906949 Bart + 31 610936355

Stal van Vliet
IJsselstein 030 - 6886221

Van Uyttert
Heerwaarden 0487 - 573203

De Ritta Hoeve
Groningen 06 - 53472894

› Hengstenkeuring Tuigpaard

Twaalf hengsten aangewezen

Met een tevreden gevoel heeft de hengstenkeuringscommissie onder voorzitterschap van Lammert Tel twaalf hengsten, waaronder één volbloed Hackney, kunnen aanwijzen, zo resumeerde Lammert het resultaat waarbij hij aangaf dat sterke merrielijnen aan de basis van diverse hengsten staan. Drie hengsten werden geprimeerd.

Dat waren zonen van Icellie, Idol en Indiana.

Tekst: DINI BROUWER — Beeld: JACOB MELISSEN

Er waren enkele nieuwe elementen op de hengstenkeuring in Ermelo. Er trad een nieuwe hengstenkeuringscommissie aan te weten Lammert Tel (voorzitter), Bauke de Boer en Thomas van der Weiden. Tesamen met inspecteur Viggon van Beest klaarden zij de klus. Henk Prins was plaatsvervangend commissielid bij nakomelingen van de hengst Fantijn, die van Tel is. Zowel de eerste als de tweede bezichtiging vonden op dezelfde dag plaats en Lammert Tel gaf na afloop aan dat het meerdere keren aantreden best veel vroeg van deze jonge paarden. Begonnen werd met het lineair scoren van alle hengsten buiten op de straat en dat was ook nieuw. In totaal werden er 34 hengsten aangeboden. Na de eerste selectie binnen werden er vijftien hengsten uitgenodigd voor de tweede bezichtiging. Daaronder was een vierjarige, die zich eerst nog aangespannen moest presenteren en daarvoor slaagde. Zeven hengsten werden er bij deze eerste selectie ster verklaard. Vervolgens werden er van die vijftien hengsten twaalf uitgenodigd voor deelname aan het verrichtingsonderzoek, alles onder voorbehoud van PROK-goedkeuring hetgeen voor 1 juni gerealiseerd moet zijn. Nieuw was ook dat er geen kampioenskeuring meer is maar dat de jury hengsten kan primeren. De aangewezen hengsten moeten zich later dit jaar tweemaal aangespannen presenteren en op de derde aangespannen presentatie wordt hun trainbaarheid getoetst.

Kwaliteit voorhanden

Lammert Tel en Viggon van Beest waren blij met de nieuwe, toch grote jaargang. Lammert: “Het aantal

aangeboden hengsten is niet eens zoveel minder dan voorgaande jaren, dat zou je kunnen verwachten na zo’n raar jaar. En dat er kwaliteit voor handen was is af te leiden uit het feit dat we 15 van de 34 aangeboden hengsten konden aanwijzen.” Viggon: “Het was ook mooi dat we van jonge hengsten als Icellie, Idol, Indiana en Hertog Jan hengsten konden aanwijzen. Ook presenteerde de Hackney-hengst Bocellies Matteo zijn eerste jaargang en die konden we al meteen aanwijzen. Dan kan de driejarige Hackney-hengst in verband met zijn zeer lage verwantschap perspectief bieden. Dan konden we ook een laagverwante vierjarige zoon van de Hackney-hengst Eclipse Flasch Dance aanwijzen en mooi was ook dat we van de oudere hengst Urgent nog een hengst hebben kunnen aan wijzen.” Tien verschillende vaders tekenden voor het vaderschap en het verwantschapspercentage van de aangewezen hengsten varieerde van 2,7% tot 12,8%. De stokmaten varieerden van 1.60 m tot 1.71 m. De drie premiehengsten waren allen PROK-gekeurd hetgeen een voorwaarde was voor toekenning van de fokkerspremie van 1.000 euro uitgereikt namens de Vrienden van het KWPN.

Drie van Icellie

Hij was met zeven aangeboden hengsten de grote aanvoerder, maar Icellie ging met drie hengsten ook bij de aangewezen hengsten op kop. Cat. nr. 713 Norking Apple (1.62 – 11,4% verw.) is een bruine PROK-zoon van Icellie uit Iristeusi (ster van Eebert) van f/g. Nico van Maaswaal uit ’t Goy. Het gaat hier om de bekende stam waaruit ook de vermaarde keur preferente Coteusi (v.Renovo) van Van Maaswaal komt en waar-

◀ Premiehengst Noorderlicht V is een zoon van Icellie. De hengst zet de hals er goed op en beschikt over veel hengstuitdrukking.

◀ Nevaro van Altrido is een zoon van Idol. Het is een hengst die zich met veel plezier blijft showen en steeds weer lift in het lijf en daarmee zijn primering verdiende.

◀ Naviro K is een zoon van Indiana. Deze premiehengst beschikt over veel jeugd en klimt er goed in.

- ◀ De Hackney-hengst Sallandt's Long Train is een zoon van Renvyle The Real Deal en is met 2,7% de hengst met het laagste verwantschap.

- ◀ Norbert FS is een er goed inklimmende zoon van de 20-jarige Urgent, die nog een rechtstreekse zoon is van de preferente Waterman.

- ◀ Nubert is een tuigtypische zoon van Hertog Jan en is van de Amerikaanse inzender K.M.L. Lundin in Cannon Falls (USA).

mee Lammert Vinke in 1988 en 1989 de Finale der Nationale op de Nationale Tuigpaardendag won. Van Maaswaal fokt met deze stam ook zeer succesvol in de dressuurrichting. Een bekend tuigpaard uit deze stam is Teunis Jan (uit Nereusi keur pef van Manno) die 113 WP heeft. Lammert: "Bij dit paard hebben we toch gewikt en gewogen omdat we graag deze merrielyn willen proberen. De hengst is een opvallend sterk gebouwde hengst die iets rijker in de hals mocht zijn. De bovenlijn is sterk en hij beschikt over veel takt en balans in zijn bewegingen."

Noordelijk fokproduct

De tweede Icellie is cat.nr 714 (1.63 – 10.7 % verw.) de bruine Noorderlicht V (uit Darina ster van Vulcano). De fokker van Noorderlicht komt ook uit het noorden. Het is Roelof Harm Veenstra uit Boijl die samen met zoon Harm Jan de geregistreerde is. Deze PROK-hengst werd geprimeerd. Grootmoeder Larina B (elite van Waterman) heeft 35 WP en bracht Zidane (v.Talos) die 142 winstpunten heeft. Paarden met WP uit deze stam zijn de aangewezen hengst Rudy B (v.Manno) die 138 WP heeft en volle zus Tariena die er 65 heeft. Lammert: "Met Vulcano, Waterman en Renovo in de pedigree vonden wij deze hengst extra interessant. Hij heeft zeer veel hengstuitdrukking, hij heeft de hals er goed op staan en zijn fundament is correct. De hengst zou nog even meer mogen kantelen in het lichaam."

Derde Icellie

Ook de derde Icellie, cat.nr 715 genaamd Nibali, komt uit het noorden. Lenie Postma - de Haan uit Kollummerpomp fokte deze bruine met een stokmaat van 1.71m en een verwantschapspercentage van 10,5 % uit Dirose (elite PROK van Unieko). De geregistreerden zijn Reinie Tewis uit Westdorp en Jan van Kooten uit Montfoort. Dirose heeft 19 WP punten. Het gaat hier om een telg uit de zeer wijdvertakte en zo succesvolle Denderose-stam. Lammert: "De hengst komt uit een sterke merrielyn. Het is een hoogbenige, moderne, goed in het type staande hengst met een sterke bovenlijn. De hengst heeft een hoge actie en toont veel buiging en kracht in de achterhand."

Tweede geprimeerde

De tweede premiehengst, het is overigens geen rangschikking, is cat.nr. 720, Nevaro van Altrido, een 1.67m metende schimmel met een verwantschapspercentage van 12,2% van Leo Wijkmans uit Elshout. Fokkers zijn Albert en Trijntje Doornbos uit Beilen. Zij fokten hem uit Wolanda (ster van Patijn). De moederlijn leverde diverse internationale menpaarden. Tel: "Deze hengst staat in het tuigpaardtype zoals wij dat graag zien. De hals staat er bovenop en de elke keer weer klom hij erin. Het

lichaam lift in beweging en dat klimmen elke keer compenseerde voor ons zijn hogere verwantschap."

Derde premie hengst

Derde geprimeerde is cat.nr 723, de PROK-vos Naviro K (Indiana uit Jellowroos ster PROK van Fantijn). Fokker van deze 1.61m metende en 12,8% verwante hengst is Gert Kamphorst uit Zwartebroek en geregistreerde is Aris van Manen uit Nijkerk. In de moederlijn komen we sportpaarden als GM Cognac (Whiskey HBC) met 165 WP en Uroos (keur van Marvel) met 53 WP tegen maar deze bij Hammers in Warnsveld florerende stam leverde ook voormalig meervoudig kampioen Just in Time (v.Cambridge Cole) van Lambertus Huckriede op. Lammert: "Deze hengst is een zeer tuigtypisch opwaarts gebouwd paard met veel jeugd en ras uitdrukking over zich. Hij klimt er heel goed in en is zeer snel van de grond." Van Indiana werden drie zonen aangeboden.

Eerste jaargang

Uit de eerst jaargang van de KWPN-goedgekeurde Hackney-hengst Bocellies Matteo werd de enig aangeboden zoon cat.nr. 701, de bruine PROK-gekeurde Neon GSM (1.66m - verw.sch. 5,5%) van fokker Jan Thijs Seinen uit Punthorst die met Albert Lueks uit Diever en André Veltkamp uit Hengelo de geregistreerde is. Seinen fokte hem uit de keurmerrie Daymonde (v.A New Day). Ook hier gaat het om een stam met sport erin. Daymonde behaalde 45 winstpunten en halfbroer Jongleur (v.Atleet) heeft er 42. Gaan we verder teug dan komen we Pablo (v.Hendo) met 74 winstpunten tegen, Simondro (v.Renovo) met 43 WP en Zimon (v.Roy M) met 76. De stam leverde ook de hengst Seinman. Lammert: "Deze zeer laagverwante hengst is zeer tuigtypisch gebouwd, heeft maat en formaat en een opvallend mooie schoft, een mooie bovenlijn en klimt er goed in. Het achterbeen zou even resoluter mogen zijn."

Enige Cizandro

Twee Cizando's werden er aangeboden, daarvan werd cat.nr. 703 de bruine Nobel (1.64m – 10,7 % verw.), een zoon van Cizandro (uit Carlina keur van Plain's Liberator, fokker Edwin Achterhuis uit Hattem) van F. Witman uit Emst, aangewezen. Moeder Carlina haalde 69 winstpunten en halfzus Jarlina (v.Cizandro) 33. Dan zijn Focus (v.Salland's Railroadman) met 53 WP, Ibiza (keur van Unieko) met 54 winstpunten en Irlina (keur van Indiaan) met 34 winstpunten ook sportpaarden uit de stam van Anton Kogelman die ook de goedgekeurde hengst Orlando bracht. Lammert: "Een tuigtypisch gebouwd paard dat in beweging de hals er goed op zet. In de bovenlijn zou hij iets sterker kunnen en zou hij nog iets meer mogen klimmen."

**Tot wel 40%
subsidie mogelijk**

**Nu financieren
met 0% rente
op alle tractoren!**

Knegt 55 pk
€ 35.950,-*

Knegt 45 pk
€ 29.950,-*

100% elektrisch

Knegt 30 pk
v.a. € 11.450,-*

Knegt 40 pk
v.a. € 12.950,-*

Knegt 50 pk
v.a. € 15.450,-*

*excl. BTW

www.knegt-international.com

Habraken 1207 5507 TB Veldhoven, Nederland | T +31 (0)40-25 58 416 | E info@knegt-international.com

Veldine-stam

Hertog Jan was met twee zonen vertegenwoordigd, cat. nr. 710, de zwartbruine PROK-hengst Nubert (uit Ieldine keur van Atleet, f. Piet Lelieveld uit Leidschendam) van K.M.L. Lundin uit Cannon Falls mag door. De hengst meet 1.61m en is 12,5% verwant. Deze stam is eigenlijk bij een ieder bekend, hij bracht de hengsten Eebert, Hubert VDM en Talos en diverse goede keuringmerries met hoge IBOP resultaten. Lammert: "Een hengst uit een sterke merrielijn, die zeer tuigtypisch en evenredig is gebouwd. Hij doet wellicht een tikkeltje klassiek aan maar hij heeft een goed gevormde hals. In draf klimt de hengst er goed in en straalt kracht uit maar in zijn lichaamsgebruik zou hij toch nog iets meer mogen overtuigen."

Amerikaanse Hackney

De Reg. A-hengst cat.nr 729 No Money No Cry (1.63m) is een bruine zoon van de Amerikaanse Hackney-hengst Makers Mark uit Ulla Rose (ster van Fabricius, fokker Jan Vriend uit Zuidermeer) van M. Schulz uit Gelenau. Zijn lage verwantschapspercentage van 6,6% was mede een reden om hem te proberen, lichtte Tel toe. Van moederzijde, de Denderose-stam, heeft hij heel wat achter zich staan namelijk een pagina vullende lijst van prestatiepaarden, ook op mengebied. Lammert: "De hengst heeft de hals er goed opstaan en beschikt over een hard fundament maar het beeld mist iets aan uitstraling. Hij heeft een makkelijke manier van bewegen met een goede techniek zonder daarbij extreem te showen."

Op leeftijd

Van de reeds op leeftijd zijnde Urgent, nog een zoon van Waterman, werd er één zoon gepresenteerd. Deze cat.nr 732 Norbert FS, een PROK-hengst van 1.60m en 9,3% verwant uit Geogina (ster van Waldemar, fokker J. Bloemert uit Staphorst) van Freek Saris uit Wesepe werd aangewezen. Lammert: "Een aansprekende

hengst met een sterke lichaamsbouw en een mooie en sterke bovenlijn. Hij heeft een zuivere en tactmatige manier van bewegen en klimt er goed in."

Hackney-stamboek

De reeds bij het Nederlands Hackney Stamboek goedgekeurde bruine hengst cat.nr 733 Sallandt's Long Train Running (Renvyle The Real Deal uit Sallandt's Gillyflower van Plain's Liberator, fokker Jan Brinkhuis uit Markelo) van Lambertus Huckriede uit Enschede is met 2,7% de laagst verwante hengst. Hij meet 1.67 m. Lammert: "Mede in het kader van de opdracht tot verwantschapsverlaging hebben wij deze hengst aangewezen. Een Hackney met zo'n stokmaat is daarbij ook vrij uniek. Het is een groot, smal en hoogbenig paard dat de hals er goed op heeft staan. De bovenlijn mag sterker en in het achterbeen mag nog wat meer stabiliteit komen maar aan de hand is dat soms moeilijk te beoordelen. Daarom willen we deze hengst graag aangespannen gaan testen."

Kampioensvader

De vierjarige PROK-gekeurde cat.nr 734 Reg. A-vos Meewis F.M. (1.67m - 7,0% verwant) is een zoon van de grotmaat Hackney-hengst Eclipse Flasch Dance (uit Tygonda keur sport van Manno) van f/g. F. Meewisse uit Berkel en Rodenrijs en stoeterij Embregts & v.d Gun uit Rijswijk (Gld). Vader Eclipse Flash Dance was op de concoursvelden een bijzonder apart bewegende kampioen onder de Hackney's. De moederlijn is sterk, zeker met een moeder die zelf 102 WP heeft. In de moederlijn komen we Silgonda (v. Manno) met 55 winstpunten, Jupiler (v.Fantijn) met 43 WP en Valentino (v.Manno) met 135 WP tegen. Lammert: "De moederlijn is sterk. De hengst beschikt over een tuigtypische opdruk, voldoende ras en heeft de hals er goed opstaan. Het achterbeen wordt goed ondergebracht maar de hengst zou voor nog iets meer mogen verruimen." •

◀ Nobel is een tuigtypisch gebouwde zoon van de invloedrijke hengst keurhengst Cizandro.

› Fokkers van het Jaar 2020

Sander & Erik Daniëls

Al jaren weten vader Sander en zoon Erik Daniëls met hun fokproducten hoog te scoren op keuringen en fokdagen in regio Oost. Menigmaal hadden ze de kampioen in een bepaalde leeftijdsgroep, waarmee ze dan vervolgens nationaal ook hoog eindigden of kampioen werden. Onder meer deze nationale kampioenstitels leverde dit goed over de fokkerij nadenkende duo de titel Fokker van het Jaar 2020 op.

Tekst: DINI BROUWER — Beeld: KWPN

Sander (66) en Erik Daniëls (37) wonen met hun gezinnen in Wageningen in dezelfde boerderij. Sander fokt al vele jaren tuigpaarden. In 1961 koopt hij een Oregon-dochter, maar deze merrie brengt hem niet echt vooruit in de fokkerij. In 1987 koopt hij van de familie Korevaar de Renovo-dochter Arede en een jaar later koopt hij haar halfzus Dereda (v.Wilhelmus) erbij. Het gaat hier om nakomelingen uit de bekende Ereda-stam. Deze merries zijn de pijlers geworden onder zijn zo succesvolle fokkerij, waarvan ook zoon Erik inmiddels fokproducten op zijn naam heeft. Dereda is bij aankoop dragend van Proloog en op Stal Daniëls wordt al meteen een goedgekeurde hengst geboren, namelijk Hilbert. In 1997 brengt Dereda ook de goedgekeurde hengst Pronkjuweel (v.Jonker). Niet voor niets staat er Dereda Hoeve voor de gevel van hun paardenstal, want haar fokkerij zet de fokkerij van de familie Daniëls echt op de kaart. Interessant detail: Sander heeft 103 gefokte paarden op zijn naam staan en Erik 21.

Oeuvreprijs

De benoeming is uitdrukkelijk bestemd voor vader én zoon, dit om hun samenwerking te benadrukken en ter motivatie van jongere fokkers, aldus het protocol. De titel is een oeuvreprijs waarbij het NVK-kampioenschap in 2019 van het veulen Oreda (v.Atleet) deze titel een actueel tintje geeft. De benoeming van deze fokkers is gestoeld op een breed draagvlak: vele jaren hadden de tuigpaardregio's hen al genomineerd en dit jaar zelfs twee keer. Inmiddels heeft Sander met de merrie

Amalia (keur van Manno), een telg uit de Sandra-stam van de familie Gebr. den Otter, ook een foklijn opgezet en vorig jaar werd het fokproduct Magistraal (v.Icellie) aangewezen voor het verrichtingsonderzoek.

Nationale titels

Zolang Sander en later dus in samenwerking met zoon Erik tuigpaarden fokt, hebben ze eigenlijk elk jaar diverse successen op de keuringen weten te realiseren. De hengst Unieko heeft hen daarbij meerdere succesvolle fokproducten gebracht. Nationale kampioenstitels werden gewonnen met een vijftal fokproducten. In 2010 behaalde de tweejarige Darede (elite preferent PROK van Unieko uit Nareda ster pref PROK van Hilbert) op de NMK de nationale titel, in 2013 was dat het veulen Hirede (Unieko uit Ureda keur pref van Jonker) dat nationaal bovenaan kwam. Daarna volgde in 2014 het veulen Jack D (ster PROK van Eebert uit Darede elite pref van Unieko). In 2019 breidde Karede (ster PROK van Eebert uit Garede ster van Cizandro) het arsenaal nationale titels uit door als driejarige kampioen te worden en in 2019 was het veulen Oreda (Atleet uit Fureda elite van Unieko) dat nationaal kampioen werd. Een indrukwekkende lijst!

Sport

De familie Daniëls brengt zelf geen paarden uit in de sport, maar laat dat op kleine schaal wel doen. En op deze wijze wisten de merries Darede (v.Unieko), Ureda en Fureda meer dan 40 winstpunten te behalen. De verkochte Eboy (uit Ureda) behaalde 87 winstpunten

en in de (internationale) mensport lopen ook nog diverse paarden zoals Boy W (v. Manno), Norris (v.Vaandrager HBC) en Fanatiek (v.Unieko).

Stapeling

Algemeen Bestuurslid René van Klooster ging bij de fokkers langs om hen te feliciteren met deze eervolle titel, waarbij vader en zoon Daniëls met gepaste trots hun prijzen in ontvangst namen. Erik: "In het verleden kreeg mijn vader al eens een onderscheiding in Gelderland, maar dit is toch nog een stap verder. Zo'n prijs krijg je niet bij enkele goede fokproducten, dit is een prijs voor een stapeling van fokkerssuccessen. Mijn vader heeft daar jaren over gedaan; eerst een elitemerrie fokken, dan uit die elitemerrie weer een elitemerrie fokken, vervolgens

kampioenen fokken... dat is hem allemaal gelukt. Het is heel mooi dat ik ook deel in deze prijs, maar voor mijn vader betekent het nog veel meer. Hij was jaren geleden al eens ernstig ziek, deze prijs heeft daarom voor hem toch ook een emotionele lading. Mensen om ons heen hadden in het verleden ons deze prijs al wel eens toegedicht. Dan denk je, 'ja, dat zou ook zo maar eens een keer kunnen gebeuren'. En nu valt ons deze eer dan te beurt. Wij zien het als een mooie erkenning van onze fokkerij, een echte fokkersprijs." De familie verwacht dit jaar vier veulens. Eén van Maximiano I&S is er al, van Atleet kwam op de dag van de hengstenkeuring een veulen ter wereld, een veulen van Kordaat is helaas overleden en nu is het wachten nog op een veulen van Idol. •

Erik en Sander Daniëls werden door bestuurslid René van Klooster thuis verrast met de titel 'Fokkers van het Jaar'. Op KWPN.tv kunt u de beelden terugkijken.

› Tuigpaard van het Jaar

Action Quality Amadeus

Elk jaar wordt de titel Tuigpaard van het Jaar toegekend aan een tuigpaard dat zich heeft onderscheiden in de fokkerij of in de sport. Dit jaar is de eretitel Tuigpaard van het Jaar 2020 toegekend aan Action Quality Amadeus van Leendert Veerman uit Wittelte.

Tekst: **DINI BROUWER** — Beeld: **JACOB MELISSEN**

Het was een unanieme beslissing van de commissie om de titel te verstrekken aan deze veelzijdige vos, die de titel behaalde op basis van zijn lange, indrukwekkende sportcarrière. Hij heeft maar liefst 699 winstpunten. Amadeus is het paradepaard van Stal Veerman, in handen van Leendert Veerman behaalde de statige en altijd voornaam showende en allurevolle vos naast dat grote aantal winstpunten ook vele kampioenstitels in zowel het enkelspan als in diverse meer-spanrubrieken. In de damesrubriek was de reservetitel ook al enkele keren zijn deel. Hij draait elk seizoen in de top mee. Vorig jaar waren er niet veel wedstrijden, desondanks won Amadeus meerdere malen. Als alles mee zit zal hij dit jaar zijn geweldige drafervermogen, dat hij met veel zweefmoment, veer en dans toont, weer op de concoursvelden tonen.

Als veulen verkocht

Henri Kruidhof uit Rouveen fokte de op 23 april 2005 geboren vos, een zoon van Saffraan uit de stermerrie Tamara (v.Manno). Grootmoeder Mila is een ster preferente dochter van Cambridge Cole. Kruidhof verkocht de als veulen soms opvallend showende vos aan Veerman, die daarmee dus een topper van uitzonderlijk formaat naar zijn stal haalde. “Het was een goed veulen met veel beweging, maar dat hij tot ’n grote zou uitgroeien, had ik toen niet kunnen vermoeden”, aldus Henri. Zijn allerbeste draf liet hij als veulen maar zeer sporadisch liet zien, maar hij toonde zeker wel aparte momenten. Toen Leendert bij ons kwam om hem te bekijken liet hij zich weer heel goed zien en toen heeft Leendert hem gekocht.” Amadeus is altijd bij Leendert gebleven en op zijn stal uitgegroeid tot een tuigpaard van bijzondere klasse. Amadeus is de meestwinnende Saffraan-nazaat.

Lange lijst

Vanaf 2009 behaalde Amadeus bijna elk jaar wel een kampioenschap, in totaal zo’n 14. Het begon al met het kampioenschap vierjarigen, gevolgd door de titel bij de vijfjarigen. Amadeus is een ijzersterke partner in een meerspanformatie. Viermaal was hij tandemkampioen, tweemaal in het tweespan, éénmaal in klavertje drie formatie en Leenderts dochter Manon was drie-maal juniorenkampioen met hem. Maar het zal voor Leendert een bijzondere eer zijn geweest om ook het nationaal ereklasse kampioenschap op naam te zetten, wat lukte in 2016. Andere hoogtepunten zijn het winnen van de nieuwelingenklasse in Bennekom, het winnen van De Grote Prijs van Drogeham en het behalen van de ereprijs De Zilveren Martinatoren.

Blij verrast

Leendert is blij met deze prijs. “Ik had altijd al een stille hoop dat Amadeus een keer voor deze eretitel in aanmerking zou komen. Ik vind namelijk dat hij die meer dan verdiend heeft. Het is jammer dat ik hem nu niet kon presenteren voor het grote publiek, maar hij staat nu alweer te trappelen op stal. Amadeus danste als veulen al. Hij is niet de makkelijkste, soms is hij een beetje gek, maar dat zie je vaker bij een goeie. Niet iedereen zal met Amadeus overweg hebben gekund, maar ik kon goed dealen met zijn aparte karakter. Mijn hulp Berend Jan Brommer had best wel wat te stellen met hem in de baan. Amadeus heeft nog nooit een concours overgeslagen, hij heeft nog nooit wat gemankeerd. Een keer moest hij voor de vijfde keer aantreden op een dag om te strijden om de grote prijs van Drogeham. Toen hij voor de vijfde keer voor de ring stond, wilde hij nog niet stil staan; hij wilde gewoon naar binnen! En hij liep toen misschien wel z’n beste wedstrijd ooit. Alles doet hij van

nature, Amadeus is de allerbeste die ik ooit heb gehad.” Leendert hoopt natuurlijk dat hij zijn vos nog een aantal jaren succesvol kan uitbrengen, maar mocht het voor Amadeus ooit teveel worden, dan blijft de vos bij de familie Veerman om in Wittelte van zijn oude dag te genieten.

Successen volgen

Fokker Henri Kruidhof kocht met zijn vader destijds twee paarden: Tamara, de moeder van Amadeus ging naar hem, en zijn vader kocht de volle zus van Tamara. De keuze voor de hengst Saffraan was geen moeilijke keuze: “Die hengst deed het zelf zo goed”, licht hij zijn keuze toe. Henri volgt de successen van Amadeus zoveel mogelijk. Hij fokte uit Tamara vijf veulens waarvan de laatste, een volle broer van Amadeus in 2009 werd geboren. Deze Elmark loopt in de internationale mensport in de USA. Henri: “Ik kon Tamara daarna helaas niet meer drachtig krijgen.” Henri en zijn vader fokken met een drietal merries. Een van de succesvolle fokproducten is de vorig jaar ingeschreven Idol-zoon Magnifiek (uit Helise keur van Atleet). In het verleden waren ze niet echt met verwantschap en inteelt bezig, maar nu gaan ze er veel bewuster mee om. “Ja, het is nu echt wel een ding geworden, we letten er goed op. Maar ons fokdoel is niet gewijzigd: we gaan beiden voor het hoogst haalbare.” •

Henri Kruidhof vertelde tijdens een studiodismissie over zijn succesvolle fokproduct Amadeus. De beelden kijkt u terug op KWPN.tv.

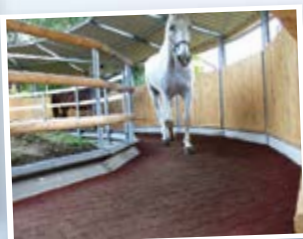

De rubber specialist op paardengebied!

Levering door heel Nederland en België uit voorraad.

Bos Rubber biedt voor ieder paard de perfecte bescherming

Roll tot 4m. breed

Handelsweg 3
1751 HE Schagerbrug
Tel. 0031(0) 224-571468
Fax. 0031(0) 224-573459
info@bosrubber.nl
www.bosrubber.nl

- Verkoopdealer van Branson tractoren
- Levering van div. zand/bodemmix

- Xp-sleep, div. varianten op maat gemaakt
- Xp4-vezel & Poly-mix

StaBoN

stabon.nl

facebook.com/stabonbodems

HENGSTENSTATION RITTA HOEVE - POST MIDDELBERT

GERARDUS

1.73m Carambole x Iroko x Zuidhorn x Lucky Boy XX

Zijn kinderen tonen elasticiteit en goede manier van springen. Gerardus wordt in de sport uitgebracht door Hannes Ahlmann

CARAMBOLE

Cassini I x Concerto II x Sir Shostakovich XX 1.66m

Vader van meerdere goedgekeurde hengsten en Internationale springpaarden. Nog steeds succesvol met Willem Greve!

LOVE FOR YOU

Lord Leatherdale x Fruhling x Perides XX 1.71m

Vader van meerdere Nationale kampioenen, zowel van veulens als driejarige NRPS. Werd zelf uitgebracht in de Lichte Tour!

IT'S HIGHLANDER

1.74m Kannan x Chin Chin x Nabab de Reve

Zijn kinderen hebben maat en goede springmodellen. Wordt verder uitgebracht in de sport door Jur Vrieling.

KARDESH

Etoulon x Zirocco Blue x Corland 1.73m

"Kardesh kan het model verbeteren en springkwaliteit en met name techniek en vermogen toevoegen aan de springpaardenfokkerij" (quote KWPN verrichtingsonderzoek). In de sport verder opgeleid door Bart Bles.

MAESTRO GUSTO
v.d. LAARSE HEIDE

1.65m Comme il Faut x Bustique x Quidam de Revel

Zijn vader is aangepaard met de Oberlina-Stam. Grootmoeder Kwidanta was ondermeer Nederlands kampioen met Mathijs van Asten. Verrichtingsonderzoek 2020 KWPN 82.5 pnt.

BLOOMBERG

Bon Coeur x Don Index x Rohdiamant 1.71m

Bloomberg werd in 2020 Verrichtingskampioen met 88.5 pnt. Hij valt op met zijn zeer elegante uitstraling en souplesse.

Alle SWS hengsten beschikbaar, o.a. van De Watermolen, team Nijhof en van Uyttert

Aan huis K.I. Groningen, Friesland en Drenthe.

Middelberterweg 8, 9723 EV Groningen, tel. 050-5416011 / 0653472894W

e-mail: hengstenhouderijpost@kpnmail.nl - www.gerarduspost.nl

PERUZZO

KOALA

vanaf
€4.380,17
excl. btw

Een veelzijdige machine, ideaal voor maaien, mulchen, verticuleren en bladopvang. Geschikt voor tractoren vanaf 16 pk. Werkbreedte van 100 tot 160 cm.

FARMTRAC

FT25G ELEKTRISCH

vanaf
€21.900,83
excl. btw

Lithium-ion accu
Werkijd tot 5u
15 KW power aandrijving
3 KW hydraulische aandrijving
18 KM/U
Cat 1N / 500 KG hefvermogen
1x DA koppeling
Diverse bandenopties

Herco
MACHINERY

MEER INFORMATIE:
WWW.HERCO-MACHINERY.COM

BECOME A **H**ERO, GO ELECTRIC

› De fokkerij van Veronique Roerink

Een aaneenschakeling van goed uitgepakte toevalligheden

Vader Bert, hier met Adonnee de Jeu (v.Don Schufro), en moeder Henriët, met Glen Moray (v.Apache), werken met veel passie mee in het bedrijf. Veronique heeft de Sir Donnerhall-dochter Novell aan de hand.

Veronique Roerink fokte uit haar merrie Adonnee de Jeu maar liefst drie Grand Prix-paarden op rij. Volgens de amazone uit Beilen zeker niet de laatste paarden uit deze Don Schufro-dochter die de kwaliteiten hebben voor het hoogste niveau. Haar verhaal vertelt hoe een aaneenschakeling van toevalsmomenten een jonge fokker succesvol maakt en, met behulp van slechts één merrie, een toekomst kan opbouwen in de paardensport en fokkerij.

Tekst: **STEEF ROEST** — Beeld: **JACOB MELISSEN E.A.**

We zijn op het bedrijf van de familie Roerink in Klatering, een buurtschap onder de rook van Beilen. Ongetwijfeld goede grond hier, want links van de familie Roerink hebben de ouders van Adelinde Cornelissen olympisch kaderlid Zephyr (v.Jazz) gefokt. Rechts bevindt zich MDB Horses, waar NMK-kampioene Eskara de Jeu (v.Jazz) geboren is. Saillant detail: Veronique was verantwoordelijk voor het eerste deel van de opleiding van Zephyr en ook Eskara de Jeu reed ze tot en met de Lichte Tour.

Meisje met paarden

De 32-jarige Veronique is een afgestudeerde jurist. Plannen om van de paardensport haar werk te maken had ze niet. Sterker nog: haar vader waarschuwde ervoor om altijd het meisje met paarden te blijven in plaats van een paardenmeisje te worden. Die maatschappelijke carrière kwam er niet, al maakt de amazone zich in de avonduren binnen de VVD-fractie nuttig als lid van de raadscommissie in de gemeente Midden-Drenthe. “Tijdens mijn studie heb ik altijd drie of vier paarden onder het zadel gehad”, begint Veronique aan de keukentafel te vertellen. “Het toeval wilde dat ik middenin de crisistijd afstudeerde en wij een heel aantal leuke paarden hadden staan. De banen lagen in die tijd niet voor het oprapen, dus ik nam me voor om een tussenjaar te doen en me te concentreren op de paardensport. Aan dat tussenjaar kwam alleen geen einde. Een keuze waarvan ik geen moment spijt heb gehad, want hoeveel mensen kunnen zeggen dat hun werk voelt als hobby?”

Familiebedrijf

De accommodatie in Klatering is van haar ouders die met veel passie meewerken in het bedrijf. Haar vader Bert is dierenarts, haar moeder Henriët is ook dierenarts; zij organiseert alles op stal. De familie Roerink fokt al veel langer paarden, maar volgens Veronique kwam die fokkerij de eerste jaren niet van de grond. “We fokten met meerdere moederlijnen geregeld een veulen, maar achteraf gezien waren dat vooral keuringspaarden. Mijn ouders waren destijds niet professioneel genoeg om er ook de keuringen mee af te

gaan. Het was ook allemaal veel kleinschaliger. Ze hadden ook geen ruiter die de opleiding van hun paarden op zich nam.”

Ponyfokkerij

In haar ponytijd rijdt, de dan nog in Friesland wonende, Veronique zich met twee pony's in het B-kader en doet ook internationaal de nodige ervaring op. “Mijn vader fokte Welsh Cobs, waar hij ook mee mende. Uit die ponyfokkerij zijn wel een aantal pony's doorgedrongen tot de internationale dressuursport. Toen ik eenmaal de overstap naar de paarden maakte, groeide mijn vader ook uit de ponyfokkerij. Niet veel later verhuisden we van Friesland naar deze plek.” Met de verhuizing naar Beilen en de komst van meer ruimte en betere faciliteiten, ontstaat er ruimte voor een goede fokmerrie. De familie Roerink bezoekt Emmy de Jeu die op dat moment wilde inkrimpen. “We konden niet kiezen tussen de oudere, hoogdrachtige Skik de Jeu en de tweejarige Adonnee de Jeu, dus we kochten ze allebei. Met de De Niro-merrie Skik hebben we qua fokkerij geen succes gehad. Ze gaf voornamelijk hengsten en die verkopen wij. In Duitsland was er veel vraag naar De Niro-merries, op een gegeven moment hebben we haar verkocht en zijn we alleen met Adonnee verder gegaan.”

Gouden fokmerrie

Don Schufro-dochter Adonnee de Jeu (uit Rubinette elite pref prest PROK van Cocktail, fokker Emmy de Jeu) brak als veulen haar hoefbeen en is daarom nooit op de keuring verschenen. “We kochten haar met dit verhaal erbij. We hebben haar wel een poosje gereden”, vertelt Veronique. “Eigenlijk hadden we haar meteen een IBOP moeten laten lopen, maar op dat moment zaten wij nog helemaal niet in het traject van IBOP rijden en daarna aanbieden voor stamboekopname. Een gemiste kans, maar we zijn tevreden met de situatie zoals het nu is. Adonnee bewijst zich via haar nakomelingen.” Drie van Adonnee's nakomelingen zijn inmiddels gestart op het hoogste niveau en dat zijn volgens de fokker zeker niet de laatsten. Een verdienste van Veronique, of een gouden fokmerrie?

“Zonder goed basismateriaal kom je er niet. Van een ezel kun je geen Grand Prix-paard maken. Ik heb mazzel met Adonnee en de kwaliteiten die zij doorgeeft. Al haar nakomelingen hebben drie goede basisgangen, een functioneel exterieur en een heel goed karakter. Samen met hun talent voor verzameling maakt dát dat ze als jong paard al heel makkelijk piafferen. Daartegenover staat dat ik er heel serieus mee bezig ben; ik ben heel volhoudend als ik denk dat het erin zit.”

“De combinatie van Adonnee en mijn rijden is zo mooi, omdat ik weet waarvoor ik fok. Mijn paarden krijgen de kans om Grand Prix te lopen en een aantal gaat niet eerder weg voordat ze dat doen. Die luxe heb ik en die neem ik ook. Ik zou dit werk veel minder leuk vinden als ik alle talentvolle vierjarigen moest verkopen. Daar tegenover staat dat ik soms beslissingen moet maken om goede paarden als Elvive en Flanell te verkopen. Het verdienmodel zit onder andere in de verkoop van die paarden.”

Hun hobby, mijn werk

Veronique doet alles zelf, de familie heeft geen personeel in dienst. “Ik vind niets zo leuk als mijn eigen paarden uit hun stal te halen en te kijken hoe de vlag er deze dag bijhangt. Ik zou er niet blij van worden als de paarden opgezadeld aangeleverd worden. Ik heb wel de mazzel dat mijn ouders dit bedrijf al hebben, zij helpen mij op alle mogelijke manieren. Ik heb geen maandelijkse huur die opgehoest hoeft te worden. Het is hun hobby en mijn werk, dat maakt dat we deze business zo kunnen draaien. Buiten mijn eigen paarden maak ik zo nu en dan een merrie klaar voor de keuring, de IBOP of het sportpredicaat en geef ik veel les”, vertelt de amazone die ook nog nationaal jureert tot en met de Grand Prix en bezig is met de KWPN-jurycursus.

Pratende spiegel

Veronique kreeg haar opleiding grotendeels van Jan Enne Kloosterboer. Het jurylid bracht haar van de

Veronique Roerink met links Raphaello (v.Jameson RS2) en rechts Ravell (v.Vitalis), allebei zonen van Grand Prix-merrie Flanell.

“Ik fok niet alleen dressuurpaarden, Grand Prix-paarden moeten het zijn.”

Veronique Roerink zette met stammoeder Adonnee de Jeu een fokkerij op die Grand Prix-paard na Grand Prix-paard oplevert.

pony's richting het internationale circuit. Onder zijn hoede reed ze haar eerste paard Rapiti (Kelvin uit Hillary ster van Rex Magna xx, fokker St. Proefbedrijf Paardenhouderij uit Lelystad) naar de Grand Prix. Tegenwoordig traint ze veel met Johan Hamminga. “Ik heb veel zelf gedaan en gebruik gemaakt van spiegels. Daar kwam ik ver mee, maar ik merk toch dat ik een pratende spiegel nodig heb. Johan heeft veel kennis van de biomechanica, ook als een paard exterieurmatig niet helemaal ideaal is, helpt hij met het optimale lichaamsgebruik. Ik kies ervoor om de tijd te nemen in de africhting. Ik rijd geen goedgekeurde hengsten, het zijn mijn eigen paarden, dus verplichtingen heb ik niet. Ik start alleen als ik denk dat ik iets te zoeken heb op die wedstrijd. Dat betekent niet dat ik er lang over doe. Mijn paarden lopen qua leeftijd niet achter in de africhting en ik denk dat ze vrij weinig kilometers in de benen hebben. Een kwestie van veel basiswerk en functioneel trainen.”

‘Koop deze maar!’

Elvive is de eerste nakomeling die Adonnee de familie Roerink brengt. Veronique rijdt haar naar de bronzen medaille in het Subli-kampioenschap voor zesjarigen en startte de merrie in de Lichte Tour. Als Patrik Kittel

de Tuschinski-dochter voor zijn vrouw Lyndal Oatley probeert, roept hij na een paar passen piaffe onmiddellijk: ‘Koop deze maar!’. Oatley reed eerst zelf de merrie in de Lichte Tour en tijdens haar zwangerschap start Kittel Elvive internationaal in de Intermediaire II, met scores rondom de 74 procent. Dit voorjaar scoren Lyndal en Elvive 76 procent in hun nationale Grand Prix-debuut, het duo gaat voor een plek in het Australische olympische team.

Flanell viel op

Apache-dochter Flanell overtuigde altijd al. In de IBOP, Subli Cup en de Pavo Cup liep de merrie naar hoge scores. Op het WK voor Jonge Dressuurpaarden ging de elitemerrie naar de zevende plaats in de finale en op weg naar de Subtop wist de merrie meerdere aansprekende resultaten neer te zetten. Internationaal liep de merrie royaal boven de 70 procent in de Lichte Tour. In de nationale Grand Prix ging het duo meermalen boven de 70 procent uit. Op de eerste wedstrijd onder het zadel van het Semmieke Rothenberger eind april werd gelijk de winst gepakt in de Intermédiair II van Mannheim met 75,618%. “Het was de bedoeling om internationaal te debuten op Indoor Brabant, corona gooide helaas roet in het eten. De verkoop van Flanell

Veronique leidde Elvive op tot en met de Lichte Tour, daarna werd de Tuschinski-dochter verkocht aan Lyndal Oatley die er in haar Grand Prix-debuut 76% mee scoorde.

DigiShots

speelde al veel langer hier in huis. Het aanhouden van een goed paard brengt risico's met zich mee. Je rekent erop dat zo'n paard alles brengt als we haar zouden aanhouden, maar het kan morgen net zo goed over zijn. We moesten realistisch zijn. De familie Rothenberger had al langer interesse, ze had geen betere plek kunnen vinden. Flanell was voor mij een heel bijzonder paard, dankzij haar kan ik weer verder met de volgende jonge paarden."

Geen topsport

"Voor topsport moet je alles aan de kant zetten en voor je doel te gaan. Ik ben hier thuis te druk met de fokkerij en het opleiden van de jonge paarden. Dat gaat niet goed samen met internationale wedstrijden en alles wat daarbij komt kijken. Als ik in Nederland of Duitsland internationaal kan starten, vind ik dat zeker heel leuk. Het kan gewoon niet te vaak en niet te lang, want dan heb ik thuis iemand nodig die mijn ouders helpt en de andere paarden doortraint."

De opvolgers

De toekomst staat wel al klaar bij de fokkers in het Drentse land. Glen Moray werd door Roerink lang als het 'mindere' zusje van Flanell gezien, maar de nummer 1-positie op stal lijkt deze Apache-dochter goed te doen. Glen Moray liep naar ruim 69 procent in haar Intermediaire II-debuut. Uit de I-jaargang komt Ivory, die wel slaagde voor haar IBOP maar geen sterpredicaat wist te behalen. "We dachten met Voice voor bewezen bloed te gaan, hij komt uit een lijn met veel Grand Prix-sport. Qua beweging mag ik over deze merrie niets zeggen, want dat is

◀ Met Negro wist de familie Roerink dat ze qua het moderne exterieur niet vooruit zouden boeren, maar het zijn sportpaarden met veel kwaliteit. Khaleesi is volgens Veronique haar volgende Grand Prix-paard.

nog steeds heel goed. Qua type werd ons duidelijk dat we voor Adonnee een moderne, bloedgemaakte hengst nodig hebben. Ivory doet beduidend wat klassieker aan, dat hebben we zelf verkeerd ingeschat." Ivory bracht nakomelingen van GLOCK's Toto Jr., Indian Rock en Fürst Dior, waarvan de oudste waarschijnlijk dit jaar via de IBOP op de keuring verschijnt.

Het belang van de IBOP

De Grand Prix-amazone haalt veel voldoening uit het rijden van de IBOP. "Om te beginnen is het een makkelijke manier om paarden een klein podium te geven. Ik vind de beoordeling ook eerlijker dan een L-proef, het gaat om de kwaliteit van het paard en niet om de meest strakke proef. Na afloop kunnen ze meteen door voor

SPORTPAARDEN		
Paard	Afstamming	Prestatie
<i>Vroeger</i>		
Noppes	Belisar uit Tanja prest van Meastro	Lichte Tour
Palisander	Flemmingh uit Finette ster van Zuidhorn	ZZ-Zwaar
Serenate	Welt Hit II uit Miss Erna van Darwin	International Grand Prix met Maria Milla (ITA)
<i>Recent</i>		
Elvive	Tuschinski uit Adonnee de Jeu pref prest van Don Schufro	Lichte Tour met Veronique Roerink, internationaal Intermediaire II met Patrik Kittel (SWE) en nationaal Grand Prix met Lyndal Oatley (AUS)
Flanell	Apache uit Adonnee de Jeu pref prest van Don Schufro	Grand Prix met Veronique Roerink
Glen Moray	Apache uit Adonnee de Jeu pref prest van Don Schufro	Intermediaire II met Veronique Roerink

Een paard zoals je maar eens in je leven tegenkomt. Van de keuring, IBOP, het WK tot en met de Grand Prix: de sterk bewegende Flanell (v.Apache) viel altijd op.

DigiShots

stamboekopname. Op de stamboekkeuring moeten ze los in de kooi en dan laat ik voor mijn gevoel toch teveel aan het toeval over. Daarbij komt dat ik er paarden bij heb zitten die pas onder het zadel, in de aanspanning, opvallend worden. De IBOP is dan een optimale route. Vergeet niet dat ik sportpaarden fok waarmee ikzelf in de sport wil rijden. Hoog op de keuring eindigen is leuk, maar met aan een touwtje draven wordt geen paard Grand Prix. Wat doet een paard onder het zadel? Daar gaat het binnen mijn fokkerij om.”

Elk paard kan Lichte Tour

“Ik wil niet alleen dressuurpaarden fokken, ik wil Grand Prix-paarden fokken. Veel paarden worden Z2, vrijwel elk paard met drie goede basisgangen kan ook wel Lichte Tour kan lopen. Grand Prix vraagt meer van een sportpaard. De keuring is voor mij geen einddoel, meer een tussenstop als we onderweg zijn naar dat einddoel. Dat neemt niet weg dat ik wel een paard wil fokken met een functioneel exterieur, waarbij ik correctheid niet uit het oog verlies. Zo’n paard komt op de keuring ook wel in aanmerking voor een predicaat.” “Het is een goede ontwikkeling dat er steeds meer op rijdbaarheid en instelling wordt gelet. Ik geniet van paarden die met plezier hun werk doen, we moeten ze dan wel zo fokken. Er is jarenlang voornamelijk op kwaliteit gefokt en het karakter was een ondergescho-

ven kindje. Je kunt het de paarden vervolgens niet kwalijk nemen als ze spanning hebben en zich slecht laten bewerken. Karakter is in mijn fokkerij geen onderwerp waar ik op moet letten. We kunnen risico nemen, maar ik wil daar niet teveel op toegeven.”

Driemaal Negro

Na Voice kiest de familie driemaal voor Negro. “We wilden graag bewezen bloed, ook al wisten we dat we met Negro exterieurmatig niet de meest moderne paarden gingen fokken uit deze merrie. Het zijn echte sportpaarden geworden, drie keer paarden met veel kwaliteit.” De 1.80 meter grote Jacquard vraagt om wat meer tijd en is in opleiding bij Veronique. De over veel maat en formaat beschikkende Khaleesi wordt volgens Veronique haar volgende Grand Prix-paard. Deze elite-merrie liep naar 83 punten in de IBOP, viel op in jonge-paardencompetities en zat in de WK-selectie. De vijfjarige Ladymillion slaagde met 80 punten voor haar IBOP en wordt nu rustig verder opgeleid. Adonnee kreeg daarna nakomelingen van Dream Boy, Just Wimphof, Fürst Jazz en Kjento.

Aaneenschakeling van toeval

“Eigenlijk is de opbouw van deze fokkerij een aaneenschakeling van toevalligheden. Als er geen crisis was geweest in de tijd dat ik afstudeerde, had ik nooit

“Ik ben heel ambitieus en geduldig. Als ik denk dat Grand Prix erin zit, dan geef ik ze alle tijd om dat te bereiken”

zoveel tijd in deze paarden gestopt en dan was het maar de vraag hoe ze terecht waren gekomen. Adonnee gaf bovendien merrie na merrie. Wij verkopen hengsten, omdat we daar niet op ingericht zijn. De merries ga ik rijden en vanaf dat punt wordt er niets meer aan het toeval over gelaten.” “Ik hoop dat Adonnee ooit in de lijst staat met de meeste Grand Prix-nakomelingen. Dat heb ik volledig in

eigen hand. Ik durf mijn hand er ook wel voor in het vuur te steken dat er nog meer Grand Prix-paarden uit haar fokkerij gaan komen. Ik weet dat ik ooit afscheid van Adonnee moet nemen. Ik stel me dan voor dat ik verder ga met de nafok van Flanell en wellicht ook andere takken van de familie. Als ik dat in eigen beheer kan houden, maak ik mijn eigen moederlijn groot”, besluit de ambitieuze fokker uit Beilen. •

FOKMERRIES				
Merrie	Afstamming	Predicaten	Veulen / dracht 2021	Dracht 2022
Adonnee de Jeu	Don Schufro uit RubINETTE elite pref prest PROK van Cocktail	pref prest	Blue Hors Zackery	Jameson RS2
Flanell	Apache uit Adonnee de Jeu pref prest van Don Schufro	elite IBOP-dres sport-dres PROK	Jameson RS2* Vitalis*	-
Ivory	Voice uit Adonnee de Jeu pref prest van Don Schufro	IBOP-dres PROK	For Romance	Nog te bepalen
Khaleesi	Negro uit Adonnee de Jeu pref prest van Don Schufro	elite IBOP-dres PROK	-	For Ferrero*
Glen Moray	Apache uit Adonnee de Jeu pref prest van Don Schufro	ster sport-dres PROK	-	Bloomberg*

*ET-veulen

De accommodatie in Klatering is van de ouders van Veronique, die beiden dierenarts zijn.

Kwaliteit

WINT DE STRIJD

VDL Stud

BRANTZAU

Baloubet du Rouet x Carthago

COHINOOR

Cornet Obolensky x Stakkato

INAICO

Indoctro x Baloubet du Rouet

IMPRESSIVE

Douglas x Contender

COMTHAGO

Comme Il Faut x Carthago Z

DALLAS

Douglas x Heartbreaker

GLENFIDDICH

BaccardiVDL x Corrado I

GRAND SLAM

Cardento x Heartbreaker

HARDROCK

Heartbreaker x Carthago

BLIJF OP DE HOOGTE VIA WWW.VDLSTUD.COM

ONTDEK ALLE HENGSTEN OP WWW.VDLSTUD.COM

Bezoek regelmatig onze website www.vdlstud.com voor het laatste nieuws en voor een actueel aanbod van fokmerries, jonge paarden en springpaarden te koop.

BEARSTERDYK 14, 9025 BR BEARS (FRL) NEDERLAND
TEL. (+31) 58-2519473 | INFO@VDLSTUD.COM

› WBFSH Sire Ranking

Top 10 WBFSH Sire Ranking direct KWPN-erkend

Het KWPN staat bij zowel dressuur, springen als eventing op de eerste plaats van de WBFSH Studbook Ranking. Een unieke prestatie die te danken is aan alle fokkers die zich met grote passie en een kritische blik met de fokkerij bezig houden. Het KWPN is een open stamboek en stimuleert de fokkers in het gebruik van het beste genetische materiaal, onder meer door de hengsten uit de top 10 van de WBFSH Sire Ranking een erkende status te verlenen, waardoor hun nakomelingen direct in het veulenboek kunnen worden ingeschreven.

Tekst: JENNEKE SMIT — Beeld: DIRK CAREMANS E.A.

Het besluit om hengsten te erkennen nadat ze zich duidelijk positief hebben onderscheiden in de fokkerij, door middel van het bereiken van een positie in de top 10 van de WBFSH Sire Ranking, is al sinds begin 2018 een feit. In het maartnummer van het KWPN Magazine zijn de hoogstgeplaatste springhengsten op de meest actuele WBFSH Sire Ranking al uitvoerig voor het voetlicht gehaald.

Natuurlijke aanleg

Hieruit bleek al dat het gros van de best verervende hengsten zelf op het allerhoogste niveau heeft gepresteerd. De volledige top 9 heeft op 1.60m-niveau gesprongen en zij hebben stuk voor stuk op jonge leeftijd al laten zien over veel aanleg te beschikken. Het is geen toeval dat juist zij zijn uitgegroeid tot topvererfers. Hengsten kunnen alleen hun natuurlijke aanleg vererven, en daarvan blijkt op jonge leeftijd toch al een goede inschatting te maken. Dat bleek bijvoorbeeld onlangs nog in de 5*-Grand Prix van The Dutch Masters, waar de KWPN-goedgekeurde hengsten Grand Slam VDL en Grandorado TN hun visitekaartje afgaven. Beide tienjarige hengsten zijn op jonge leeftijd met hoge cijfers ingeschreven bij het KWPN. De natuurlijke aanleg van een paard in combinatie met het juiste management, instelling en het nodige geluk voor wat betreft het uitblijven van serieuze blessures, kan ervoor zorgen dat een paard ook daadwerkelijk op het beoogde niveau kan gaan presteren. Dat is het simpele resultaat van de fenotype-formule: de prestaties van een paard

zijn bepaald door zijn genotype, oftewel alles dat van nature is meegekregen, en de milieu-invloeden, zoals hoe er gevoerd en verzorgd wordt, bij welke ruiter hij terechtkomt en hoe goed hij sportief gezien gemanaged wordt. In de fokkerij gaat het enkel om het genotype: de natuurlijke aanleg.

Diarado

Een hengst die van jongs af aan opvallend is geweest en nu bewijst een topvererver te zijn, is bijvoorbeeld nieuwkomer Diarado (v.Diamant de Semilly), die in 2020 voor het eerst deel uitmaakte van de top 10. Deze zestienjarige vererver is de enige ná 2000 geboren hengst in de top van dit klasement en werd als driejarige op de Holsteiner-hengstenkeuring als kampioen gehuldigd. Niet alleen in vrijheid, maar ook onder het zadel wist Diarado te overtuigen. Hij ontpopte zich namelijk vervolgens tot de hengst met de hoogste punten in de Hengstleistungsprüfung en presteerde daarna sterk in de jongepaardenwedstrijden, zoals het BundesChampionat waar hij brons won. Diarado kon direct vanaf het begin rekenen op veel interesse van de fokkers en klasseerde zich later onder Jonas Vervoort nog in de sport op internationaal 1.45m-/1.50m-niveau. Wat bovendien ook heel bijzonder is, is dat Diarado niet alleen bij de springhengsten, maar ook bij de vererfers voor de eventingsport in de top 10 genoteerd staat. In 2020 stootte Diarado van de zesde plaats door naar de tweede plaats op de WBFSH Sire Ranking voor eventing.

DIRECT IN VEULENBOEK

Veulens kunnen direct in het veulenboek geregistreerd worden wanneer:

- › de vader bij het KWPN is goedgekeurd of erkend én
- › de moeder is geregistreerd bij het KWPN of een KWPN-erkend stamboek of behoort tot het ras Engels Volbloed én
- › minimaal één van de ouders is goedgekeurd, erkend of geregistreerd in de fokrichting rijpaard discipline dressuur of springen.

In aanvulling daarop worden in het veulenboek tevens paarden geregistreerd waarvan:

- › de vader is goedgekeurd bij een erkend stamboek, zoals bijvoorbeeld Zangersheide, Holstein of het BWP, én
- › de vader voldoet aan de normen voor het PROK-predicaat of voldoet aan de normen voor het D-OC predicaat en röntgenologisch onderzoek voor straalbeen en spat én
- › de vader aantoonbaar op Grand Prix-niveau (maximaal vier strafpunten in een CSI3*, CSI4* of CSI5* Grand Prix óf minimaal 65% in de Grand Prix op een CDI) heeft gepresteerd of een bewezen vererver is in zijn eigen fokgebied (twee jaar achtereen een sportfokwaarde van 140 of meer, dus positieve afwijking van tweemaal de standaarddeviatie, en een betrouwbaarheidspercentage boven de 75%) of minimaal zes nakomelingen heeft die zijn opgenomen in de WBFSH-rankings bij de discipline springen of dressuur.

Daarmee voldoen deze hengsten aan de aanvullende voorwaarden. Wanneer ook de moeder is geregistreerd bij het KWPN of een KWPN-erkend stamboek en wanneer minimaal één van de ouders is goedgekeurd, erkend of geregistreerd als rijpaard, dan kunnen de nakomelingen rechtstreeks in het veulenboek geregistreerd worden.

Doordat Diarado (v.Diamant de Semilly) in 2020 de top 10 van de WBFSH Sire ranking is binnengestormd, worden zijn nakomelingen in het veulenboek geregistreerd.

◀ Aan de leiding op de WBFSH Sire Ranking dressuur gaat de KWPN-goedgekeurde hengst Johnson, die als jong paard als opvallend was en later op het allerhoogste niveau gepresteerd heeft.

KWPN-ERKENDE HENGSTEN OP BASIS VAN TOP 10 WBFSH SIRE RANKING

De volgende hengsten zijn erkend bij het KWPN op basis van een top 10-klassering op de WBFSH Sire Ranking.

Dressuurhengsten:

- › Don Frederico (v.Donnerhall)
- › Florestan I (v.Fidelio)
- › Rubin Royal (v.Rohdiamant)
- › Sandro Hit (v.Sandro Song)
- › Sir Donnerhall (v.Sandro Hit)
- › Stedinger (v.Sandro Hit)
- › Diamond Hit (v.Don Schufro)
- › Dimaggio (v.Don Primero)
- › Fidertanz (v.Fidermark)
- › Quaterback (v.Quaterman)
- › San Amour (v.Sandro Hit)

Springhengsten:

- › Balou du Rouet (v.Baloubet du Rouet)
- › Baloubet du Rouet (v.Galoubet A)
- › Casall (v.Caretino)
- › Chacco-Blue (v.Chambertin)
- › Diamant de Semilly (v.Le Tôt de Semilly)
- › For Pleasure (v.Furioso II)
- › Kashmir van Schuttershof (v.Nabab de Rêve)
- › Nabab de Rêve (v.Quidam de Revel)
- › Toulon (v.Heartbreaker)
- › Mylord Carthago (v.Carthago)
- › Diarado (v.Diamant de Semilly)

Dressuur

Ook in de dressuurrichting zijn het vooral de hengsten die het onderscheid wisten te maken in de sport die deel uitmaken van de top 10 van de WBFSH Sire Ranking. De KWPN-goedgekeurde hengst Johnson heeft zijn vader Jazz van de topositie verstoten en beide hengsten hebben op het hoogste niveau gepresteerd. Onder Hans Peter Minderhoud nam Johnson onder meer deel aan de Olympische Spelen in Rio de Janeiro, Europese kampioenschappen in Aken en de Wereldruiterspelen in Caen. De nu als tweede geplaatste Jazz liet ook als jong paard geen enkele twijfel bestaan over zijn dressuraanleg en schitterde later onder Tineke Bartels in de grote sport, met onder meer deelname aan de Wereldruiterspelen van Jerez de la Frontera in 2002. De in 2020 als derde geplaatste Sandro Hit werd als zesjarige uitgeroepen tot wereldkampioen en heeft zich vervolgens net als zijn twee voorgangers Johnson en Jazz volledig bewezen als Grand Prix-vererver. Ook top 10-hengsten als tweevoudig wereldkampioen Florencio (vijfde), de succesvolle Vivaldi (zesde) en de Grand Prix-hengsten Fidertanz (zevende), Blue Hors Don Schufro (achtste) en De Niro (tiende) hebben zich van jongs af aan zelf weten te onderscheiden tussen hun leeftijdsgenoten en vervolgens op hoger niveau gepresteerd. Een reeks succesvolle nakomelingen zorgt ervoor dat zij deel uitmaken van de top 10.

Verschillende registers

Het KWPN is altijd al een open stamboek geweest en stimuleert de fokkers op diverse manieren om het best beschikbare genetische materiaal in te zetten voor de fokkerij.

Om verdere vooruitgang te boeken kunnen fokkers buitenlandse hengsten combineren met hun KWPN-merries, of KWPN-veulens fokken uit buitenlandse merries van KWPN-erkende stamboeken. Sinds de in 2018 ingevoerde verruiming van het registratieschema, dat vanuit de Fokkerijraad is ontstaan, is er veel meer mogelijk voor paarden met buitenlands geregistreerde ouders. Paarden kunnen bij het KWPN geregistreerd worden in het veulenboek, stamboek (uitsluitend voor paarden vanaf drie jaar oud), register A of register B. Door deze verruiming zijn er ruim 12.000 paarden in het veulenboek opgenomen, die anders geregistreerd zouden worden in het Register A. Met een veulenboek-, stamboek- of Register A-paard kan aan alle KWPN-evenementen worden deelgenomen, zoals aanlegtesten, jongepaardenwedstrijden en keuringen. Register B-paarden kunnen niet deelnemen aan keuringen, maar wel aan de jongepaardencompetities, zoals de Blom Cup en Pavo Cup. Voorheen moesten Register A-merries aan aanvullende eisen voldoen om in het stamboek te worden opgenomen en een eventueel predicaat te verkrijgen. Tegenwoordig hoeft dat alleen om het sterpredicaat om te zetten in het keur- of elitepredicaat. Om definitief keur te worden moet een Register A-merrie, naast de eisen voor aanleg (IBOP, EPTM of sportresultaat), ook aan de aanvullende gezondheidseisen voldoen.

Aanvullende voorwaarden

Die aanvullende eisen vervallen echter weer als de vader is goedgekeurd bij een erkend stamboek en aan een aantal voorwaarden voldoet, zoals een sportklassering op een bepaald niveau en gezondheidseisen. Dat zorgt ervoor dat

Ook de Vivaldi-zoon Chinook, die onder Patrick van der Meer op het hoogste niveau prestaties levert, voldoet aan alle aanvullende voorwaarden en zijn nakomelingen komen direct in het veulenboek.

nakomelingen van een heel stel 'buitenlandse' hengsten toch direct in het veulenboek kan worden opgenomen (zie kader 'Direct in veulenboek').

Vrijgesteld

Hengsten waarvan de nakomelingen direct in het veulenboek worden opgenomen, omdat ze aan de aanvullende voorwaarden hebben voldaan, zijn bijvoorbeeld de dressuurhengsten Chinook (v.Vivaldi), Sorento (v.Sandro Hit), Belissimo M (v.Beltain), Samba Hit II (v.Sandro Hit), Delatio (v.De Niro), Nintendo (v.Negro) en Just Royal Dancer (v.Jazz). Qua springhengsten gaat het om bekende namen zoals Douglas (v.Darco), Epleaser van 't Heike (v.For Pleasure), Glasgow van 't Merelsnest (v.Nabab de Rêve), I'm Special de Muze (v.Emerald van 't Ruytershof), Twister de la Pomme (v.Darco), Tyson (v.Numero Uno) en Cassini Gold (v.Cassini I). Daarmee staan dit soort hengsten op hetzelfde niveau als KWPN-goedgekeurde en -erkende hengsten, hoewel er van KWPN-goedgekeurde hengsten wel veel meer informatie voor de fokkers beschikbaar is. Verrichtingsrapportages, moederrapporten, afstammelingenrapportages en fokwaarden bevatten veel waardevolle informatie die de fokkers kunnen meenemen bij het maken van de

hengstenkeuzes. De complete lijst van de hengsten die aan de voorwaarden voldoen is gepubliceerd op de KWPN-website onder 'Direct naar'.

Sport is leidend

Het KWPN is een prestatiegericht stamboek en daardoor ligt de focus duidelijk op de sport. Dat leverde onder meer deze verruimde KWPN-erkenningen en registratieschema op, maar het zorgt er ook voor dat merries op verschillende manieren eenvoudig kunnen worden opgenomen in het stamboek en in aanmerking komen voor een predicaat. Naast de traditionele stamboekkeuringen kan er onder meer gekozen worden voor de thuiskeuringen, waar merries met het sportpredicaat direct ster kunnen worden, of stamboekopnames na deelname aan aanlegtesten en jongepaardencompetities. Zo kunnen vier- en vijfjarige merries die deelnemen aan bijvoorbeeld de Blom Cup, Stal Hendrix- of GMB-competitie ook direct ster worden verklaard op basis van een exterieurbeoordeling en verrichting in de wedstrijd. Daarmee kan er nog dichter op het gebruiksdoel worden beoordeeld en wordt het zo laagdrempelig mogelijk gemaakt om gereden paarden in het stamboek te laten opnemen en een eventueel predicaat te verlenen. •

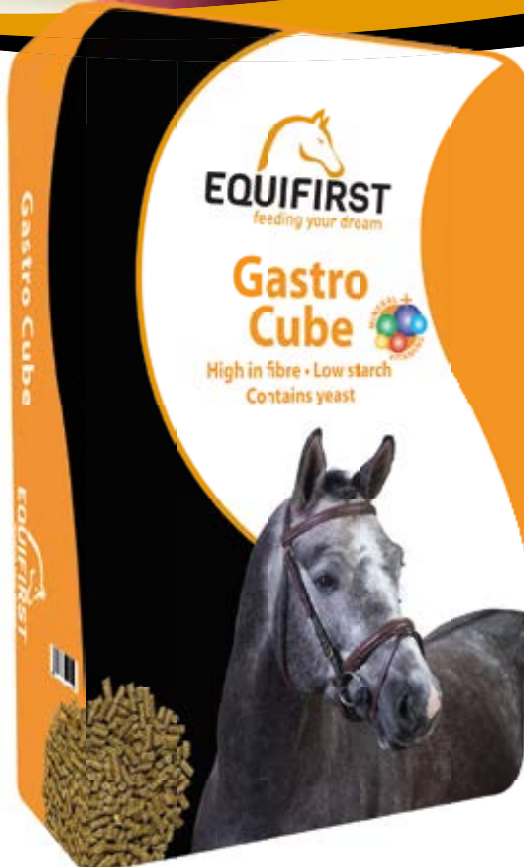
NIEUW

GASTRO CUBE

VOOR EEN OPTIMALE
MAAG- EN DARMGEZONDHEID

- Rijk aan hoogwaardige vezels
- Geschikt voor paarden met een **gevoelige maag**
- **Ondersteunt een gezonde spijsvertering** doordat het speekselvorming bevordert en de negatieve effecten van (te veel) maagzuur vermindert
- De combinatie van **gist, natriumbicarbonaat, magnesium en kalkwier** dragen extra bij aan een optimale spijsvertering
- Bevat **lijnzaad** dat bijdraagt aan een mooi haarkleed en een goede balans tussen **omega-3** en **omega-6 vetzuren**
- Gemaakt van **glutenvrije grondstoffen**
- **Laag in suiker/zetmeelgehalte**
- **Volwaardig krachtvoeder**

ONTDEK ONS VOLLEDIGE ASSORTIMENT OP WWW.EQUIFIRST.EU

Volg ons op

De populaire Chacco-Blue prijkt bovenaan de WBFSH Sire Ranking.

Advertorial

Voedingstips voor lacterende merries

Niks is zo fijn voor een fokker als een gezonde merrie met veulen in de wei. In vers gras zouden voldoende voedingsstoffen moeten zitten om je lacterende merrie en veulen in optimale conditie te houden, maar wat als er niet voldoende vers gras beschikbaar is? Gebruik deze tips van Pavo!

Niet iedereen verwacht het misschien, maar een lacterende merrie heeft letterlijk twee keer zoveel energie en eiwitten nodig als normaal. Ze zeggen niet voor niets dat een veulen aan de voet gelijk staat aan topsport. Na de geboorte van het veulen stijgt de behoefte van de merrie aan energie en eiwitten enorm, omdat ze ineens melk moet produceren. De eerste dagen is dat ongeveer acht liter per dag, maar dat loopt op tot circa twintig liter.

Extra vezels bijvoeren

Voor zowel een dragende als lacterende merrie is ruwvoer de basis van gezonde voeding. Gras bevat daarbij de ideale voedingsstoffen wat voldoende energie en eiwit voor merries betreft. Volgens nutritionist en dierenarts Veerle Vandendriessche komen de meeste veulentjes ter wereld in april, mei en juni. Dé maanden waarin het gras in principe de meeste eiwitten en energie bevat. “Deze eiwitten en energie zijn erg belangrijk voor de merrie, niet alleen om zichzelf te voeden, maar ook het veulen van voldoende kwalitatieve melk te voorzien. Is er onvoldoende vers gras beschikbaar? Dan is het verstandig om ruwvoer bij te voeren. Hierbij moet je niet alleen aan hooi en kuil denken, ook luzerne, grasbrokken of bietenpulp kunnen heel geschikt zijn om ervoor te zorgen dat de merrie voldoende vezels binnenkrijgt.”

Aanvullend dieet

Arm ruwvoer is goed voor dikke paarden en sobere rassen, maar niet voor een lacterende merrie. Enkel ruwvoer bijvoeren is dus niet altijd voldoende. Ten eerste is het belangrijk om te weten wat de waardes van je ruwvoer zijn en vervolgens dit aan te vullen met een merriebrok, zoals Pavo PodoLac of een supplement als Pavo PodoCare. Vandendriessche benadrukt goed dat een merrie deze vitamines, sporenelementen en eiwitten écht nodig heeft, zodat ze niet haar eigen spieren hoeft af te breken om de melk te kunnen produceren. “In vergelijking tot andere diersoorten is paardenmelk heel energierijk. Pavo PodoLac bevat maar liefst 18,5% eiwit om hierin te voorzien. Bang dat de merrie te dik wordt, hoef je niet zo snel te zijn. De merrie mag best wat reserves hebben. Mocht het echt richting obesitas gaan dan kun je de merriebrok vervangen door het supplement Pavo PodoCare, zodat je wel de noodzakelijke voedingsstoffen geeft.”

Vergeet sporenelementen niet

Moedermelk bevat weinig sporenelementen en juist daarom is het zo belangrijk om in de laatste maanden van de dracht ook al de speciale merriebrok Pavo PodoLac te voeren, zodat het veulen via de navelstreng alvast een voorraadje aan kan leggen. De sporenelementen in het voer blijven echter wel belangrijk

tijdens de lactatie voor de merrie zelf, omdat ze ook bijdragen aan de processen om melk te kunnen produceren.

Mineralen voor een evenwichtige botontwikkeling

Ook mineralen zijn een belangrijke factor in de voeding van de merrie en dan gaat het vooral om de juiste hoeveelheid en verhouding. Calcium, fosfor en magnesium zijn met name van belang voor een goede evenwichtige botontwikkeling. De meeste ruwvoerders bevatten wel voldoende calcium, maar te weinig magnesium en fosfor. Gelukkig zijn deze verhoudingen optimaal op elkaar afgesteld in de merriebrok Pavo PodoLac, waardoor je merrie alles krijgt wat ze nodig heeft.

Wat als de merrie te weinig melk geeft?

Het komt voor dat de merrie te weinig melk geeft voor het veulen. Vandendriessche: “Dat is een lastige kwestie, want bij een goed uitgebalanceerd rantsoen met voldoende vers water, goede kwaliteit ruwvoer en de geadviseerde hoeveelheid Pavo PodoLac is er voedingsgewijs weinig wat je verder nog kunt doen. Wel kun je in samenspraak met je dierenarts nog iets met hormonen doen om de melkproductie meer op gang te brengen. Daarnaast kun je het veulen zo vroeg mogelijk proberen te laten wennen aan veulenbrok en ruwvoer. Pas vanaf vijf tot zes weken oud zal een veulen de brokjes goed beginnen te verteren, dus daarvoor kan het noodzakelijk zijn veulenmelk bij te geven. Met ruwvoer duurt het zelfs nog langer voordat veulens hier voedingsstoffen kunnen uithalen, hun microflora in de darm moet zich immers eerst ontwikkelen en om dit te ontwikkelen zie je een veulen daarom vaak mest van de merrie eten.”

Wanneer de merriebrok afbouwen?

Het advies is om na de derde maand van de lactatie de merriebrok af te bouwen, zeker als het veulen na vier maanden gespeend wordt. Na het spenen heeft de merrie al dat rijke krachtvoer namelijk niet meer nodig. De conditiescore van de merrie is een goede maatstaf om te bepalen wanneer je met het afbouwen van de merriebrok kan beginnen. Als je ziet dat ze wat dikker wordt, is dat het moment om te minderen; wanneer dit precies is verschilt per merrie. •

Pavo's voedingstips

Voor de lacterende merrie

Pavo PodoLac

- › Merriebrok voor maximale melkgift.
- › Houdt merrie in optimale conditie.

Pavo PodoCare

- › Beproefd mineralensupplement.
- › Bij geen (of onvoldoende) Pavo PodoLac.

Ruwvoervervangers voor extra vezels

Pavo SpeediBeet

- › Snelwekende, ontsuikerde bietenpulp.
- › Ruwvoeraanvulling met hoge energiewaarde.

Pavo FibreBeet

- › Mix van bietenpulp en luzerne.
- › Ondersteunt conditieherstel.

Pavo DailyPlus

- › Uitgebalanceerde luzernemix.
- › Ideaal om door krachtvoer te mengen.

Pavo FibreNuggets

- › Smakelijke grasbrokken.
- › Hoogwaardige ruwvoervervanging.

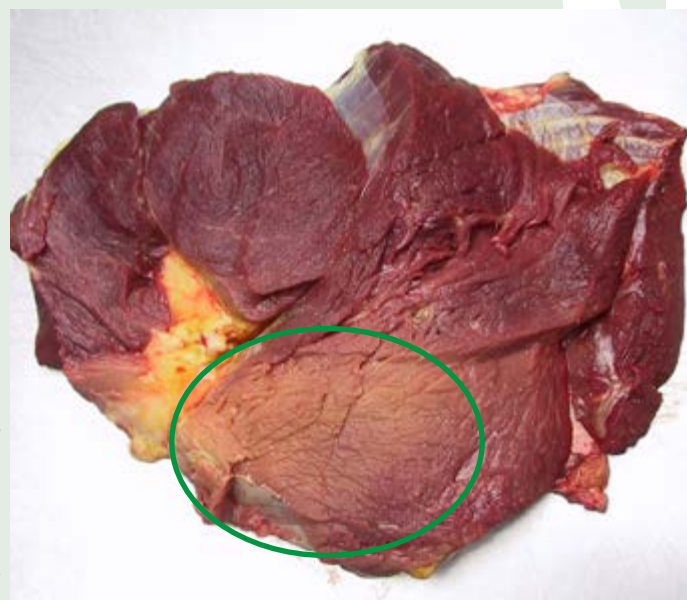
Veerle Vandendriessche is nutritionist en dierenarts bij Pavo.

Spierbevangenheid

Welke aandoeningen en welke testen?

Spierbevangenheid is een al vele eeuwen bekend ziektebeeld. Er is in de afgelopen decennia heel veel kennis over de oorzaken en de bijbehorende klinische beelden verzameld. Veel onderzoek is echter in Amerika gedaan en daarom is de terminologie veelal in het Engels met veel afkortingen. In dit artikel wordt geprobeerd om dit alles zo goed mogelijk uit te leggen.

Tekst & beeld: PROF.DR. MARIANNE SLOET - UNIVERSITEITSKLINIEK VOOR PAARDEN, UTRECHT

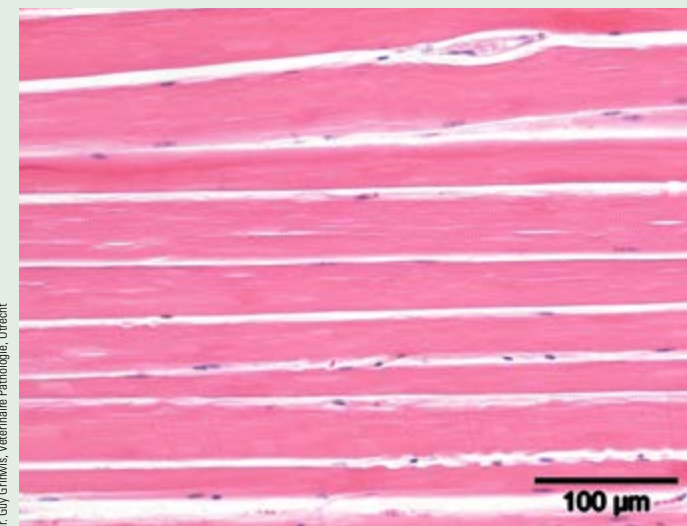

De schouderspieren van een paard met een heftige aanval van spierbevangenheid die helaas geëuthanaseerd moest worden, omdat de toestand steeds verder verslechterde; gezonde paardenspieren hebben een donkerrode kleur, maar hier is een deel veel te bleek (groen omlijnd) en dus zeer sterk aangetast; het diep gele materiaal is vet met daarin bloedvatjes en zenuwen.

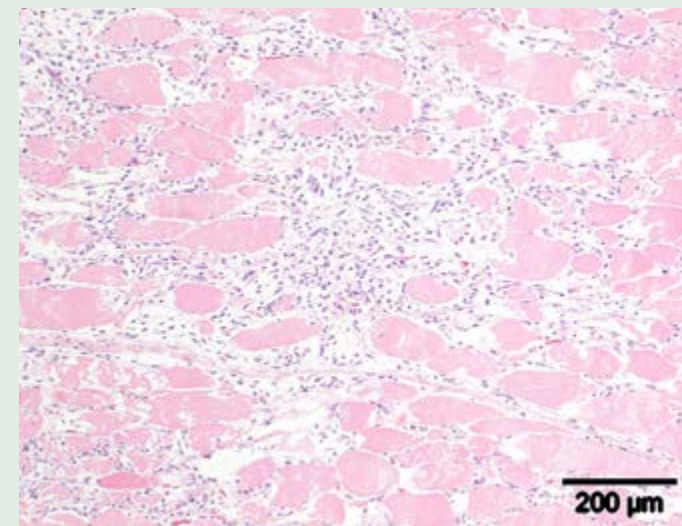
Spierbevangenheid is een klinisch beeld waaraan diverse oorzaken ten grondslag kunnen liggen. Voor de warmbloed spelen de volgende aandoeningen een rol: exertional rhabdomyolyse (ER = incidenteel optredende arbeid-gerelateerde spierbevangenheid), recurrent equine rhabdomyolyse (RER = herhaald optredende arbeid-gerelateerde spierbevangenheid), PSSM (polysacharide storage myopathy) type 1 en 2 en MFM (myofibrillaire myopathy). De voornamelijk bij Quarter horses optredende HYPP (Hyperkalemische periodieke paralyse), MYHM (myosin heavy chain myopathy) en GBED (glycogen branching enzyme deficiency) worden niet besproken, omdat ze voor zover we nu weten bij de warmbloed geen rol spelen. Aan het eind van dit artikel wordt wel kort ingegaan op de atypische myopathie, ook wel weidemyopathie genoemd, omdat deze aandoening ook het klinische beeld van spierbevangenheid geeft, maar een hele andere oorzaak heeft.

Oorzaken van myopathie

De oorzaken van myopathie (Grieks: myo = spier en pathie = lijden), of te wel spierbevangenheid, worden wel verdeeld in intrinsieke factoren (= factoren van binnenuit) en extrinsieke factoren (= factoren van buitenaf). De intrinsieke factoren zijn, naar wordt aangenomen, voornamelijk erfelijke factoren en voorbeelden zijn PSSM en RER. De extrinsieke factoren zijn onder meer: te veel voeren en onvoldoende of onregelmatige beweging, elektrolytverstoringen (verstoring van de zouten), dehydratie (uitdroging), een narcose en mogelijk oververhitting en uitputting.

dr. Guy Grimw, Veterinaire Pathologie, Utrecht

Links een microscopische opname van een normale spier en rechts de opname van een paard met heftige spierbevangenheid; de normale structuur van de spiervezels is totaal doorbroken en er zijn veel ontstekingscellen zichtbaar.

Diverse vormen van myopathie

• Incidenteel optredende arbeid-gerelateerde spierbevangenheid

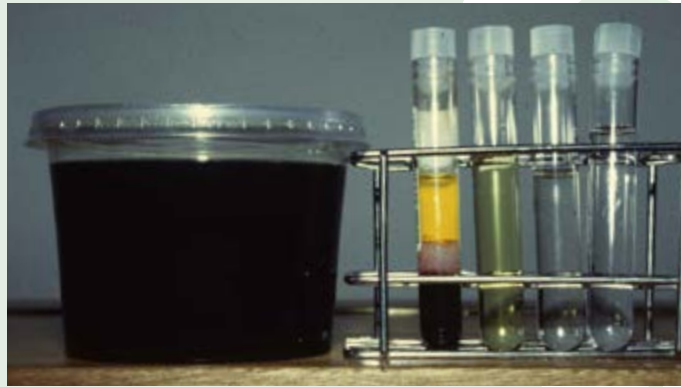
De Engelse naam exertional rhabdomyolysis komt van exertional (= arbeid-gerelateerd) en rhabdomyolyse uit het Grieks (rhabdos = dwarsgestreept en myolyse afbraak van spier). De dwarsgestreepte spieren zijn de skeletspieren. Deze vorm van spierbevangenheid wordt ook wel tying-up genoemd en treedt doorgaans tijdens of direct na arbeid op, vaak na een rustdag, vandaar ook de naam 'maandag-morgenziekte'. ER wordt soms gezien bij paarden of pony's die een keer harder moeten werken dan hun conditieniveau eigenlijk aan kan, maar het kan ook volkomen onverwacht optreden. De oorzaak is doorgaans gerelateerd aan een niet naar behoren functioneren van de calciumpompen in de spiercellen met daarbij een overmaat aan energie.

Meestal zijn vooral de spieren van de achterhand en soms van de rug aangedaan. De symptomen kunnen variëren van tijdens of na afloop van arbeid wat koliekerig lijken (wat onrustig zijn en wat krabben) en gestrekt staan (zoals een ruïn die gaat plassen), tot kort na het begin van arbeid stijf worden en geen pas meer willen verzetten, sterk zweten, hoge ademhaling en hartslag, angstige gezichtsexpressie en koffiekleurige urine. Soms zijn de symptomen zo ernstig dat het paard ook niet meer kan blijven staan. De koffiekleurige urine ontstaat door het uitscheiden van een eiwit-afbraakproduct van de spieren, het myoglobine.

Een aparte vorm van arbeid-gerelateerde spierbevangenheid is de uitputtingsmyopathie, een probleem wat bijvoorbeeld bij uitgeputte paarden tijdens een lange afstand wedstrijd kan optreden.

Spierbevangen na een nacht met het ijzer van een achterbeen gevangen gezeten te hebben in het halster; gelukkig bleef deze merrie heel rustig toen ze bemerkte dat ze niet kon opstaan en is ze goed hersteld.

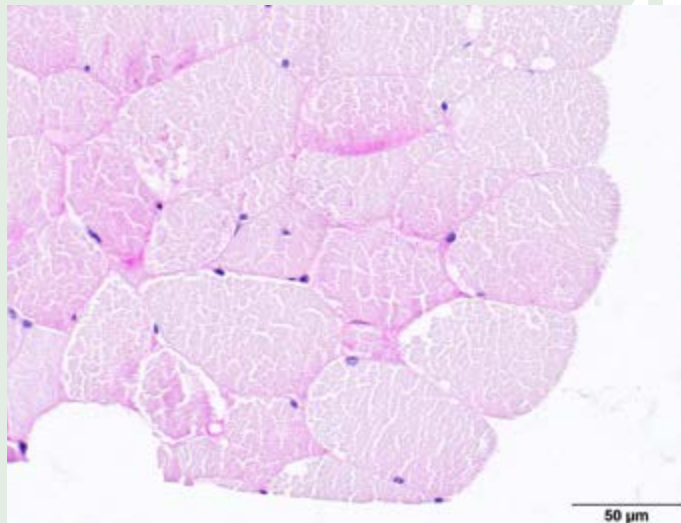

Bruine urine in de grote pot en een afgedraaid bloedmonster met boven de rode en witte bloedcellen helder geel plasma; dit duidt op myoglobininurie (myoglobine is het afbraakproduct bij spierschade en urine betekent 'in de urine'); myoglobine wordt actief door de nieren uitgescheiden en verdwijnt dan dus uit het plasma.

Speciale naald voor het nemen van een spierbiopsi.

Links een biopsi van een normaal paard en rechts een biopsi met, gezien het klinisch beeld met herhaalde aanvallen van spierbevangenheid, glycogeenstapeling wijzend op PSSM2; hier valt op dat de kleuring in de spiercellen van het normale paard mooi roze en egaal is verdeeld en dat de kleuring in de patiënt veel donkerder is met een veel onregelmatigere verdeling en echte dieppaarse vlekken wat duidt op stapeling van abnormale suikers in de spiercellen.

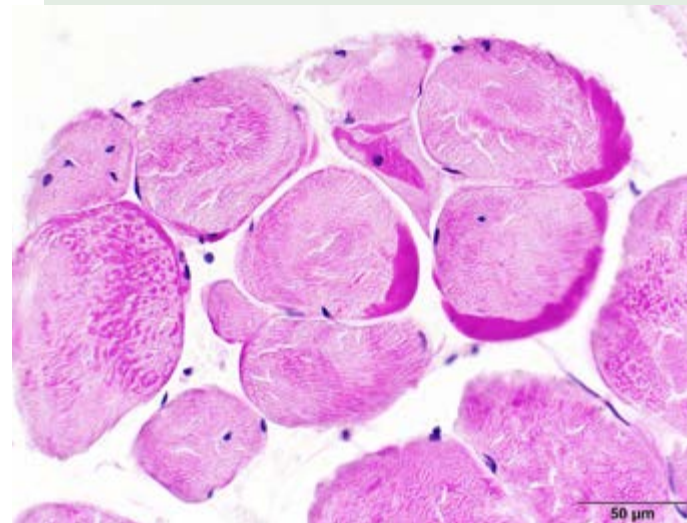

• Herhaald optredende arbeid-gerelateerde spierbevangenheid

Dit ziektebeeld ziet er klinisch net zo uit als de incidenteel optredende arbeid-gerelateerde spierbevangenheid, maar wordt vooral gezien in volbloeden, al kan het ook in andere rassen optreden. Een dergelijke patiënt is heel gevoelig voor wisselingen in het voer, in de hoeveelheid werk, in zorgvuldige warming-up en cooling-down en ook voor allerlei stressfactoren. Er liggen waarschijnlijk ook genetische mutatie(s) (veranderingen) aan RER ten grondslag. Gezien het feit dat volbloeden met RER uiteindelijk net zo goed presteren als volbloeden zonder deze problemen is er weinig verder onderzoek naar gedaan. De bijbehorende veranderingen zijn soms in een spierbiopsi goed zichtbaar, maar soms is er ook maar weinig te vinden.

• PSSM1

Polysaccharide storage myopathie type 1 is het eerst bij Quarter horses bewezen, maar kan ook voorkomen bij andere rassen zoals trekpaarden, Shires en incidenteel warmbloeden. Het klinisch beeld kan bestaan uit niet willen werken en snel moe zijn, maar kan ook volledig lijken op een aanval van spierbevangenheid. De behandeling is dan ook vergelijkbaar. De onderliggende oorzaak is echter anders. Er is bij deze paarden in meer of minder mate sprake van stapeling van afwijkend glycogeen in de spiercellen. Dit wordt veroorzaakt door een mutatie (verandering) van het gen dat codeert voor glycogeen synthase (GYS1). Lijders en dragers van dit gen komen bijvoorbeeld bij trekpaarden best veel voor en deze paarden hebben soms forse klachten, maar presteren bij zorgvuldig management soms wel goed.

• PSSM2

Polysaccharide storage myopathie type 2 is de aandoening van patiënten die in het spierbiopsi ook duidelijk aanwijzingen voor suikerstapeling hebben, maar deze paarden hebben niet het afwijkende gen wat bij PSSM1 hoort. Op dit moment is niet bekend wat precies de afwijkende suikerstapeling bij PSSM2 veroorzaakt. Er is een onderzoeksgroep in Duitsland die verbanden legt tussen bepaalde genen en PSSM2, maar deze genen kunnen ook bij normale paarden worden gevonden. PSSM2 wordt gevonden in Quarter horses maar ook in allerlei warmbloedrassen en ook in IJslanders, dravers en volbloeden. Er is over PSSM2 nog veel onbekend. Het klinische beeld van PSSM2 kan lijken op RER, met herhaald optredende arbeid-gerelateerd spierbevangenheid met verhoogde spierenzymen. Echter, de symptomen kunnen ook veel subtieler zijn en zich uiten in 'onvoldoende presteren' zonder duidelijke verhoging van de spierenzymen. Veel gehoorde klachten bij deze groep patiënten zijn: iets afwijkend lopen, pijnlijke spieren, weinig looplust en onvoldoende willen werken op 5-10 minuten na het begin van de arbeid. Vaak beginnen deze klachten pas op iets oudere leeftijd, tussen de 8 en 11 jaar oud. Een (groot) deel van deze paarden hoort eigenlijk onder MFM.

• MFM

Myofibrillaire myopathie is een relatief nieuwe, zeldzaam voorkomende, aandoening, die zeker niet hetzelfde is als de aandoening met dezelfde naam bij mensen. Myofibrillen zijn kleine spiervezeltjes in een spiercel die op hun plaats worden gehouden door een eiwit (desmine). Als dat eiwit desmine niet goed werkt vallen er gaatjes in de myofibrillen die opgevuld worden met glycogeen. In de periode dat MFM nog niet als aparte ziekte werd onderkend, werden spierbiopsiën, waarin deze klompjes glycogeen zaten, gerekend tot de PSSM2. De aandoening wordt vooral gezien bij Arabieren (vooral bij degene die in de endurance lopen) en bij warmbloeden. Het typische verhaal van een warmbloed met MFM is: als jong paard goed presteren, maar dan als 8- tot 10-jarige langzaam maar zeker minder goed gaan presteren zonder duidelijke verhoging van de spierenzymen en zonder duidelijke aanvallen van spierbevangenheid. De klachten zijn: slecht voorwaarts, kreupelheid achter waarvan de oorzaak niet goed te vinden is en pijnlijke spieren. MFM is een hele lastige diagnose, omdat veel andere problemen ook tot een vergelijkbaar symptomenbeeld kunnen leiden. Denk hierbij aan allerlei andere oorzaken van kreupelheden achter, maar ook aan een slecht passend zadel of onvoldoende rijkunst van de ruiter. De diagnose kan, in een later stadium, vaak worden gesteld in een spierbiopsi dat specifiek op desmine is gekleurd. Er is nog geen betrouwbare gentest.

Diagnose stellen

Naast het stellen van de diagnose op basis van het klinische beeld, zijn er nog een aantal technieken om de diagnose te onderbouwen.

• Bloedonderzoek

Om de diagnose 'myopathie' te bevestigen en de ernst van de situatie objectief te kunnen vaststellen zal de dierenarts bloed naar het laboratorium sturen voor het bepalen van de activi-

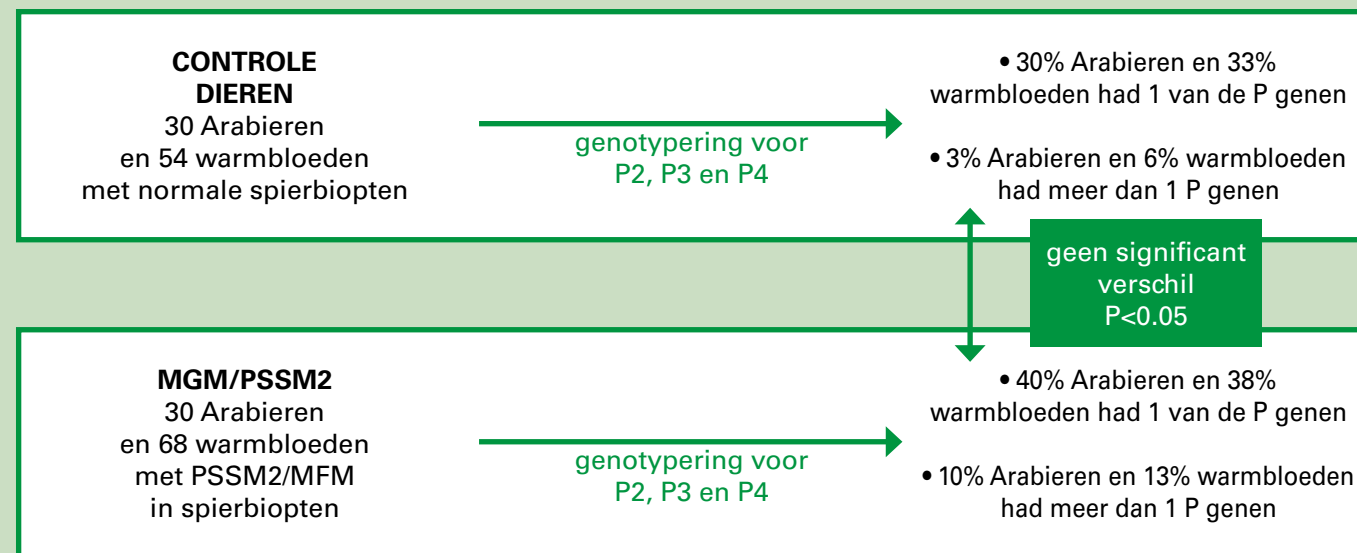
Voor het nemen van een spierbiopsi wordt een vlakje van 6x6 cm geschoren op de bil van het paard; na reinigen en desinfecteren wordt een lokale verdoving gegeven, een klein huidsneetje gemaakt en op ongeveer 4-5 cm diepte een biopsi van de spier genomen (M. gluteus); het biopsi wordt bewerkt en dan direct ingevroren in vloeibare stikstof.

Friese merrie met atypische myopathie; zij is niet meer in staat te staan, krijgt voortdurend infuus en heeft nog steeds bruine urine (te zien in blaas catheter - rode pijl).

Genetische testen voor PSSM2 en MFM

Prof. Stephanie Valberg 2020

Onderzoek van prof. Stephanie Valberg toont aan dat er geen statistisch significant verschil is in het voorkomen van genetische markers (P2, P3 en P4) tussen paarden met en zonder aanwijzingen voor PSSM2 of MFM in hun spierbiopten.

teit van de spierenzymen (creatinine kinase = CK en aspartaataminotransferase = AST). De CK stijgt doorgaans al zichtbaar 4 uur na het begin van een aanval en is na 12 tot 24 uur op zijn top en gaat dan weer dalen. De AST is 12 tot 24 uur na een acute aanval op zijn top en gaat dan in de loop van 7 dagen weer dalen naar normale waarde.

• Urine onderzoek

De kleur van de urine geeft een indicatie van de ernst van een acute aanval van spierbevangenheid, diep koffie-zonder-melk bruin duidt op een ernstige aanval. Bij chronische spieraandoeningen zoals MFM wordt doorgaans geen donkere urine gezien. Als het paard bij een acute aanval wordt behandeld zal de urine in de loop van uren tot enkele dagen weer normaal van kleur worden.

• Spierbiopt

Het nemen van een spierbipt is een kleine ingreep die het beste op een kliniek kan worden uitgevoerd, omdat het verkregen spierweefsel direct moet worden verwerkt. Het bipt wordt meestal van de M. gluteus (spier op het kruis) en soms van de M. semimembranosus (spier van de bil) genomen. Dat zijn beide grote spieren van de achterhand van het paard. In het laboratorium worden de stukjes weefsel gekleurd en beoordeeld en dit kan in veel gevallen leiden tot een zekere diagnose. Het nemen van het bipt moet wel met kennis van zaken gebeuren, want bijvoorbeeld door knippen in het bipt kan een vals-positieve uitslag ontstaan en door onvoldoende snel koelen van het bipt kan een uitslag vals-negatief worden.

• Gentesten

Voor ER en RER zijn geen genetische testen. Wanneer er wordt gedacht aan PSSM1 kan een genetische test voor het afwijkende GYS1 gen aangeven of er inderdaad aan dit probleem moet worden gedacht. Deze test kan op haarwortels of op een bloedmonster (in een paars bloedbuisje – daar zit een geschikt ontstollingsmiddel in) worden uitgevoerd. PSSM1 vererft autosomaal dominant (d.w.z. niet-geslachtsgebonden en wel overheersend). Er zijn dan drie mogelijkheden: het dier heeft twee verkeerde genen ('homozygoot verkeerd'), het dier heeft één goed en één verkeerd gen ('heterozygoot') of het dier heeft twee goede genen ('homozygoot goed'). In dit laatste geval heeft het dier dus geen PSSM1. Voor PSSM2 en MFM worden momenteel ook genetische testen aangeboden (voor P2, P3, P4, P5/6, P8 en K1), maar die zijn nog niet wetenschappelijk gepubliceerd en kunnen op dit moment nog tot foute conclusies leiden. Daarom worden deze testen binnen het KWPN-fokbeleid ook (nog) niet toegepast.

Behandeling

Acute spierbevangenheid kan bij allerlei paarden- en ponyrassen optreden. Een paard met een acute aanval van spierbevangenheid moet direct ter plaatse rust krijgen. Hier moet de dierenarts dus écht naar het spierbevangen paard komen en niet het zieke dier naar de dierenarts worden gebracht. Verder moet het paard, afhankelijk van de omstandigheden, warm worden gehouden met dekens of, wanneer er sprake is van oververhitting, gekoeld worden met koud water. Voor de dierenarts is acute spierbevangenheid echt een spoedgeval.

De behandeling door de dierenarts bestaat uit het geven van infusen met een fysiologische zoutoplossing, eventueel met wat extra glucose (een bepaalde opgeloste suiker) totdat de donkere koffiebruine urine weer geel is. Verder krijgt een spierbevangen paard een lage dosering pijnstillers, omdat enerzijds de aandoening vaak uiterst pijnlijk is, maar anderzijds de nieren niet teveel mogen worden belast.

Preventie

Een deel van de preventieve maatregelen zijn voor alle vormen van spierbevangenheid van belang:

- › Regelmatig werken en geen echte 'rustdag'
- › Altijd zorgvuldig 'warming up' en 'cooling down'
- › Hoeveelheid voer iedere dag goed aanpassen aan de hoeveelheid werk
- › Voldoende vitamine E in het rantsoen
- › Stress zoveel mogelijk vermijden
- › Voldoende goede kwaliteit ruwvoer

Voor een paard met PSSM1, PSSM2 of MFM komt hier dan nog bij:

- › Rantsoen met zo min mogelijk suikers, voldoende goede kwaliteit eiwitten en aangevuld met zoveel vet als nodig is voor de hoeveelheid werk
- › Extra eiwit-vitamine preparaat

Weidemyopathie

Atypische myopathie, ook wel weidemyopathie genoemd, is niet gerelateerd aan arbeid, maar wordt gezien bij dieren die veel of volledig buiten lopen en weinig of niet worden bijge-

voerd. Daarbij tast atypische myopathie in de spieren vooral de type 1 vezels aan, terwijl bij de andere vormen van spierbevangenheid voornamelijk type 2 vezels worden aangetast. Weidemyopathie heeft als oorzaak een intoxicatie door hypoglycine A. Hypoglycine A kan voorkomen in de zaden, de zaailingen en de bladeren van de gewone esdoorn (*Acer pseudoplatanus*). Het toxine komt niet ieder jaar in even grote hoeveelheden voor en ook niet in iedere boom van deze soort. Het kan dus voorkomen dat paarden jarenlang probleemloos leven in een weide met esdoorns omzoomd, dan plotseling toch de aandoening gaan vertonen en ondanks intensieve behandeling vaak ook sterven. De behandeling is grotendeels dezelfde als voor de andere vormen van myopathie, waarbij als extra door de dierenarts ook carnitine kan worden gegeven. Deze stof bindt het hypoglycine A en het gebonden hypoglycine A kan dan worden uitgeplast. Met zeer intensieve behandeling kan heden ten dage ongeveer 30% van de paarden met weidemyopathie overleven.

Opletten

Als een paard niet meer voorwaarts is, aanvoelt alsof de handrem erop staat, overmatig zweet, na (of soms al tijdens) het werk gestrekt gaat staan als een ruïn die moet plassen, omkijkt naar de buik en schraapt met de voorbenen. Denk dan niet alleen aan koliek (pijn in de buik) maar ook aan spierbevangenheid. Een dierenarts kan door middel van een goed klinisch onderzoek vaak het onderscheid wel maken en de juiste behandeling instellen. Als de problemen vaker terugkeren kan, naast bloed- en urineonderzoek, het laten nemen en onderzoeken van een spierbipt zeker worden overwogen. •

Zaden van de esdoorn.

Zaailing (spruitje) van de esdoorn.

Met dank aan prof.dr. Stephanie Valberg (Universiteit Michigan) en aan dr. Guy Grinwis (Veterinaire Pathologie) voor het beschikbaar stellen van informatie en afbeeldingen. Verder dank aan ir. Daniëlle Arts (foktechnisch adviseur van het KWPN) en dr. Ellen Roelfsema (Inwendige Ziekten van het Paard, Utrecht) voor hun adviezen bij het tot stand komen van dit artikel.

van der Steen
Horses

Marco van der Steen
Busselsteeg 10
5258 VG Berlicum

Doorlopend paarden te koop gevraagd!
Snelle afwerking!

Alle niveau's / leeftijden. Ook met röntgenologische bemerkingen.
Door heel Nederland en België.

www.vandersteenhorses.nl
+31 (0)6 250374 48

SINDS 1975 SPECIALIST IN
PAARDENSTALLEN

PRUBO
Bezoek onze showmodellen

Boschdijk 1073
5626 AG Eindhoven
tel. : 040-262 1656
e-mail : info@prubo.nl

Vraag vrijblijvend inlichtingen en/ of documentatie

Kijk ook op:
www.prubo.nl

UNIEK: Prefab gewapend-betonnen casco
7,5 cm dikke wanden, absoluut trap-bestendig

FOLMER
HEKWERKEN

Folmer Hekwerken is gespecialiseerd in maatwerk
paardenstalinrichtingen en bijbehorende accessoires.
Ga voor meer informatie naar onze website of kom gerust eens langs!

Kauwenhoven 35 Luntenen | 0318-482619 | www.folmerhekwerken.nl

Specialist in sierhekwerk - paardenstalinrichting - hondenkennels

Voor nieuwbouw of renovatie
van uw stal zijn hoogwaardige
stalproducten van Corton
onmisbaar. Corton gaat al 40
jaar voor kwaliteit. Wij geven
een deskundig advies en
zorgen voor een prima
resultaat, daar kunt u op
rekenen; afspraak is afspraak!
Bezoek onze showroom of
vraag de brochure aan.

corton

Ertstraat 15, 8263 BN Kampen
T.038-3317157 F.038-3317909
E.info@corton.nl I.www.corton.nl

Ziyeach

Blue Hors Zackerey x Don Juan de Hus x Argentinus x Rubinstein
Donkerbruin • Geb: 2018 • 1.68 m • D-OC waarde 103 • WFFS vrij

Premiehengst DSP
Ook goedgekeurd voor Oldenburg
Voldoet aan alle eisen van het KWPN

www.stalbrinkman.nl

Stal Brinkman • Rijsstraatweg 183 • 7391 MN Twello
Tel. (0571) 27 27 09 • Koen 06 30 26 32 74

Brinkman
Twello

› De fokkerij van Ien Verhagen

Gelderse glorie wereldwijd vertakt

Ien Verhagen was een enthousiaste fokker en boekte met haar paarden de nodige successen. Vanwege haar leeftijd en lichamelijk ongemak nam ze nog niet zo lang geleden afscheid van bijna al haar paarden. Een aantal mensen heeft altijd veel vertrouwen gehad in haar fokkerij en zet deze nu enthousiast voort. Uiteraard vol belangstelling gevolgd door Ien.

Tekst: GEMMA JANSEN — Beeld: GEMMA JANSEN E.A.

Odessa werd in 2012 Gelders Paard van het Jaar. In een presentatie verschenen verschillende fraaie nakomelingen in de baan. Ien en dochter Inge namen trots de bijbehorende eerbetuigingen in ontvangst.

Ien werd 68 jaar geleden geboren in Bergeijk, een klein plaatsje in het zuiden van het land aan de Belgische grens, en woont daar nu nog. Haar vader was boer en werkte op het land met zijn paarden. “Als hij ging melken mocht ik mee op de tweewieler met een shetlander ervoor. Later ging ik daar ook mee naar de ponyclub. Mijn vader had niet heel veel belangstelling voor fokkerij, maar kocht in 1975 wel de prachtige merrie Ithea. Zij was een dochter van Astor uit Cierana van Tamboer. Ik vond Ithea prachtig! In haar type, uitstraling en manier van bewegen was ze helemaal Gelders; ronder en eleganter dan die tuigpaarden die je bij ons veel in de buurt zag. Ithea was een stermerrie, ze beschikte over een geweldig sterk achterbeen en een heel fijn karakter, dat zou later ook de rode draad worden in mijn fokkerij. Ik had destijds een drachtige, jonge koe en die paste mijn vader goed. Dus toen hebben we geruild: de jonge koe tegen het veulen van Indiaan uit Ithea, dat toen nog geboren moest worden. Ik wist maandenlang niet wat ik gekocht had, maar toen ze eenmaal ter wereld kwam, zag ik meteen dat de ruil goed uitpakt had. Het merrieveulen Sandra was mijn eerste eigen paard. Toen ze volwassen was, heb ik haar laten dekken door Hoogheid. Uit deze combinatie zag Anny het levenslicht. Namen verzinnen vond ik lastig, dus Anny is vernoemd naar twee collega's van mijn werk. Met Anny ben ik naar de keuring geweest en zij werd keurmerrie. Zowel Anny als Sandra waren aangespannen beleerd. Ik kon er alles mee; van lange-afstandsritten tot ploegen toe.”

Mooie zwaan

Toen de vader van Ien de merrie Ithea kocht, had hij er geen idee van dat ze uit zo'n goede stam kwam. Zo werd uit Ithea in combinatie met Epigoon, Niera geboren. Zij schonk op haar beurt het leven aan Raimond-dochter Zazouse en deze, inmiddels, prestatiemerrie werd de moeder van onder meer de nationale dressuurpaarden Lakkou D (v.Cocktail), Napoleon T (v.Balzflug), Ontario T (v.Balzflug) en Tiablo T (v.Jazz). Via dochter Prima Donna T (v.Gribaldi) is Zazouse ook grootmoeder van Ucelli T: de Olivi-zoon, die op vijfjarige leeftijd de Pavo Cup won, tweede werd tijdens het WK Jonge Dressuurpaarden in Verden en tot in de Lichte Tour succesvol was met Hans Peter Minderhoud. Ien: “Ithea heeft voor ze bij ons kwam een aantal veulens gegeven. Na Sandra is ze nog wel een paar keer gedekt, maar niet meer drachtig geworden. Met Ithea ben ik lid geweest van de rijvereniging en ging ermee op concours, een hele leuke tijd. Toen het viertal waarin ik reed uit elkaar viel, ben ik vrij snel daarna ook gestopt met rijden. Dat was rond mijn dertigste jaar. In 1985 begon ik met mijn toenmalige man een eigen varkenshouderij en in dat jaar werd ook dochter Inge geboren, dus kwam het hele paarden-gebeuren voor mij op een lager pitje. De paarden stonden nog bij mijn ouders, dus ik moest ervoor van huis. Op gegeven moment hebben we een stuk aan de varkensstal gebouwd en hierin kwam een stal voor Anny. Omdat ik voor de rest nog maar weinig met haar deed, ging ik met haar fokken. Ze kreeg acht veulens; zeven merries van Donau, Indurain en Wouter

Koss-dochter Bodessa was als veulen reservekampioen op de Nationale Veulenkeuring in Ermelo en drie jaar later werd ze hier wederom reservekampioene, toen tijdens de Nationale Merriekeuring.

en een doodgeboren hengstveulen van Cambridge Cole. Haar een-na-laatste veulen was Odessa van Ahoy. In eerste instantie vond mijn dochter, Inge, Odessa maar niks, want met een vader als Ahoy had ze op een mooi, zwart veulen gerekend en zeker niet op een vos. Als tweejarige zag Odessa er ook nog eens niet uit, maar als vierjarige was het lelijke eendje zomaar uitgegroeid tot een prachtige zwaan. Omdat ze zo laatrijp was, is ze pas als vijfjarige voorgesteld op de stamboekkeuring. Daar maakte ze toen veel indruk door haar mooie zelfhouding en extra manier van bewegen. Helaas was er in dat jaar geen Centrale Keuring vanwege de MKZ.”

Nooit lui

Vanwege een nare val van haar pony stopte Inge met rijden, maar van haar moeder had ze wel de liefde voor het fokken geërfd. Van haar eigen verdiende geld kocht Inge bijna twintig jaar geleden de kampioens- en Z-dressuurmerrie Future (Goudsmid uit Folio keur pref prest) van fokker Groot Jebbink uit Vorden. Ien vertelt: “De veulens van Future hebben we allemaal verkocht. Ze had eigenlijk mooiere papieren dan Odessa, toch fokte Odessa uiteindelijk beter, dus het papier zegt niet altijd alles. Odessa groeide gezond op en was supermak. Toch had ze ook zo haar eigenaardigheden; zo kon ze niet in de wei staan met een ander paard. Dat pittige van haar kwam wel een

beetje bij Hoogheid vandaan, die stond erom bekend. Toen ze voorlopig keur was geworden, wilde ik ook heel graag het sportpredicaat bij haar hebben. Ik vroeg een handige amazone uit de buurt, Christel Kwinten, of zij haar wilde gaan rijden. Christel was niet meteen enthousiast, want haar rijpaard was erg lui van zichzelf en dat verwachtte ze ook van een Gelderse. Odessa daarentegen stopte juist nooit, ze was heel ijverig en wilde altijd doorgaan. Ze heeft in het begin Christel wel uitgetest, maar ze konden goed met elkaar overweg. Margo de Backer reed met Anny recreatief en sprong met haar en Christel startte op wedstrijd met Odessa. Dat was zonder meer een prachtige tijd. Odessa liep met twee vingers in de neus naar het sportpredicaat. Christel wilde haar heel graag hogerop rijden en daar had Odessa zeker de kwaliteiten voor, maar ik wilde met haar gaan fokken. Een goede keus, want Odessa maakte mooie veulens. In 2013 zijn Inge en ik verhuisd en hadden we geen land en stallen meer om de deur. Odessa staldeld door een bevriende boer in de buurt. Daar is ze mishandeld door een onbekende. Dat was in de buurt al meerdere paarden overkomen. Er is politiewerk van gemaakt, maar de dader is nooit gevonden. Op het moment dat ze met een mes werd gestoken, was ze drachtig en het was heel spannend of ze dat bleef na alle ellende. Gelukkig kwam het veulen gezond ter wereld en werd ze daarna ook gewoon weer drachtig.”

Fokkersverdriet

“In 2015 bleek Inge ernstig ziek. Op dat moment stond mijn hoofd helemaal niet meer naar paarden. Dus heb ik Harm Bruil opgebeld met de vraag of hij Odessa voor de helft van me over wilde nemen. Harm heeft ook een ‘Gelders hart’ en dat vond ik heel belangrijk. Odessa verhuisde drachtig van Guardian S naar Terborg met haar hengstveulen Kwint aan de voet. In 2016 kreeg ze daar haar laatste veulen. Deze Lodessa was haar eerste zwarte veulen en daar hadden we in mijn fokkerij heel lang op moeten wachten! Lodessa was een heel fraai veulen om te zien en daarom hebben we haar opnieuw

gedekt met Guardian S. Op een avond belde Harm mij op en zei dat Odessa koliek had. Ze was toen twintig jaar. De kans dat ze een eventuele operatie zou overleven was vanwege haar leeftijd heel klein en we hebben haar dan ook laten inslapen. Heel verdrietig!” “Odessa maakte altijd mooie veulens, die ik ieder jaar weer goed kon verkopen. Dat zorgde soms ook voor fokkersverdriet, omdat een verkoop niet uitpakte zoals verwacht en ik er nooit meer iets van terugzag. Maar de meeste nieuwe eigenaren waren gelukkig heel zuinig op de nakomelingen van Odessa en zijn wat fokkerij betreft verdergegaan waar ik ben gestopt.”

ZEKER GEEN ROZENGEUR EN MANESCHIJN

Ien zeurt nooit, maar heeft ontzettend veel ellende voor haar kiezen gekregen. Eigenlijk veel te veel voor één mensenleven. In 1992 kreeg ze een ernstige ontsteking aan haar alvleesklier, waarvan ze nooit meer helemaal herstelde en diabetes aan overhield. Vervolgens tobdde ze lang met een hernia. In 2015 werd haar enige kind, dochter Inge, ongeneeslijk ziek en overleed uiteindelijk. Vorig jaar werd Ien zelf getroffen door kanker. Het behandelingstraject is ingezet en Ien heeft met de artsen goede hoop dat het gevaar vooralsnog bedwongen is. “Het is zeker niet altijd makkelijk geweest, maar mijn paarden trokken me steeds door de moeilijke periodes heen. Was het niet door de omgang met ze, dan wel door de contacten met andere, fijne paardenmensen. Al heb ik nu alleen nog maar Lodessa voor de helft met Harm, alle andere paarden uit de lijn van Odessa blijf ik volgen en ze voelen nog steeds een beetje als ‘eigen’.”

De in 2008 geboren elite sportmerrie Dodessa werd als driejarige kampioen tijdens de Nationale Merriekeuring en nu volop ingezet voor de fokkerij. Zij wordt beschouwd als het prototype Gelders paard.

Ien Verhagen heeft alleen nog maar ‘de helft’ van het laatste merrieveulen van Odessa, maar voor het overige geen paarden meer. De prestaties van al haar fokproducten volgt ze echter op de voet! En ze voelen nog steeds een beetje ‘eigen’.

Eerlijk en duidelijk

Op de Nationale Dag van het Gelders Paard treffen ieder jaar de liefhebbers van dit type paard elkaar weer. Zo leerde Harm Bruil ook Ien kennen: “En dat is echt al heel wat jaren geleden. Toen Ien’s dochter Inge ernstige problemen kreeg met haar gezondheid, vroeg ze aan mij of ik gedeeld eigenaar van Odessa wilde worden. Ik had die merrie altijd gevolgd op de keuringen en tegen zo’n aanbod zeg je als jonge fokker natuurlijk geen ‘nee’. Toen Odessa bij ons kwam in de zomer van 2015, had ze het hengstveulen Kwint, van Quint van het Maarlo aan de voet. Hij is inmiddels een heel fijn rijpaard geworden. Samen met Ien heb ik vervolgens gekozen voor de hengst Guardian S. Uit deze combinatie is hier in Terborg Lodessa geboren. Ik heb haar samen met Ien in eigendom. Helaas hebben we niet veel langer van Odessa kunnen genieten, want ze kreeg een ernstige koliekaanval. We zijn met haar naar De Lingehoeve gegaan, maar daar boden ze ons weinig kans op beterschap. Odessa was natuurlijk ook al een oudere merrie. We hebben haar in laten slapen en bleven achter met Lodessa van toen zes weken oud. Omdat ze het op jonge leeftijd al zonder moeder moest stellen, was Lodessa op driejarige leeftijd nog niet helemaal volgroeid. Daarom boden we haar niet aan voor de stamboekkeuring. Vorig jaar strooide corona roet in het eten, maar dit jaar hopen we dat de keuring wel doorgaat en willen we Lodessa voorstellen. Ze is uitgegroeid tot een mooie merrie met een echte Gelderse opdruk. Van paarden zoals zij zou ik er wel 100 op stal willen: nuchter, goedgehumeurd en werkwillig. Ze is inmiddels zadelmak en pakt het werk heel makkelijk aan. Een paard met een fantastisch karakter, waar zowel een amateur als een professional heel blij van zal gaan worden. Misschien gaat Lodessa in de toekomst wel een keer een veulen krijgen. Daarvoor moet ik natuurlijk overleggen met Ien, maar dat gaat altijd heel makkelijk, want Ien is altijd heel eerlijk en duidelijk. En zeker weten dat Ien en ik in ons hart beiden teveel fokker zijn om niet een keer een veulen bij Lodessa te willen!”

Alle aandacht voor Adessa

Koss-dochter Adessa werd als veulen verkocht naar Beverley Hilton in het Canadese Mount Albert, alwaar ze als driejarige tijdens de KWPN-NA keuring op Prima Equestrian de hoogste exterieurscore behaalde. Een opvallende overwinning, want Adessa is geheel Gelders gefokt en haar concurrentie bestond uit louter rijpaarden. Toch kwam het kampioenslint niet helemaal uit de lucht vallen, want Adessa was tijdens de Nationale Veulenkeuring van 2005 in Ermelo al het beste merrieveulen in de Gelderse fokrichting. Ien kan zich Adessa nog heel goed herinneren: “Als veulen was Adessa een plaatje; met zo’n heel mooi koppie. Ze bewoog lichtvoetig en altijd in de goede houding. Ze was echt zo’n veulen dat alle aandacht naar zich toe trok. Beverley Hilton uit Canada was vanaf het begin helemaal gek van Adessa. In het begin kreeg ik regelmatig brieven van Beverley, dat was natuurlijk erg leuk!” Adessa zorgde bij Beverley voor een aantal interessante nakomelingen, tevens merrieveulens waarmee haar opvolging was gegerandeerd. Ze is dan ook inmiddels verhuisd naar Kanoe Godby in het Amerikaanse Oregon. Liz van Woerden informeerde naar haar plannen met Adessa. Kanoe: “Ik aas al heel veel jaren op Adessa en ben heel blij dat ik haar onlangs heb kunnen kopen. De bedoeling is om echt klassiek Gelders met haar te gaan fokken. Inmiddels heb ik sperma gekocht van Vosmaer en Taxateur. Van beide wil ik dit jaar sperma gebruiken voor Adessa. Ze zal zelf worden ingezet voor de fokkerij en het andere embryo zal in een draagmoeder worden geplaatst.”

Bodessa en Dodessa

Wemke Staatsen runt samen met haar echtgenoot Jeroen Hemmes op het landgoed Scholtenszathe in het Drentse Emmer Compasuum een kleinschalige fokkerij van Gelderse paarden: Heemstate. Wemke: “Thuis hadden we al een jonge Gelderse merrie in de wei lopen en ik was eigenlijk helemaal niet van plan een veulen te kopen, toen ik in

◀ Nakomeling Emir beschikt over veel uitstraling en is bijzonder werkwillig, een heel belangrijke eigenschap. Hij wordt momenteel uitgebracht in de Lichte Tour-dressuur.

◀ Zoon Flugel won in 2015 de titel Nationaal Kampioen Jonge Menpaarden en start met Leonne van Gestel in de klasse Z-samengesteld mannen.

SUCCESSEN

2004	Odessa	Erepenning van de Stichting Zeldzame Huisdierrassen
2005	Adessa	Derde en beste merrieveulen Nationale Veulenkeuring GP
2006	Bodessa	Reservekampioen Nationale Veulenkeuring GP
2008	Adessa	Kampioen Dressuurpaard NA-KWPN
2009	Bodessa	Reservekampioen NMK GP
2011	Dodessa	Kampioen Nationale Merriekeuring GP
2012	Odessa	Paard van het Jaar GP
2014	Lens V	Aangewezen voor het KWPN-verrichtingsonderzoek
2015	Flugel	Nederlands kampioen Jonge Menpaarden
2016	Idessa van Heemstate	Kampioen Nationale Dag van het Gelders paard
2016	Haredessa	Kampioen oudere merries
2017	Monter van Heemstate	Beste hengstveulen GP
2021	Emir	Lichte Tour

◀ Haredessa in actie met Martien Amendt in De Peelbergen. Deze elite sportmerrie wordt momenteel uitgebracht in het 1.40 m-springen en heeft zowel haar sportpredicaat springen als dressuur al op zak

2006 uit belangstelling de KWPN Kampioenschappen in Ermelo bezocht. Maar ik zag Bodessa daar in de ring lopen en wist meteen 'haar moet ik hebben'. Ik was direct gecharmeerd van dat veulen. Ik kende Ien Verhagen toen nog helemaal niet en had ook niet de moed om naar haar toe te lopen en naar Bodessa te vragen. Thuisgekomen heb ik Jeroen over het veulen verteld. Vervolgens is hij een dag later in de auto gestapt, naar Ien gereden en heeft Bodessa kunnen kopen. Ze heeft bij ons drie jaar in de wei gelopen en daarna stuurde Ien ons naar Sander van Lutterveld om Bodessa keuringsklaar te maken. Tijdens de keuringen deed ze het heel goed; een Gelderse merrie met maat en formaat, veel front en een geweldige manier van bewegen. Zowel in Hengelo als later in Ermelo werd ze reservekampioen bij de driejarige merries. We hebben haar vervolgens zelf probleemloos zadelmak gemaakt. Voor ons lag de focus op de fokkerij, maar tussen haar veulens door heeft ze ook het sportpredicaat dressuur behaald. Haar dochter Idessa van Heemstate werd in 2016 tijdens de Nationale Dag van het Gelders Paard in Ermelo eerst kampioen in de koninginnerubriek driejarige merries en vervolgens dagkampioen. Tijdens de Sportdag Gelders Paard 2019

werd ze ook dagkampioen. Inmiddels wordt ze voorbereid op de overstap naar het ZZ-Licht. Ze wordt gereden door Ina Beuving en deze combinatie scoort altijd goed op wedstrijden. Bodessa kreeg onlangs een hengstveulen van de springgefokte Impressive VDL. Een hengst met nog veel bot en beweging en de voor de Gelderse paarden gewenste springgenen. De combinatie is goed gelukt; een schoonheid van een hengst, die heel makkelijk en met souplesse beweegt! Het was een probeersel, maar heeft dus goed uitgepakt en we gebruiken hem dit jaar nogmaals bij Bodessa. Naast Bodessa kon ik een paar jaar later ook Dodessa kopen. Een buitenkans, want Dodessa is ook nationaal kampioen geweest. Zij is een elite sportmerrie en heeft nu een fraai merrieveulen aan de voet van Cennin. Bodessa en Dodessa hebben dan wel dezelfde moeder, maar verschillen behoorlijk van elkaar. Bo is heel vrolijk en gezellig, loopt met waterbakken en van alles te slepen en is altijd in voor een grapje. Dodessa is meer op zichzelf en eigenwijzer. Beide zijn wel gouddeurlijk en hebben een enorme drive onder het zadel: ze werken voor je tot ze erbij neervallen. Opgeven kennen ze niet en dat is zeer zeker ook een kwaliteit. Bij Heemstate vinden wij een goed

karakter enorm belangrijk, het hoeven geen 'dooien' te zijn, maar wel mensgericht en betrouwbaar. Van zowel Bodessa als Dodessa krijgen we sociale veulens die fijn in omgang zijn. Net als hun moeder Odessa geven beide merries drie goede, krachtige basisgangen en een zeer sterke achterbeengebruik door aan hun nakomelingen. Dit zit zeer stevig verankerd in deze merriestam. En dat maakt deze merrielijn mede zo bijzonder. We houden Ien op de hoogte van wat we doen met 'haar' merries. Ze deelt altijd haar kennis en we hebben veel van haar geleerd. Ik denk dat er inmiddels tussen ons een goede vriendschap is ontstaan."

Dilemma voor Haredessa

Harm Bruil haalde in april 2016 voor Ien de toen vierjarige Haredessa op uit de opfok om haar keuringsklaar te maken. Hij deed goed werk, want op de stamboekkeuring in Didam kwam, zag en overwon de prachtige merrie. Toen Harm binnenkwam met Haredessa viel de mond van Carla Coenders uit het Limburgse Lottum open: "Er kwam echt iets binnen, wat een fantastisch paard. Precies zoals we een Gelderse altijd voor ogen hadden. Jaren geleden zagen

mijn zus Andrea en ik Dodessa, een andere nakomeling van Odessa, lopen in Hengelo en Ermelo. Ook dat vonden we toen een fantastische merrie. De interesse in de paarden van Ien werd toen al gewekt. Tijdens die stamboekkeuring in Didam informeerden we bij Harm naar Haredessa, maar konden haar nog niet kopen. Tijdens de Nationale Dag van het Gelders Paard, toen Haredessa kampioen werd van de vier- tot en met zevenjarige stermerries, bevestigden haar beweging en 'go' duidelijk onze keuze om haar te willen hebben. Een dag voor de NMK kregen we groen licht en gunde Ien ons deze fantastische merrie. Harm heeft Haredessa nog een paar maanden op stal gehad en ze is toen meteen zadelmak gemaakt. We hebben haar op advies van Ien in het volgende voorjaar laten insemineren met sperma van Guardian S. In die periode reed Bart Bax haar in de klasse M1-dressuur en toen ze daarin vijf winstpunten hadden behaald, verdiende Haredessa het sportpredicaat en ging ze als elitemerrie door het leven. Noradessa werd geboren en zij is in 2018 samen met haar moeder naar de Nationale Dag van het Gelders Paard in Ermelo geweest. Ze kreeg een eerste premie en daarna is ze naar de opfok gegaan. De eigenaren van die opfok zeggen dat ze

Haredessa werd in 2016 tijdens de NMK kampioen van de vier- tot en met zevenjarige merries. Haar krachtige beweging en sterke optreden overtuigde iedereen.

De keur preferente Adessa was tijdens de Nationale Veulenkeuring in Ermelo in 2005 het beste merrieveulen, verhuisde naar Canada en werd daar als driejarige Kampioen Dressuurpaard KWPN-NA.

MINDSET ES

PREMIËHENGST
VERRICHTINGSTOPPER

AGANIX DU SEIGNEUR x KANNAN x LANCER II x PILOT

GEB. 2017, 1,70 M, PREMIE,
D-OC :104, WFFS VRIJ

M. Hosanne ES (v.Kannan)
als 7-jarige isp op 1,45 m niveau

GM. Seelotte (v.Lancer II)
mv 3 internationale 1,45-1,50 m
springpaarden

OGM . llotte (v.Pilot)
mv ggh **Oklund** isp 1,60 m en
ggh **Plot Blue** isp 1,60 m

R. van Erp
Frankenbeemdweg 39
5346 JN Oss
06-50503146

vanerposs@gmail.com

www.vanerposs.nl

f van Erp Sporthorses

Doorlopend dressuur- en springpaarden te koop; van veulen tot GP paard!

goed kan bewegen. We zullen het zien, want het is de bedoeling dat ze binnenkort keuringsklaar gemaakt gaat worden voor de stamboekopname. Noradessa heeft veel maat, een mooie en duidelijk Gelderse opdruk en heel cool karakter. Nadat in 2018 Noradessa was gespeend is Haredessa verhuisd naar springruiter Martien Amendt. Door corona hebben de springwedstrijden wel een poosje stil gelegen en werd onze hele planning met betrekking tot fokkerij in de war gestuurd. Martien brengt Harry, zoals ze in de wandelgangen heet, nu uit in het M-springen. Ook voor deze discipline heeft ze nu al het sportpredicaat. We hebben onze zinnen op Z-springen gezet, dus moeten wat fokken aangaat nog even geduld hebben. Haredessa is een echt veelzijdig Gelders paard dus. Ze doet het heel goed op wedstrijd en springt regelmatig bovenaan mee. Ze beweegt vooral in de galop extra ruim, is alert en wil altijd naar voren, trekt echt naar het hout. Dat stelt ons weer voor een dilemma: dekken we haar volgend jaar met een goede springhengst of gebruiken we het sperma van Recruit, wat we via een veiling hebben gekocht? Haredessa is in de omgang een echte koningin, een echte merrie, je moet haar wel voor je winnen. Wij zijn in ieder geval heel blij met haar en met de bijbehorende bonus: al onze contacten met de

‘Gelderse mensen’, de gezelligheid en de aardigheid van die wereld, daar kan geen geld tegenop!”

Successen

Ien: “Ik ben de keuringen altijd blijven bezoeken, heb de successen van Bodessa en Dodessa en hun nakomelingen gezien en hoop ze ook in de toekomst weer te kunnen volgen. Ik heb Leonne van Gestel in actie gezien met Flugel, toen hij Nederlands kampioen Jonge Menpaarden werd in 2015. Laura van Beers-Hoogers kocht zijn één jaar oudere broer, Emir. Omstanders vragen Laura op wedstrijd regelmatig naar zijn afstamming. Als Laura dat vertelt, zeggen ze regelmatig: ‘Van die hengst kunnen ze wel lui zijn.’ Waarop zij dan stevast antwoordt: ‘maar hij heeft ook nog een moeder en die is alles behalve lui!’ Laura start inmiddels Lichte Tour met Emir en ik ben regelmatig op een wedstrijd wezen kijken. Haredessa heb ik nog niet zolang geleden op een springwedstrijd in Asten gezien, dat ging super. Als ik overnieuw mocht beginnen, zou ik dat zo weer doen met een Gelders paard: om de veelzijdigheid, om de mooie beweging en uitstraling, het vrolijke karakter, eerlijk zonder dooie slungels te zijn, en altijd werkwil. Gewoon het fijnste paard dat bestaat!” •

Zoon Zivago laat zien waar de nafok van Odessa voor staat: front, kracht en expressie in beweging en ijver!

Veld Omheiningen heeft een ruim assortiment omheiningen en poorten voor paardenbakken, weilanden, paddocks en tuinen. Ook kunnen wij u voorzien van al uw weide- en stal toebehoren!

Doordat wij al onze materialen in eigen beheer produceren, kunnen wij onze klanten de perfecte kwaliteit en service bieden.

- Omheiningen
- Veld's Bouwpakket
- Poorten
- Cavalotti's
- Houterven
- Solarlums
- Bodembekkers
- Kantploegen
- Schrikstroom materialen
- Wei- en stal toebehoren

Veld Omheiningen staat voor de beste service, optimale deskundigheid en de hoogste kwaliteit.

VELD OMHEININGEN | OMHEININGEN, POORTEN EN TOEBEHOREN | MUNSTRAAT 10, 5374 PG SCHAIK
T +31 (0)486 - 43 79 65 | WWW.VELDOMHEININGEN.COM | E INFO@VELDOMHEININGEN.COM

SCHUURMAN
Hindernissen & Omheiningen
www.schuurman.eu

Zelhemseweg 24, 7255 PT Hengelo (Gld.)
Telefoon: 0575-467382 * E-mail: info@schuurman.eu

Our guys are something else

DefenderVDS Z Dominador Z x Padinus	King Blue Ziocco BlueVDL x Andiamo	Kuala Lumpur ArezzoVDL x Indoctro	Arrivi Derci- S Z Aganix du Seigneur x Zandor Z
Lafayette van de Hagenhorst CarreraVDL x Coronado	Grandin's Calthago Fly Calido I x Carthago	Naughty Boy van de Hagenhorst Apardi x Diamant de Semilly	

www.hagenhorst-stallions.com

 [hagenhorst_stallions](https://www.facebook.com/hagenhorst_stallions)
 [hagenhorststallion](https://www.instagram.com/hagenhorststallion)

Ondernemersnieuws

Bodembedekking: krullen of stro?

Bodembedekkers. De een heeft liever krullen, de ander liever stro en een derde gaat voor vlas of een ander alternatief. Maar waarom maken we deze keuzes eigenlijk en wat zegt dierenarts Henk van der Veen van Lingehoeve Diergeneeskunde over de medische onderbouwing achter bodembedekkers? Uit Zwitsers onderzoek blijkt dat het type stalbedekking invloed heeft op het slaapgedrag en dus het welzijn van paarden. In dit onderzoek kregen de paarden de keuze om op beton, rubbermatten of stro te gaan liggen. Het bleek dat het beton en de rubbermatten de REM-slaap aanzienlijk verkorten en dat de paarden in sommige gevallen zelfs minder gingen liggen. Wanneer de paarden de keuze hadden, werd altijd voor stro gekozen. Poolse onderzoekers observeerden daarnaast het verschil tussen stro, houtpallets en een mix van veenmos en zaagsel. De paarden op stro vertoonden rustiger gedrag, waren meer bezig met wat er op de grond lag en gingen vaker liggen. Hoewel Van der Veen niet op de hoogte is van het onderzoek, verbazen de genoemde resultaten hem niet. "Het is alleen niet zo zwart-wit dat stro per se beter is. Er is individueel veel verschil tussen paarden die veel en weinig liggen. Naar mijn mening is dat onderscheid groter dan het verschil tussen stro en krullen. Dat is mijn gevoel, maar dat heb ik niet wetenschappelijk vastgesteld."

Besmettingsgraad

Van der Veen geeft wel aan dat de bacteriële besmettingsgraad van krullen of vlas hoger is dan dat van stro, statistisch gezien. "Krullen worden eerder nat en hier gedijen bacteriën beter en sneller op. Hierdoor zijn er iets vaker zoolzweren en ontstekingen in de voet. Het plakt vaak ook meer aan de hoeven. Zelf heb ik mede daarom een lichte voorkeur voor stro. Het is ook warmer en ze schrapen het bij een dikke laag moeilijker aan de kant."

Benieuwd naar meer informatie over bodembedekkers? Kijk dan voor het volledige artikel op de website.

Stalbrand: onderschat gevaar

De brandweer schat dat jaarlijks tussen de vijf en tien paardenbedrijven te maken krijgen met brand op stal. De belangrijkste oorzaken: achterstallig onderhoud van elektra, landbouwmachines, natuurlijke oorzaak, ongedierte, nalatigheid van rokers en brandstichting. Begin 2020 kwamen er tien paarden te overlijden bij twee stalbranden. In de voorgaande vijf jaar zijn er 27 stalbranden bekend waarbij dertig paarden zijn omgekomen. In veel gevallen had brand voorkomen kunnen worden als er meer aandacht aan preventie was besteed. We geven u daarom 5 tips om een stalbrand mogelijk te voorkomen:

1. Bedradingen dient veilig te worden weggewerkt, zodat knaagdieren er niet van kunnen eten en om oververhitting te voorkomen.
2. Plan eens in de vijf jaar een elektrakeuring in.
3. Plaats machines niet in de buurt van brandbaar materiaal, zoals ruwvoer of bodembedekkers.
4. Voorkom broei door het ruwvoer eerst goed op het land te laten drogen en plaats deze niet in de brandende zon.
5. Voorkom dat knaagdieren en vogels gaten maken in het plastic verpakte ruwvoer. Dit vergroot namelijk ook de kans op broei.

Wilt u meer tips of bent u benieuwd hoe u zich kunt voorbereiden op een brand of evacuatie? Ga dan naar de website. •

DE HIPPIsche
ONDERNEMER

Dit Ondernemersnieuws wordt u aangeboden door De Hippische Ondernemer: hét platform dat paardenprofessionals op de hoogte houdt van actuele ontwikkelingen in de branche. KWPN-leden ontvangen € 10,- korting op een abonnement op het vakblad en online nieuwsbrief. Kijk voor meer info op www.dehippischeondernemer.nl/kwpm.

› Jaargang 2020

Talentvolle tuigpaardhengsten

Vanwege de coronamaatregelen was er een aangepaste tuigpaardhengstenkeuring, met een aantal vooraf opgenomen rubrieken. Zo ook de vijf jonge hengsten die vorig jaar werden ingeschreven, zij werden tijdens de filmdag in concoursaanspanning gepresenteerd. Vorig voorjaar werden de vierjarigen Leffe Blond en Lexington ingeschreven en in het najaar de driejarigen Macho, Magnifiek en Maximiano I&S. Hengstenkeuringscommissievoorzitter Henk Rootveld vormde met zijn team Henk Lassche en Johan Holties beide keren de jury, tijdens de filmdag was het Henk Rootveld die de presentatie gadesloeg en verslag deed.

Tekst: DINI BROUWER — Beeld: JACOB MELISSEN E.A.

De hengsten Leffe Blond en Lexington waren de laatste twee hengsten die via het ‘oude’ systeem, dat wil zeggen een 50 dagen durende test in het voorjaar, werden ingeschreven. Dit onderzoek is komen te vervallen: de aangewezen tuigpaardhengsten gaan nadien in het najaar naar Ermelo voor het drie weken durende verrichtingsonderzoek, nadat zij zich eerder tweemaal aangespannen hebben gepresenteerd. Dat was ook het geval met Macho, Magnifiek en Maximiano I&S. Zij mochten na hun doorverwijzing in het voorjaar onder voorwaarden al wel ter dekking worden gesteld alvorens zij definitief werden ingeschreven. Trainingsleider was Demi van Nispen.

Leffe Blond

De nu vijfjarige Dylano-zoon Leffe Blond (uit Aderose keur van Patijn, fokker Marcel Ritsma uit Wijnjewoude) van Black Horse B.V. uit Sliedrecht is de eerste goed-gekeurde zoon van Dylano en werd in het voorjaar ingeschreven. Wat de moederlijn betreft gaat het om de bekende Denderose-stam die vele keurings- en sportpaarden bracht. Maar ook de hengst Fantijn komt uit deze stam. Moeder Aderose is een volle zus van de hengst Fantijn. Beide komen uit de keur preferente

Manno-dochter Uderose. Aderose heeft 40 winstpunten behaald. De vos Leffe Blond, die een stokmaat van 1.71m heeft, wist het verrichtingsonderzoek met een heel mooi onderzoeksrapport en een fraaie cijferlijst af te sluiten. Het werd éénmaal een 8, vijfmaal een 8,5 en actie voorheen scoorde maar liefst een fraaie 9,5. Mark de Groot, die Leffe Blond op zijn dekstation heeft, kwam de hengst voorrijden. Henk Rootveld: “Leffe Blond is een vijfjarige die, naast een goed type, over veel maat en formaat beschikt. Belangrijke punten binnen de hedendaagse tuigpaardfokkerij. De vos heeft een rijke voorhand, maar mist duidelijk nog wedstrijdervaring. Hij laat niet alleen een goede actie, maar ook veel ruimte in zijn bewegingen zien.” Door de coronamaatregelen werden de hengsten na hun goedkeuring niet meer of slechts een enkele keer uitgebracht. Het verwantschapspercentage van Leffe Blond is 11,4%.

Lexington

Ook de bruine Lexington (Fantijn uit Higurante elite van Colonist, fokker Tom Mekelenkamp uit Pannerden) van Hans en Corrie Pos uit Ankeveen is vijf jaar en meet 1.61m. Hij is de eerste goedgekeurde zoon van Fantijn. Higurante was als driejarige een nationale fina-

De vijfjarige Leffe Blond werd in het voorjaar ingeschreven en wist het verrichtingsonderzoek met fraaie cijfers af te sluiten.

Volgens voorzitter Henk Rootveld laat Lexington een mooi voorbeengebruik zien en toont achter een goede buiging bij ruim voldoende souplesse.

- ◀ De vierjarige Macho werd in het verrichtingsonderzoek ingeschreven met de hoogste punten ooit.

- ◀ De schimmel Magnifiek toont veel bravoure voor de showwagen. Hij laat een royaal voorbeengebruik zien.

- ◀ Maximiano I&S is een sterk gebouwde hengst met een zeer laag verwantschap. Hij kan daarmee een bijdrage leveren aan de bloedspreiding binnen de tuigpaardenfokkerij.

le merrie en heeft een IBOP van 80 punten. Zij is een halfzus van de voormalige KWPN-hengst Fabuleus (v.Unieko) en hun moeder is de ster preferente Tatjana, een dochter van de door Gerrie Hermanussen uit Beers gefokte halfbloed Saddle-bred Marvel. Ook het onderzoeksrapport van Lexington was zeer lovend evenals de cijferlijst. Met éénmaal een 7,5, driemaal een 8 en een 9 voor front sloot Lexington zijn verrichtingen af. De hengst staat ter dekking op het station van Marcel Ritsma uit Wijnjewoude die hem ook voorreed. Henk Rootveld: “Lexington is een chique vijfjarige die over veel front beschikt en dat voor de showwagen ook goed weet te gebruiken. De bruine laat een mooi voorbeengebruik zien en toont achter een goede buiging bij ruim voldoende souplesse. Voor de showwagen spreekt het silhouet van de hengst aan.” Het verwantschapspercentage van Lexington is 12%.

Macho

In het najaar werd de nu vierjarige vos Macho ingeschreven met de hoogste cijfers ooit. Hij is een zoon van de niet meer voor de fokkerij beschikbare Indiana en Emone ster (v.Unieko). Fokker is Jacob Arends uit Garmerwolde die daarmee fokt met een telg uit de stam van tuigpaardfokker Lammert Hollander uit Gieten. Macho, die een stokmaat heeft van 1.70m, werd op de KWPN Stallion Show voorgesteld door Klaas Buist uit Nuis en Harold Dekker uit Oosterwolde. De hengst werd kampioen, maar hij is inmiddels van William Duffy uit de USA. Duffy kocht onlangs ook de keurhengst Atleet. Macho was als veulen al nationaal kampioen en komt uit de eerste jaargang van Indiana. Hij is de eerste goedgekeurde zoon van deze hengst. Macho verblijft nog in Nederland en hij staat ter dekking bij Gebr. van Manen in Ede. Het onderzoeksrapport van Macho is één en al lof en sluit af met de zin ‘de hengst heeft zich gedurende het hele onderzoek als een ‘happy athlete’ getoond’. Dat wordt naar de cijferlijst toe vertaald met tweemaal een 9 en zesmaal een 9,5; de hoogst score ooit. Robbie van Dijk is de trainer en de rijder van de hengst. Henk Rootveld: “Macho is een grote en ruimgelijnde hengst met veel front, iets wat hij voor de showwagen ook zeer goed weet te gebruiken. Zijn lichaamshouding is aangespannen zeer goed en de hengst komt mooi terug in het front. De atletische Macho toont voor een hoge actie en achter veel kracht en buiging bij veel balans. Het voorbeen zou nog een fractie verder weggezet mogen worden.” Het verwantschapspercentage van Macho is 12,5%.

Magnifiek

De nu vierjarige Idol-zoon Magnifiek (uit Helise keur van Atleet, fokker Henk Kruidhof uit Rouveen) van Lambertus Huckriede uit Enschede is de enige schimmel in het gezelschap jonge hengsten. Hij meet 1.65m en heeft de kleur van zijn vader Idol geërfd. Magnifiek komt uit de eerste jaargang van Idol en moeder Elise is een NMK-merrie met een IBOP van 75,5 punten. Via grootmoeder Alise ster (v.Sander) komen we bij overgrootmoeder Ilse, een keurmerrie van Cambridge Cole. Ook Magnifiek heeft een mooi onderzoeksrapport en komt met éénmaal een 7,5, éénmaal een 8 en vijfmaal een 8,5 uit op een mooie score. Huckriede presenteerde Magnifiek. Henk Rootveld: “Magnifiek is een stoere vierjarige schimmel die zich voor de showwagen met bravoure toont. De hengst klimt er in handen van zijn eigenaar Lambertus Huckriede voor goed in en laat bovendien een royaal voorbeengebruik zien. Achter is sprake van een goede buiging. Iets meer lossigheid zou het optreden van Magnifiek in tuig ten goede komen.” Het verwantschapspercentage van Magnifiek is 11,3%.

Maximiano I&S

Maximiano I&S is een vierjarige zoon van de grotemaat Hackney-hengst Baarzens Jagerszoon die afstamt van de in Afrika goedgekeurde Du Mat Sou Hunter, een Hackney-hengst die succesvol was in de sport. Baarzens Jagerzoon’s grootmoeder Ophelia’s Fascination is een dochter van de invloedrijke grotemaat Hackney-hengst Cambridge Cole. Maximiano’s moeder is Belinda, een stermerrie van de grote maat Hackney-hengst Plain’s Liberator en de ster preferente Manno-dochter Uranka. Fokker en geregistreerde is Stefan Rozendaal uit Putten. De bloedvoering van deze hengst maakt dat hij slechts 5,6% verwant is en daarmee een bijdrage kan leveren aan de bloedspreiding, hetgeen ook wordt aangegeven in het fokadvies. Ook in het onderzoeksrapport van deze 1.61m metende hengst worden heel veel pluspunten genoemd. Met éénmaal een 7,5, zesmaal een 8 en éénmaal een 8,5 werd Maximiano I&S ingeschreven. Henk Rootveld: “Maximiano is een sterk gebouwde vierjarige hengst die in zijn draf voor de showwagen veel kracht en buiging laat zien bij een goede actie. Maximiano zette tijdens het verrichtingsonderzoek zijn hals er wat meer op dan tijdens deze presentatie. De vos heeft looplust en is vanwege zijn lage verwantschap in de fokkerij breed inzetbaar.” Het verwantschapspercentage van Maximiano I&S is 5,6%. •

Brink
Paardenstalinrichting - Sierhekwerk
Lunteren • www.brinkpaardenstallen.nl

Brink Paardenstalinrichting in Lunteren
Is gespecialiseerd in hoogwaardige paardenstalinrichting en sierhekwerk. Brink levert diverse stalaccessoires zoals; drinkbakken, zware voerbakken, wasplaatspalen, weefrekken en zadelkasten op maat. Tevens worden er demontabele boxen verhuurt.

Wilt u iets anders dan de standaarduitvoeringen?
Laat het weten want ook voor specifieke wensen kunt u bij Brink Paardenstalinrichting terecht.

Marskamp 67 Lunteren 0318 485093 www.brinkpaardenstallen.nl

Dit zijn onze hengsten voor het aankomend dekseizoen - 2021

Qlano DDH
(Quintus x Celano)

Lord Sandro DDH
(Lordanos x Sandro)

Mister Hornet DDH
(Cornet Obolensky x Quarnac du Mesnil)

Kasper DDH
(For Pleasure x Baloubet du Rouet)

Catch Twenty Two Z
(Catoki x Mr Blue)

De Havikerwaard - Theo Prins
06 - 53 35 81 12 - info@havikerwaard.nl

MVM Horses - Matthijs van Middelkoop
06 - 17 40 49 41 - info@mvmhorses.nl

UIT EEN GOED HUIS. OP GOEDE GRONDEN.
Al meer dan 40 jaar plannen en bouwen wij paardenstallen en stapmolens. Wereldwijd. Ook voor u!

UW PERSOONLIJKE ADVISEUR:
Matthias Poggemöller
m.poggemoller@roewer-rueb.de
Mobil: +49 170-5386001

Röwer & Rüb GmbH Syker Straße 205-213 27321 Thedinghausen www.roewer-rueb.de
T +49 4204 9140-0 F +49 4204 9140-60 E info@roewer-rueb.de

RÖWER & RÜB
TRADITION. QUALITÄT. LEIDENSCHAFT.

CZARDAS 30 een enorm vermogen - zeer elegante stijl. KWPN

KWPN ERKEND. BWP, ZANGERSHEIDE EN HANOVERIAN GOEDGEKEURD

Hij is een zoon van Contendro I uit Grannina, een dochter van Grannus. Grootmoeder Polarbraut is van Zeus. Gezien het feit dat de KWPN-erkende hengst Contendro I eerste staat op de WBFSH-ranking bij de eventers kan deze hengst ook voor eventingfokkers interessant zijn, mede vanwege het hoge bloedaandeel uit de moederlijn.

Grannina bracht ook Priamus Z, waarmee Vincent Voorn jarenlang op het hoogste niveau reed. Grannina bracht daarnaast nog een 1.60m-paard van Chacco Blue en een 1.45m-paard van Stakkato. Czardas zelf sprong op 5*-niveau met onder andere Mclain Ward, Kirsten Coe en de huidige eigenaresse, de Canadese Karina Frederiks.

CZARDAS 30
Hengst 2003 Bruin
HANN DE431312300603
ggk: ZANG, KWPN, HANN

FEI (102NI85)
1.60m-spr, Karina AZIZ (CAN), 2018

CONTENDRO I
HOLST 276321210149897
1997 Zwartbruin 1.68m
ggk: SWB, KWPN, HANN, NZ, SE, HOLST, BAVAR, OLDBG

GRANNINA
HANN DE331310725790
Staatsprämie
1990 Donkerbruin

CONTENDER
HOLST DE321210023884
1984 Donkerbruin 1.70m
ggk: OLDBG, SE, HOLST, HANN, KWPN, RHEIN

BRAVO
HOLST DE321210089487
Staatsprämie
1987 Bruin 1.64m

GRANNUS
HANN DE331311307672
1972 Zwart 1.68m
ggk: HANN, KWPN, OLDBG

POLARBRAUT
OLDBG DE33330197386
Hauptstutbuch
1986 Bruin

CALYPSO II
HOLST 1974
1.45m-spr

GOFINE
HOLST 1970

REICHSGRAF
HOLST 1982

OFARIM
HOLST 1977

GRAPHIT
HANN 1964

ODESSA
HANN 1967

ZEUS
SF 1972

PRECIOSA X
AA 1980

Resultaten en kenmerken:

- Owned and Campaigned by Mclain Ward 1.60
- Qualified and competed at World Cup Final
- World Cup Qualifier winner
- 3rd place 155 Spruce Meadows
- 3rd Place Grand Prix of Luxembourg
- Very easy temperament in stable
- Very easy mouth
- Beautiful conformation

Contact

Diepvries beschikbaar via:
ironhorsefarmeu@gmail.com

Vers beschikbaar via:
De Watermolen Haaksbergen
tel: **+31(0)53 572 1234**
email: **greve@watermolen.net**

› Online presentatie

Tuigpaardhengsten showen voor de camera

Vanwege de coronamaatregelen was het dit jaar niet mogelijk om de reeds goedgekeurde hengsten tijdens de tuigpaardhengstenkeuring aan publiek te presenteren. Enkele weken voorafgaand aan de hengstenkeuring werden daarom van verschillende hengsten filmopnamen gemaakt die getoond zijn tijdens de livestream.

Tekst: DINI BROUWER — Beeld: JACOB MELISSEN

Twaalf oudere hengsten kwamen zich individueel presenteren, waarbij het aan de trainer en eigenaar was of de hengst aangespannen of aan de hand werd geshowd. De hengsten mochten in concoursaanspanning worden geshowd. Inspecteur Viggon van Beest, die het een zeer geslaagde dag vond, doet verslag van de prestaties van de hengsten. Viggon: “Het was een bijzonder moment om weer een tuigpaard aangespannen in de ring te zien verschijnen na een jaar van slechts een enkel concours.”

Lanto HBC

De vijfjarige Delviro HBC-zoon Lanto HBC (uit Urby ster pref van Patijn, fokker Douwe van der Boon uit Noordburgum) van de HBC-stal is de jongste hengst die gepresenteerd werd. Hij was in 2019 kampioen van de hengstenkeuring en werd in dat jaar ook verrichtingskampioen. Tijdens het verrichtingsonderzoek wist Lanto HBC op alle onderdelen te overtuigen en hij scoorde een fraaie cijferlijst. Zijn vader Delviro HBC is geëxporteerd naar Amerika. De bruine Lanto HBC komt uit een bekende fokstam. Urby is namelijk een halfzus van de bekende concours- en keuringskampioen Wieke V keur (v.Manno). Zij komen uit Marrith keur pref (v.Renovo). Wieke V is de moeder

van de voormalige fokhengst Indiana (v.Colonist). Lanto werd voorbereiden door Harry van Middelaar op wiens station in Hoornsterzwaag de hengst ter dekking staat.

Viggon: “Lanto heeft zich al een aantal keren goed laten zien, maar helaas was er vorig jaar geen hengstencompetitie. Lanto HBC is een sterke hengst die met de schoft omhoog loopt, vooral als hij gaat versnellen is dat goed te zien.” Het verwantschapspercentage van Lanto HBC is 12,7%.

Kane BFT

De zesjarige Bocellie-zoon Kane BFT (uit Donna ster van Unieko, f/g Brian Franken uit Elspeet) heeft het verrichtingsonderzoek als vierjarige in 2019 met succes doorlopen, waar zijn voorbeengebruik en looplust extra opvielen. In de moederlijn komen we goedpresterende merries tegen. Naar aanleiding van zijn getoonde collectie aansprekende veulens vorig jaar verwierf Kane BFT de status gehandhaafd. Vader Bocellie is onlangs overleden. De bruine Kane BFT werd door Freek Saris met succes in de sport uitgebracht en behaalde onder meer de tweede plaats in de eindstand van de nationale competitie. De hengst heeft 34 winstpunten. Kane BFT werd nu aan de hand gepresenteerd en staat ter dekking bij Freek Saris in Wesepe.

Lanto HBC was de verrichtingskampioen van 2019 en presenteerde zich met veel expressie.

De zesjarige Kane (v.Bocellie) valt extra op door zijn voorbeengebruik en looplust.

◀ Heliotroop VDM (v.Colonist) presenteerde zich eerder al in verschillende aanspanningen. Tijdens de filmdag toonde hij veel looplust.

◀ De negenjarige Hertog Jan liet zijn expressieve voorbeengebruik zien en was er achter goed bij.

◀ Hubert VDM showde zich met heel veel front en een royaal voorbeengebruik.

Viggon: "Kane heeft zich de afgelopen jaren heel goed ontwikkeld. Hij heeft een sterke lichaamsbouw en veel kap. Kane trad heel best op met sterke bewegingen zowel voor als achter. Hij brulde erop, zoals wij dat graag noemen. De hengst klom er goed in." Het verwantschapspercentage van Kane BFT is 9%.

Kapitaal

De Atleet-zoon Kapitaal (uit E Linda keur van Manno, fokker Jan Tienkamp uit Peest), van Klaas Buist uit Nuis, is eveneens zes jaar en werd ook aan de hand voorgesteld. Hij wist in 2018 het verrichtingsonderzoek succesvol te doorlopen waarbij front, voorbeengebruik en zweefmoment extra opvielen. Vorig jaar liet de vos Kapitaal een aansprekende collectie veulens zien en ook hij heeft de status gehandhaafd. Ook Kapitaal komt uit een bekende stam: grootmoeder Kolinda keur pref sport (v.Renovo) was in 2000 Paard van het Jaar en was ook kampioen fokmerries. Vader Atleet is onlangs geëxporteerd naar Amerika. Viggon: "Kapitaal is een hengst met maat en formaat en trad lekker brutaal op. Hij had er echt schik in. De hengst maakte front en toonde zijn opvallende zweefmoment. In het voorbeengebruik had hij veel actie en achter was hij er goed bij." Het verwantschapspercentage van Kapitaal is 13%.

Jesse James

In 2017 was de nu zevenjarige Unieko-zoon Jesse James (uit Wyomi Landzicht ster pref van Marvel, f/g hengstenhouderij Landzicht in Giessenburg) van medegeregistreerden Joop van Uyttert uit Heerewaarden en Black Horses B.V. uit Sliedrecht, kampioen van de hengstenkeuring in 's-Hertogenbosch. In 2018 werd de hengst ingeschreven waarbij front, actie voorbe en looplust extra opvielen. Jesse James moet dit jaar nog één veulen tonen om aan de verplichtingen voldoen. De voshengst Jesse James komt uit een bekende, succesvolle fokstam die vele beste concourspaarden leverde, waaronder meervoudig topsportmerrie Dendrini (v.Manno), ook de hengst Stuurboord komt uit deze stam. Moeder Wyomi Landzicht bracht ook het bekende concourspaard Emerson (v.Manno). Mark de Groot kwam de hengst voorrijden. Viggon: "Jesse James is een rassige, chique hengst met een opvallend front en beschikt over een goed grijpend voorbeengebruik. Daarbij toonde hij veel looplust. De hengst zou nog even meer souplesse en zweefmoment mogen tonen." Het verwantschapspercentage van Jesse James is 8,9%.

Idol

De achtjarige Manno-zoon Idol (uit Boukje keur pref van Plain's Liberator, fokker Piet de Groot uit Leerdam), van Black Horse uit Sliedrecht, werd in 2016 ingeschreven, waarbij front en voorbeengebruik extra opvielen. De moederlijn heeft diverse aansprekende concourspaarden geleverd. Idol is inmiddels ook vader van een goedgekeurde hengst, te weten Magnifiek die bij de jonge hengsten werd voorgereden. Idol wordt met veel succes in de sport uitgebracht door Mark de Groot, die met de schimmel vele overwinningen en ook reservekampioenschappen behaalde. Idol staat ook ter dekking bij De Groot.

Viggon: "Idol wordt steeds witter, maar die prachtige kleur staat hem nog altijd heel goed. De hengst toonde een opvallend front en een hoog grijpend voorbeengebruik. Hij showde zich rondom sterk bewegend, ook al hebben we hem weleens nog wat scherper gezien." Het verwantschapspercentage van Idol is 12,1%.

Innovatief

Tot de I-jaargang behoort ook de achtjarige Zepplin-zoon Innovatief (uit Bianca reg A van Heiring Out- Saddle Bred), van fokker en geregistreerde Hengstenhouderij Landzicht uit Giessenburg, die als vierjarige in 2017 werd ingeschreven. Zepplin won destijds de nationale competitie, maar is inmiddels al geruime tijd succesvol in de mensport. De moederlijn leverde ook de goedgekeurde hengst Dylano. Innovatiefs grootmoeder Nicole ster pref (v.Fabricius) is de moeder van Dylano. De vos Innovatief heeft met Mark de Groot al aansprekende sportresultaten behaald, waaronder de overwinning in de nieuwelingenklasse in Bennekom. Hij heeft 39 winstpunten. Innovatief werd aan de hand getoond. Viggon: "Innovatief kwam heel fris en goed bewegend voor de dag. Hij zette zijn hals er goed op, toonde veel actie in het voorbeen, was er achter goed bij en keek er fier overheen." Het verwantschapspercentage van Innovatief is 7,1%.

Heliotroop VDM

Negen jaar is de in 2016 als vierjarige ingeschreven Colonist-zoon Heliotroop VDM (uit Wunita ster pref prok van Reflex M, fokker Joop van Wessel uit Zwartebroek). Achterbeengebruik en zweefmoment vielen extra op tijdens het onderzoek. Sinds een klein halfjaar zijn Harko en Grietje Naber uit Nieuw-Weerdinge de geregistreerden van Heliotroop VDM. De voshengst komt uit de vermaarde prestatie-stam van Van Wessel met kampioenen als Taunita (v. Manno), Sunlight (v.Manno) en Briljant W (v.Larix) als voorbeelden. Heliotroop doet het heel goed in de sport. In handen van Henk Hammers, die hem ook nu presenteerde en waar hij ook ter dekking staat, behaalde hij 155 winstpunten. Hij is ook beschikbaar Reinie Tewis in Westdorp. Met zijn halfzus Funita (v. Manno) won hij ook de nationale tweespancompetitie. Heliotroop is multi-inzetbaar en presteerde in verschillende aanspanningen. Viggon: "Heliotroop kwam heel sterk en actief bewegend voor de dag. Achter was hij er goed bij, hij heeft veel lengte in het voorbeen en de hengst beschikt over heel veel looplust. Dat toonde hij natuurlijk ook al met zijn veelzijdige inzetmogelijkheden op de concoursen. Zijn stelling zou soms nog even constanter mogen zijn." Het verwantschapspercentage van Heliotroop VDM is 11,4%.

Hertog Jan

De negenjarige bruine Cizandro-zoon Hertog Jan (uit Zidane Woodbridge keur pref van Talos, fokker Piet Lelieveld uit Leidschendam en Peter Beck uit Wouwbrugge) van Black Horse B.V. uit Sliedrecht werd in 2015 ingeschreven waarbij front, voorbeengebruik en looplust extra opvielen. Grootmoeder Lion's Dana International (v.Plain's Superstition) is een volbloed Hackney. Hertog Jan presteert goed in de sport. In handen van Mark de Groot, die ook nu de

◀ De chique Fantijn werd voor het eerst voorgesteld door zijn nieuwe rijder Harry van Middelaar.

◀ De regerend kampioen dekhengsten Dylano, een zoon van Plain's Liberator, liet een imponerende presentatie zien.

◀ Cizandro (v.Waldemar) liet samen met zijn rijder Robbie van Dijk ronde na ronde zijn talent zien.

rijder was en waar de hengst ook ter dekking staat, behaalde hij 91 winstpunten. In de leeftijdsklassen vier-, vijf-, zes- en zevenjarigen behaalde hij reservetitels. Viggon: “Hertog Jan presenteerde zich met heel veel front, hij zet zijn hals er echt bovenop. In zijn voorbeengebruik is hij heel expressief en heel hooggrijpend. Achter was hij er goed bij en hij maakte geen fouten. In de drukte van een wedstrijd wilde hij zich nog weleens laten afleiden, maar hij bleef nu heel geconcentreerd bij de les.” Hertog Jan staat tweede op de lijst van hengsten met kinderen in de sport met een betrouwbaarheid lager dan 80%, na de overleden Colonist. Het verwantschapspercentage van Hertog Jan is 11,9%.

Hubert VDM

De bruine Hubert VDM, een zoon van Cizandro uit keur preferente Manno-dochter Veldine, is evenals Hertog Jan ook gefokt door Piet Lelieveld, maar komt uit een andere lijn namelijk uit Piet's ‘eigen’ bekende fokstam. Piet fokte uit Veldine ook de helaas jong gestorven kampioenshengst Eebert (v.Atleet). De voormalige hengst Talos is een broer van Veldine. Hubert is negen jaar, maar werd pas in 2018 ingeschreven nadat hij toen al heel goed gepresteerd had. Looplust, bewerkbaarheid en instelling vielen extra op. De hengst, die van Lambertus Huckriede uit Enschede is en waar hij ook ter dekking staat, is vorig jaar op grond van getoonde veulens gehandhaafd voor de fokkerij. Hubert is een best sportpaard, hij heeft 187 winstpunten. Hij won diverse leeftijdskampioenschappen, behaalde het kampioenschap dekhengsten, won voorts de Oregon Trofee, de rubriek Young Riders en het nationale dameskampioenschap. Viggon: “Hubert showde zich met heel veel front, met heel veel inzet en met een royaal voorbeengebruik. Achter treedt hij goed onder en hij beweegt zuiver vierkant. Tijdens het verrichtingsonderzoek werd hij al geroemd om zijn voortreffelijk instelling. Die instelling was ook nu heel duidelijk aanwezig: Hubert bleef maar doorgaan. Iets meer bergopwaarts bewegen zou het totaal beeld nog verfraaien.” Hubert voert de lijst van hengsten met een verwachtingswaarde op basis van afstamming en eigen prestatie aan (170). Het verwantschapspercentage van Hubert VDM is 14,5%.

Fantijn

Elf jaar is de voshengst Fantijn (Patijn uit Uderose keur pef van Manno, fokker Harmannus Boelens uit Bunne) van Lammert Tel uit Een. Fantijn werd in 2013 kampioen van de hengstenkeuring en werd in dat jaar ook ingeschreven. Vader Patijn is destijds geëxporteerd naar Amerika en moeder Uderose komt uit de vermaarde Denderose-stam. Fantijn heeft inmiddels in Lexington, die nu werd gepresenteerd bij de jaargang 2020, zijn eerste goedgekeurde zoon. In de sport is zijn zoon Luitenant, die de Egbert Emmink Bokaal won een opvallende verschijning, maar Fantijn doet het zelf ook bijzonder goed in de sport. Hij heeft 281 winstpunten. Fantijn werd winnaar van de nationale competitie, was kampioen dekhengsten, won de Renovo-Schaal, de Manno Trofee en meerdere leeftijdskampioenschappen. Robbie van Dijk bracht hem uit, maar de laatste jaren wordt Fantijn uitgebracht door Linda Boelens en zij behaalde met Fantijn ook prachtige

successen, waaronder het Kampioenschap Nationale Ereklasse. Fantijn staat nu ter dekking bij Harry van Middelaar in Hoonsterzwaag en die kwam hem nu ook voorrijden. De klik lijkt er al te zijn met zijn nieuwe rijder. Viggon: “Fantijn was heel goed, elke vezel aan zijn lijf beweegt. Hij gaat met zoveel lossigheid door zijn lijf en hij straalt heel veel plezier uit! Daarbij is hij uiterst chique en dat alles tezamen maakt het totaalbeeld heel fraai.” Het verwantschapspercentage van Fantijn is 14,2%.

Dylano

Met zijn dertien jaar is de zwarte Dylano (Plain's Liberator uit Nicole ster pef van Fabricius, fokker Jopie Verweij uit Geldermalsen), van Martin de Groot uit Giessenburg en Black Horse B.V. uit Sliedrecht, een van de oudere hengsten in het gezelschap. Hij is in 2014 op zesjarige leeftijd ingeschreven waarbij front, zweefmoment, actie voorbeen en looplust opvielen. De moederlijn gaat terug op de bekende Odessa-stam van Gerard Voorburg. Dylano heeft inmiddels een goed-gekeurde zoon en deze Leffe Blond werd nu bij de jaargang 2020 gepresenteerd. Rijder Mark de Groot heeft veel succes met Dylano in de sport: de hengst heeft 172 winstpunten. Naast vele andere overwinningen won Dylano meerdere malen de Manno Trofee en is regerend kampioen dekhengsten. Viggon: “De chique Dylano wist vanaf het begin te overtuigen door zijn rijke front, zijn grote passen en zijn groot en hooggrijpend voorbeengebruik. Achter trad hij goed onder en het beeld was imponerend.” Het verwantschapspercentage van Dylano is 8,8%.

Cizandro

De in 2007 geboren Waldemar-zoon Cizandro (uit Uizandra ster pef van Manno, fokker/geregistreerde Gebr. den Otter uit Bruchem, mede geregistreerde Gebr. van Manen uit Ede) werd gepresenteerd door zijn vaste rijder Robbie van Dijk. Zijn vader is destijds geëxporteerd naar Amerika. De bruine Cizandro werd in 2010 ingeschreven met een prachtige cijferlijst. Hij wist op alle onderdelen te overtuigen en was verrichtingskampioen. Cizandro is in 2019 keur verklaard. De stam van Gebr. den Otter leverde meerdere hengsten, vele keuringstoppers en concourspaarden. Bij die concourspaarden behoort zeker Cizandro, die maar liefst 324 winstpunten heeft. Hij won de nationale competitie, de Renovo-Schaal en hij behaalde meerdere leeftijdskampioenschappen. Ook de Oregon Trofee en de Manno Trofee won hij meerdere malen en in 2013 werd hij Paard van het Jaar. Zijn nafok presteert heel overtuigend en Cizandro heeft inmiddels vier goed-gekeurde zonen waarvan Hiro T en Globbetrotter naar Amerika zijn gegaan. Viggon: “Hij was de oudste vandaag, maar hij kan doorgaan voor een vierjarige. Hij heeft zich best bewaard en is nog spijkerhard. Hij wist te overtuigen in front, maar ook in beweging. Hij gooide z'n staart erop en showde heel vrij en blij. Ronde na ronde bleef hij zich foutloos showen en dat showelement werd als maar groter en groter.” Cizandro voert de lijst van fokwaarden van hengsten met nakomelingen in de sport met een betrouwbaarheid van 80% of meer aan (175). Het verwantschapspercentage van Cizandro is 15,4%. •

Bescherm je veulen tegen wormen

Elk paard heeft wormen – en dat is niet erg. Contact met wormen zorgt er namelijk voor dat het paard er weerstand tegen kan opbouwen. Uiteraard dient er wel te worden voorkomen dat de wormbesmetting leidt tot gezondheidsklachten. Dit evenwicht kan worden bereikt door een goed weidemanagement te combineren met strategisch ontwormen.

Tekst: ANNELIES WOUTERS, DIERENARTS BIJ MSD ANIMAL HEALTH

De belangrijkste wormen tijdens het eerste levensjaar

De eerste wormen waarmee het veulen in contact kan komen, zijn **veulenswormen** (*Strongyloides westeri*). Bij een zware besmetting kan het veulen diarree krijgen. Op stallen waar in voorgaande jaren ook problemen met veulensworm gezien zijn, is de kans op een zware besmetting groter. Standaard ontwormen van het veulen tijdens de eerste levensweken is *niet* noodzakelijk. Ontworm enkel indien er zich problemen voordoen en een wormbesmetting, door middel van mestonderzoek, is bevestigd.

Vanaf een leeftijd van twee tot drie maanden gaan **spoelwormen** (*Parascaris spp.*) een rol spelen. Tekenen die kunnen wijzen op een spoelwormbesmetting zijn een dikke buik, ruwe vacht en slechte groei. Zware besmetting kan ook leiden tot hoesten, neusuitvloeiing, diarree en koliek. Veel veulens worden met spoelwormen besmet. Het risico wordt groter wanneer zij op een weiland lopen waar ook het vorige jaar veulens of jaarlingen hebben gestaan. Dat komt omdat de wormeitjes, die via de mest worden uitgescheiden, jarenlang het land blijven besmetten. Omdat spoelwormen grote problemen kunnen veroorzaken, is het raadzaam om het veulen op twee en op vijf maanden leeftijd te behandelen tegen spoelwormen.

Wist u dat?

- › Spoelwormen duizenden eitjes per dag kunnen leggen?
- › Deze wormeitjes jarenlang kunnen overleven op het weiland?
- › Veulens daardoor zichzelf herbesmetten, elkaar besmetten, maar ook veulens van de komende jaren besmetten?

Vanaf een leeftijd van zes maanden worden ook **bloedwormen** (*Cyathostominae*) belangrijk. Hiertegen wordt het veulen het beste in het najaar ontwormd. Bij veulens en jonge paarden is er nog géén verband tussen het aantal wormeitjes in de mest en de besmettingsgraad. Daarom wordt voor jonge paarden geadviseerd om op logische tijdstippen in het jaar te ontwormen tegen *Cyathostominae*. Dit in tegenstelling tot volwassen paarden, die bij voorkeur wel op basis van mestonderzoek tegen *Cyathostominae* behandeld worden.

Een paard kan besmet worden met **lintwormen** (*Anaplocephala spp.*) via besmette mosmijten, die tijdens het grazen mee opgegeten worden. De combinatie van mos en paarden in een weiland, maakt het risico op lintwormen reëel. Een mestonderzoek is hiervoor helaas minder veelzeggend: vaak wordt er niets in de mest gevonden, terwijl het paard wél besmet is. Als er mos tussen het gras op het weiland groeit, wordt de najaarsbehandeling best gecombineerd met een behandeling tegen lintwormen. Vanaf het tweede levensjaar kan die behandeling in het voor- of najaar worden gegeven; overleg dit met uw dierenarts.

Resistentie

Wormen kunnen ongevoelig worden voor de actieve stof in een ontwormingsmiddel, vooral wanneer een ontwormingsmiddel te vaak of onjuist gebruikt wordt. Resistentie is een wereldwijd, serieus en groeiend probleem. Om de werkzaamheid van de resterende actieve stoffen in ontwormingsmiddelen te beschermen, is het erg belangrijk om voorzichtig om te gaan met de beschikbare middelen. Houd daarom rekening met het volgende:

- › Stel samen met uw dierenarts een effectief ontwormingsschema op. Ga niet zomaar allerlei ontwormingsmiddelen afwisselen of combineren. Vraag om advies met betrekking tot onderstaande drie punten:
- › Behandel op het juiste **moment**. Bijvoorbeeld tegen spoelwormen wanneer het veulen 2 en 5 maanden oud is.
- › Ontworm met het juiste **middel**. Dat wil zeggen: een middel dat een werkzame stof bevat waartegen voor de betreffende wormen nog geen resistentie bestaat.
- › **Doseer** het ontwormmiddel correct. Weeg het veulen of gebruik een meetlint. Wees er zeker van dat het paard ook daadwerkelijk de volledige dosis binnen krijgt en niets uit de mond laat vallen.

Mestonderzoek

Het microscopisch controleren van mest op de aanwezigheid van wormeitjes kan erg zinvol zijn, bijvoorbeeld voor:

- › Het bevestigen van een besmetting met veulensworm (diarree bij het jonge veulen én meer dan 2.000 eitjes per gram mest).
- › Het maken van de keuze om veulens vanaf zes maanden te behandelen tegen spoelwormen en/of bloedwormen (*Cyathostominae*).
- › Enkel bij volwassen paarden is mestonderzoek ook een betrouwbare manier om te beslissen of het paard op dat moment ontwormd moet worden tegen *Cyathostominae*.
- › Mestonderzoek kan in sommige gevallen ook zinvol zijn om na het behandelen te controleren of het ontwormingsmiddel nog voldoende tegen die betreffende worm werkt bij uw paard, of op het bedrijf.

De beste aanpak

Het opstellen van een goed ontwormadvies vereist kennis van de paarden, hun leeftijd en de manier waarop ze worden gehouden; de verschillende wormsoorten, hun voorkomen en manier van verspreiden; en de verschillende ontwormingsmiddelen en hun werkzaamheid. Voor paarden tot ongeveer drie jaar is het opstellen van een strategisch ontwormingsschema, waarin behandeling tegen spoelwormen, *Cyathostominae* en eventueel lintwormen centraal staan, de beste aanpak. Voor volwassen paarden kan, bij voorkeur op basis van mestonderzoek, een ontwormingsschema voor een individueel paard of voor een groep paarden worden opgesteld. •

Lees meer over ontwormen op MSD Animal Health. Scan de QR-code

Ontworming

Laura en Pascal Knijnenburg fokten deze achtjarige Inspector (v.Gentleman) uit de Grand Prix-merrie Diva. Hij heeft zijn eerste internationale prestaties geleverd met Larissa Bijl.

› De fokkerij van

Pascal en Laura Knijnenburg

Door zijn eigen gevoel te volgen, onconventionele keuzes te durven maken en altijd kritisch te blijven op de eigen fokproducten heeft Pascal Knijnenburg samen met zijn vrouw Laura een opvallende stam opgebouwd. Boegbeelden als Diva (Emma Augier de Moussac), Be Gentle Verte (Cian O'Connor) en Zilvana Verte (Jun Takada) zijn het bewijs dat hun visie tot spraakmakend succes leidt. Een bezoek aan hun stal in Deurne leert dat er nog veel meer in het verschiet ligt.

Tekst: JENNEKE SMIT — Beeld: DIRK CAREMANS

Tegen de stroom in zwemmen kan lonen. Dat blijkt wel uit het verhaal van Pascal Knijnenburg, die onder meer door de inzet van de eigen hengst Ticallux Verte (Lux Z x Calypso III) een opmerkelijke prestatiestam heeft opgebouwd. Hij pikte de juiste adviezen eruit, en ontwikkelde en volgde vooral zijn eigen gevoel. Daarbij heeft zijn eigen ervaring als ruiter ook een duidelijke rol gespeeld. Zo vormen vanaf het begin af aan niet alleen springkwaliteit, maar ook zeker de instelling en rijdbaarheid selectiepunten van deze gepassioneerde fokker.

Langetermijnvisie

De liefde voor paarden en fokkerij kreeg Pascal van zijn vader Pieter-Wim mee. “Mijn vader zei vroeger al: ‘je moet ze zelf fokken, anders krijg je ze niet’. Dat was een mooi uitgangspunt”, vertelt Pascal. “Mijn vader heeft in de varkens gezeten en ook daarmee heeft hij altijd een langetermijnvisie gehad. We hadden een gesloten varkensbedrijf en op een gegeven moment stonden we voor de keuze; óf groter worden en aan strikte regelgeving gaan voldoen, óf de varkens eruit en verder gaan met de paarden. Aangezien ik al volop aan het rijden was en daar mijn grote interesse lag, kozen we dat laatste. In 2004 hebben we de rijhal gebouwd en samen met mijn vrouw Laura richt ik me hier op sport en fokkerij. We doen zoveel mogelijk in eigen beheer, zodat we op alle fronten de vinger aan de pols kunnen houden. En alleen onszelf de schuld kunnen geven als iets verkeerd uitpakt. Zo scannen en insemineren we hier zelf. Het enige dat we uitbesteden is de embryo-

transplantatie, al gebeurt dat hier wel aan huis.” Laura Knijnenburg rijdt tot op Lichte Tour-niveau in de dressuursport en houdt zich nu ook op kleine schaal bezig met de dressuurfokkerij. “Die liefde voor de fokkerij hebben we beiden, het is heel mooi om dat samen te kunnen delen en doen.” Er worden jaarlijks zo’n tien veulens gefokt op Stal Knijnenburg en momenteel staan er zo’n twintig paarden in training, vrijwel allemaal uit eigen fokkerij.

Gevoel en selectie

Mede door de inzet van embryotransplantatie heeft hun prestatiestam zich op onnavolgbare wijze ontplooid. Daardoor heeft Pascal meerdere nakomelingen uit merries die zich later tot Grand Prix-springpaarden hebben ontwikkeld, waarmee een stevige basis is gelegd. Een ander belangrijk punt is dat Pascal zijn fokproducten in eigen beheer kan opfokken en opleiden, en de paarden daarmee een goede start kan geven. “We verkopen geen veulens en richten ons altijd op de lange termijn. Dan moet je een lange adem hebben en tegenslagen zijn onvermijdelijk. Mijn vader hamerde vroeger altijd al op een sterke basis, en vertelde dat het niet loont om voor de ‘snelweg’ te kiezen. Je moet in elke fase heel selectief zijn, en daarbij komen mijn eigen ervaringen als ruiter van pas. Ik ben beslist geen topruiter, maar vind het wel fantastisch om met jonge paarden te werken. Meerdere fokproducten heb ik zelf tot op 1.30m-niveau gereden en je leert steeds beter kwaliteit te herkennen. Voor mij maakt het niet uit of ze groot, klein, slap of sterk zijn: als jong paard

wil ik zien of voelen dat er iets inzit. Daarna is het een kwestie van rustig opleiden en de paarden happy houden. Ze komen hier meerdere keren per dag uit stal, we zorgen voor veel afwisseling in de training en hebben gelukkig een hele gezonde stam. We röntgenen ze op 2,5-jarige leeftijd en blijven daarnaast selecteren op instelling, rijdbaarheid, bloed en kwaliteit.”

Stammoeder

De eerste fokmerrie bleek gelijk een voltreffer en deze Glennridge-dochter Milo Opperhans (mv.Pantheon xx) staat nu aan het begin van een uitzonderlijke sportstam. “Ik heb haar zelf gereden en ze sprong heel goed. Op een gegeven moment raakte ze geblesseerd in de wei en daardoor heb ik de keuze gemaakt om haar in te zetten als fokmerrie. Dat ze zich zou ontwikkelen tot stammoeder had ik destijds niet durven dromen, maar gezien haar eigen kwaliteiten komt het ook niet helemaal als een verrassing.” De eerste nakomeling van Milo Opperhans is de

Calvados-merrie Silvana, waarmee Pascal zelf tot op 1.30m-niveau heeft gesprongen. “Uit Silvana hebben we drie nakomelingen gefokt en later is ze voor de sport naar Amerika verkocht.” Die drie nakomelingen hebben zich stuk voor stuk weten te onderscheiden. Haar eerste nakomeling Man In Black (v.Gentleman) heeft op het hoogste niveau gesprongen met onder andere Jack Towell, een jaar later bracht Silvana de merrie Waranda (v.Gentleman) die onder de naam Soul Sister op 1.50m-niveau heeft gepresteerd met Leon Thijssen en vervolgens leverde ze de Grand Prix-merrie Zilvana Verte (v.Ticallux Verte) van Jun Takada. Beide dochters van Silvana hebben zich bovendien al nadrukkelijk bewezen in de fokkerij en het prestatiepredicaat behaald.

Ticallux Verte

Naast Silvana bracht Milo Opperhans nog een prestatie-merrie, Wilo Opperhans (v.Indoctro). Zij wordt tegenwoordig als draagmoeder ingezet op Stal Knijnenburg. “Dat klinkt misschien raar,

Pascal Knijnenburg:

“Mijn vader zei vroeger al:
‘je moet ze zelf fokken, anders krijg je ze niet’.
Dat was een mooi uitgangspunt.”

want ze heeft meerdere internationale springpaarden gebracht en dus zeker bovengemiddeld gefokt. Maar voor ons voldeed ze zelf qua rijdbaarheid niet helemaal aan de eisen en daar zijn we heel selectief op, omdat merries dat vererven.” Dat eigen gevoel blijkt leidend binnen de fokkersvisie van Pascal en Laura. Zo durfde Pascal ook sterk te vertrouwen op het gevoel dat hij kreeg van de hengst Ticallux Verte. “Ik kocht

Ticallux als 2,5-jarige, omdat hij toen al echt de wow-factor had. Hij was gefokt door Toon Vissers, die hier in de buurt woonde en er was best veel interesse voor Ticallux. Toon heeft hem mij gegund, want als het puur om het geld ging schoot ik tekort. Maar dat paard had echt wat. Ik kocht hem op die eerste indruk, later ontdekten we zijn springtalent. Hij blonk voor mij uit door zijn kracht vanuit het achterbeen,

Pascal, hier met de veelbelovende Kadiva (v.Marius Claudius), heeft altijd sterk vertrouwd op zijn eigen gevoel en dat heeft hem spraakmakende fokkerijsuccessen gebracht.

Amazone Larissa Bijl is al tien jaar verbonden aan Stal Knijnenburg en brengt meerdere fokproducten uit in de internationale sport, zoals deze l'm The Next Be Gentle (v.Donder).

hij heeft echt een sterke motor. Ik heb hem zelf op 1.30/1.35m-niveau gereden en daarna kreeg hij een kleine blessure. Er was veel vraag naar hem, zo was Ben Maher erg geïnteresseerd, maar ik heb er toen bewust voor gekozen om hem zelf aan te houden en in te zetten voor de fokkerij. Een gewaagde keuze, maar achteraf gezien een juiste, want hij geeft zijn springtalent en eigen instelling sterk door. Het is apart hoeveel sportpaarden hij heeft gebracht.” Op Stal Knijnenburg zijn er zo’n 45 nakomelingen geboren, waarvan er meerdere tot op het hoogste niveau hebben gepresteerd. Uit stammoeder Milo Opperhans werd onder meer de 1.50m-geklasseerde Classic Verte (v.Ticallux Verte) van John Perez Bohm gefokt.

Olympische shortlist

De inzet van Ticallux Verte heeft er ook voor gezorgd dat een aanzienlijk deel van de fokproducten het achtervoegsel Verte draagt. “Dat komt vanuit de moederlijn van Ticallux, en dat hebben we toen na overleg met zijn fokker over-

genomen. Enkele jaren geleden zijn we daar wel mee gestopt”, legt Pascal uit. Uit de eerste jaargang van Ticallux Verte komt de merrie Zilvana Verte, die zich zowel in de sport als fokkerij tot op het hoogste niveau bewezen heeft. “Deze dochter van Silvana hebben we als jong paard verkocht aan Kevin Jochems, die haar tot op 1.40/1.50m-niveau heeft opgeleid. In de periode dat Kevin bij Piet Raijmakers werkte is ze verkocht naar Manato Yoshida.” Vorig jaar is Zilvana Verte geselecteerd voor de Olympische Spelen met Jun Takada, en daarmee bleek ze één van drie fokproducten van familie Knijnenburg te zijn dat reële kans maakte op deelname aan de – uitgestelde – Olympische Spelen. Voorafgaand aan haar sportloopbaan is Zilvana Verte eerst ingezet voor de fokkerij. In combinatie met No Limit bracht ze de merrie Diva, die later met Emma Augier de Moussac deelnam aan het EK in Göteborg in 2019 en zich vervolgens plaatste voor de Olympische Spelen. Met haar uitzonderlijke karakter, rijdbaarheid en goede prestaties op het hoogste

niveau is Diva een ultiem fokproduct. “We hebben haar als jong paard laten rijden door Johan Klein Zieverink en hebben altijd geweten dat ze heel bijzonder was. Daar liep echt iedereen achteraan, het was een bizarre tijd. We hebben zo vaak ‘nee’ moeten zeggen, dat was absoluut niet makkelijk. Maar we wilden er eerst een dochter van, voordat ze verkocht zou worden. Uiteindelijk is Diva via Vincent Voorn bij Emma terechtgekomen. Het bijzondere aan Diva is haar instelling, ze heeft een enorm groot hart en ik weet zeker dat zelfs een manegeruiter er fijn mee kan rijden.” Naast Diva bracht moeder Zilvana Verte ook de internationaal 1.30m-geklasseerde Cash Verte, een zoon van de eigen hengst Wycasco Verte (Casco uit de moederlijn van Ticallux Verte).

Gentle’s

Enerzijds is de stam via de Grand Prix-merrie Diva, gefokt uit Grand Prix-merrie Zilvana Verte, volop in bloei. Anderzijds heeft Pascal via de Gentleman-dochter Soul Sister een ijzerster-

ke vertakking opgebouwd. Deze als Waranda geboren elitemerrie wordt tegenwoordig voor de fokkerij ingezet bij Leon Thijssen, die haar zelf tot op 1.50m-niveau heeft uitgebracht. Geheel volgens de filosofie van Pascal bracht ze voorafgaand aan haar sportloopbaan al nakomelingen: de beide van Ticallux Verte afstammende Be Gentle Verte en Caramba Verte. De Grand Prix-merrie Be Gentle Verte heeft zich onder meer met Jelmer Hoekstra, Cian O’Connor, Geir Gulliksen en Lillie Keenan bewezen in de internationale sport. “Als jong paard hebben we haar voor een deel verkocht aan Leon Thijssen en ze is hier gereden tot op 1.30m-niveau. Daarna is ze naar Stal Thijssen gegaan en heeft Leon haar verder opgeleid tot het 1.45m. Vervolgens heeft Jelmer Hoekstra, die daar destijds stalruiter was, haar overgenomen en hij boekte er ook verschillende successen mee.” Zo werd het duo vierde in de 1.55m-GP van CSI3* Lamprechtshausen, zesde in de 1.60m-GP van CSI3* Lons le Saunier en tweede in het 1.50m van CSI3* Arnhem in

Een duidelijke rol binnen de fokkerij van Pascal en Laura is weggelegd voor hun eigen hengst Ticallux Verte, waarvan ze meerdere Grand Prix-paarden hebben gefokt.

Op Stal Knijnenburg gebeurt alles in eigen beheer: van de fokkerij, tot opfok, tot het opleiden voor de internationale sport.

2015. Later won Be Gentle Verte met Cian O'Connor onder meer twee 1.45m-proeven op het prestigieuze CSIO5* Aachen. "Be Gentle's volle broer Caramba Verte is naar een Chinees meisje verkocht en daardoor heeft hij niet zoveel kansen gehad. Haar trainer heeft hem wel eens op 1.45/1.50m-niveau uitgebracht in China maar verder niet."

Hoogste niveau

Be Gentle blijkt opnieuw een merrie uit de fokkerij van Pascal te zijn die niet alleen een imponerende sportcarrière heeft, maar ook een grote bijdrage als fokmerrie levert. Zo behaalde haar oudste nakomeling Frappant (v.Warrant) onder Juan Jose Gomez Barba al meerdere aansprekende resultaten. Afgelopen najaar kwam het duo met één springfout over de finish in de 1.50/1.60m-Grand Prix van CSI3* Vejer de la Frontera. "Net als zijn moeder Be Gentle heeft Luc Martens voor ons Frappant tot in het 1.30m gereden, en daarna is hij verkocht. We hebben goed contact met de Spaanse jongen die

hem nu rijdt en Frappant is na Zilvana Verte en Diva het derde fokproduct dat reële kans maakte op de Olympische Spelen in 2020." Net als van Diva zijn er ook van Be Gentle nog meerdere nakomelingen bij familie Knijnenburg. In 2013 bracht ze via embryotransplantatie zes nakomelingen, waaronder de internationaal 1.35m-geklasseerde I Will Be Gentle (v.Verdi) die nu met Samuel Oliva presteert, de op datzelfde niveau geklasseerde I'm The Next Be Gentle en de 1.30m-geklasseerde It's Be Gentle. De laatstgenoemde twee stammen af van de Patent-zoon Donder, die uit de stam van Martien Liefhebber komt. "We hadden hem hier op stal staan en om de kans op een embryo uit Be Gentle zo groot mogelijk te laten zijn, wilden we graag een top bevruchtende hengst gebruiken. Donder was een mooie vos met veel wit, hij sprong goed en komt uit een goede stam. Later hebben we hem gecastreerd en is hij verkocht. De nakomelingen die we van Donder hebben, zijn allemaal bruin en lijken op hun moeders. Deze stam stempelt sterk."

Samen groeien

Tot enkele jaren geleden bracht Pascal paarden zelf uit op concours, tegenwoordig is dat voorbehouden aan stalamazone Larissa Bijl die nu ook in de internationale sport aan de weg timmert. "Larissa is hier als dertienjarige gekomen voor dressuurles en werkt hier nu al bijna tien jaar met de springpaarden. Ze is helemaal meegegroeid en dat geeft ons nu ook de mogelijkheid om de paarden wat langer aan te houden. Zelf rijd ik nog drie tot vier paarden per dag, Larissa rijdt er acht of negen. Haar vriend Koen Burg werkt hier inmiddels ook en samen regelen ze een heleboel op stal. Dat werkt perfect, daardoor kunnen Laura en ik ons echt op de fokkerij richten", legt Pascal uit. "Larissa en Koen werken er beiden hard voor, dus we zijn blij dat we haar nu ook internationaal meer kansen kunnen bieden. Zo blijft iedereen gemotiveerd, en we hebben altijd aan één woord genoeg dus dat werkt heel fijn." Larissa heeft een heel stel goede fokproducten van Pascal onder het zadel, waaronder meerdere uit de Grand Prix-merries Diva en Be

Gentle Verte. Diva bracht nakomelingen van Marius Claudius, Gentleman en Caramba Verte (volle broer van Be Gentle). Diva's oudste nakomeling High Limits (v.Gentleman) sprong met Larissa op 1.35m-niveau alvorens hij verkocht werd naar Amerika. Zijn één jaar jongere volle broer Inspector, in mede-eigendom van Jos van Deurzen, heeft met Larissa zijn eerste internationale resultaten geboekt. Zo sprongen ze dit jaar al dubbel foutloos in het 1.35/1.40m op CSIYH Opglabbeek. "De Diva's hebben net als hun moeder echt superkarakters. Als jong paard zijn ze wat minder opvallend dan de Be Gentle's. Zo is Diva's dochter Kadiva een kopie van de moeder, en is Inspector een kopie van zijn grootmoeder Zilvana Verte. Die paarden vallen pas op latere leeftijd op. Ook de Be Gentle's hebben een superinstelling, maar springen als jong paard wat spectaculairder."

Helgstrand en Beerbaum

Vorig jaar kwam de fokkerij van familie Knijnenburg nog eens extra op de kaart door de

Vorig jaar verkocht Pascal deze opvallende Tyson-dochter Just Be Gentle, die met Larissa uitblonk in de Blom Cup, voor de helft aan Ludger Beerbaum.

Drie fokproducten plaatsten zich vorig jaar al voor de Olympische Spelen, waaronder deze succesvolle No Limit-dochter Diva waarmee Emma Augier de Moussac presteert.

ENTERBROOK

hét adres voor bewezen hengsten!!!

MR. EMERALD EB

Emerald v't R. x Action Breaker

DEFENDER VDS Z

Dominator Z x Padinus

MANS

Comme il faut x Quidam's Rubin

RIEN A DECLARER

Diamant d. S. x Bamako de Muze

verkoop van Be Gentle's dochter Just Be Gentle (v.Tyson) aan Ludger Beerbaum. De voorzichtige Just Be Gentle blonk uit in de Blom Cup in Valkenswaard onder Larissa en klasseerde zich na de ruiterwissel met Philipp Weishaupt gelijk al op internationaal 1.35m-niveau in Aken, waar ze deelnamen aan de Youngster Cup. "Mijn vrouw had een heel goed dressuurpaard aan Andreas Helgstrand verkocht en via hem kwamen we in contact met Ludger, die gelijk geïnteresseerd was in Just Be Gentle. In het voorjaar van 2020 hebben we haar daar laten proberen, maar besloten we nog niet te verkopen, omdat we er eerst een vrouwelijke opvolger van wilden hebben. Aan het eind van het dekseizoen hebben we, nadat we een embryo van Poker de Mariposa hebben kunnen spoelen, Just Be Gentle toch voor de helft aan Ludger verkocht. We hebben er heel bewust voor gekozen om alleen een deel te verkopen, met oog op de toekomst. Het kan uitgroeien tot een hele mooie samenwerking, dus daar zetten we op in en we hebben hoge verwachtingen van Just Be Gentle. Het is geweldig om met Ludger over de sport en fokkerij te praten, ik heb het idee dat we op één lijn zitten: we hebben beiden een langetermijnvisie en veel oog voor het paard."

Toekomstgericht

De laatste jaren zetten Pascal en Laura vaker in op samenwerking. Zo hebben ze het embryo uit Just Be Gentle samen met Sander Dingen. "Je moet elkaar wat gunnen, dat is de basis van iedere samenwerking. Sander is al jaren met de fokkerij bezig en heeft een hele interessante Numero Uno-merrie. Ze komt uit de internationaal 1.45m-springende merrie Hermione de la Pomme en is daarmee gerelateerd aan toppaarden als Vagabond de la Pomme en Narcotique de Muze. We hebben nu twee nakomelingen van Tangelo van de Zuuthoeve uit haar gespoeld, beide in 2020 geboren, en een Tangelo-nakomeling rechtstreeks uit Hermione de la Pomme. Die jonge paarden hebben we samen en nu wordt de merrie No Nonsense Z hier bij ons opgeleid voor de sport. Zo vullen we elkaar aan en het mooie is dat we deze Franse topstam straks kunnen combineren met onze eigen stam, dan kan je weer vooruit." Voor komend jaar worden er veulens van onder meer Nixon van 't Meulenhof, Mumbai, Opium JW van de Moerhoeve en Don VHP Z verwacht. "Het coronajaar bracht ook voordelen, want daardoor waren dit soort hengsten vers beschikbaar. Ik ben nooit bezig geweest met commerciële hengstenkeuzes, daarom heb ik destijds ook ondergewaardeerde hengsten als Gentleman en m'n eigen Ticallux gebruikt, maar dit zijn stuk voor stuk interessante sporthengsten uit geweldige sportstammen. Als dat merrieveulens oplevert, kan je weer vooruit!", besluit Pascal. •

SUCCESVOLLE FOKPRODUCTEN

In de loop der jaren hebben Pascal en Laura Knijnenburg al een respectabele reeks van internationale springpaarden gefokt, waaronder:

› Diva	(v.No Limit)	ISP	1.60m
› Zilvana Verte	(v.Ticallux Verte)	ISP	1.60m
› Be Gentle	(v.Gentleman)	ISP	1.60m
› Man In Black	(v.Gentleman)	ISP	1.60m
› Soul Sister	(v.Gentleman)	ISP	1.50m
› Frappant	(v.Warrant)	ISP	1.50m
› Classic Verte	(v.Ticallux Verte)	ISP	1.50m
› Andolux Verte	(v.Ticallux Verte)	ISP	1.50m

Ieder jaar worden er zo'n tien veulens gefokt, en de eerste van 2021 is dit merrieveulen van Nixon van 't Meulenhof uit de Gaillard de la Pomme-dochter Ladiva.

ENTERBROOK

Dekstation, Stoeterij en Paardenkliniek

EU-station 8507

Gerrit en Leontine ter Harmsel – Zanderink - Wolvesweg 2-4 - 7468 RV ENTER (Ov.)

Tel. nr. 0547 - 38 33 09 - Tel. Gerrit: 0031-6-21 666 309 - www.enterbrook.nl

vraag vrijblijvend een uitgebreide brochure aan via: info@enterbrook.nl

DE VOORDELEN VAN HET KWPN LIDMAATSCHAP

Als KWPN-lid krijgt u meer! Niet alleen korting op verschillende diensten van het KWPN, ook de Official Partners en sponsors van het KWPN bieden u voordeel!

Voordeel bij KWPN-partners:

- ✓ 5 % korting op aankopen bij Knegt
- ✓ Korting op een rijbewijs bij Verkeersschool Blom
- ✓ Korting op het huren van een 2-paards auto bij Anemone Horse Trucks
- ✓ Korting op aankopen bij Agradi

Meer info op:
www.kwpn.nl/ledenvoordeel

woensdag 1 september 2021
Veulenveiling Midden-Nederland

Heeft u een toekomstige topper op stal staan?
Geef uw veulen op voor onze selectiedagen!

7 9 11 14 16 18 juni 2021

Aanmelden:

topveulens.nl

AKO
FENCING

ANKY®

AGRADI
POWER

bucas
The Intelligent Choice

CHARLES OWEN
ESTABLISHED 1911

CATAGO
EQUESTRIAN

+300
MERKEN

Bekijk alle producten op www.agradi.nl

agradi

PROFITEER VAN
LEDENVOORDEEL BIJ AGRADI

KWPN
Royal Dutch Sport Horse

DE ONLINE SHOP VOOR PAARD, RUITER, STAL EN AFRASTERING

KINGSLAND
EQUESTRIAN

ESKADRON

HORSEWARE
IRELAND

KENTUCKY

LeMieux

Pikeur

STAL BERTUS VERWAIJEN

Expression x Koss x Zichem

MEXPRESSION

Premiehengst
Stokmaat 1,74

Simply the best

Koss x Sateliet x Uriant

ALEXANDRO-P

Keurhengst
Stokmaat 1.69
ZZ Zwaar

Wilson x Sirius

MARKANT BK

Stokmaat 1.78
Verrichtingstopper
hengsten keuring

Lord Sinclair x Flemmingh

SIR SINCLAIR

Stokmaat 1.70
psg / inter 1
Via diepvries

Jazz x Flemmingh x Amor

VIC

Stokmaat 1.72
psg / inter 1
Dressuur

Own a champion

BERTUS VERWAIJEN - 06-53750779 - BERTUS@VERWAIJEN.COM

Uit de regio

REGIO FRIESLAND

Kalender

1 mei - info ter vervanging van de voorjaarsledenveradering staat op de website en is tevens terug te vinden in uw mail (zie ook kopje e-mail)
14 juni - Thuiskeuring, Ameland (onder voorbehoud)
25 juni - Oefenavond in kooi, Harich
26 juni - Thuiskeuring, Terschelling (onder voorbehoud)
30-juni - IBOP, Sonnega (onder voorbehoud bij te grote deelname op 1 juli, namiddag-avond)
1 juli - IBOP, Sonnega
8 juli - Stamboekkeuring springen, Harich
9 juli - Stamboekkeuring dressuur, Harich
10 juli - Veulenkeuring, Centrale Keuring en Tuigpaarden, Harich
22 sept - Stallenkeuring, Bears
5 okt - Thuiskeuring
22 okt - IBOP, Sonnega
November - Datum najaarsledenvergadering volgt
Voor meer informatie over het keuringsseizoen volgt u de website en uw mail.

E-mail

Mocht u op 10 april en rond 1 mei geen mail ontvangen hebben van kwpnfriesland@gmail.com:
- Geef dan uw e-mailadres op met tevens de melding van uw naam en woonplaats.
- Vermeld tevens of u toestemming geeft om uw e-mailadres te mogen gebruiken voor:
a) mededelingen van KWPN regio Friesland
b) door het KWPN landelijk.

REGIO OVERIJSSSEL

Keuringsseizoen

De keuringsdata van 2021 zijn bekend. Vorig jaar is er door de coronamaatregelen een andere manier gevonden om toch de keuringen doorgang te laten vinden. Dat beviel

het bestuur en veel leden van KWPN Regio Overijssel goed en daarom zullen wij dit jaar voor een groot deel het keuringsseizoen op dezelfde wijze organiseren als vorig jaar. Wel blijft alles onder voorbehoud en afhankelijk van de ontwikkeling rondom COVID-19. Wij zullen opnieuw de vijf gebruikelijke keuringen organiseren op de locaties: Enter bij de familie Ter Harmsel op dinsdag 15 juni, manege Luttenberg op zaterdag 19 juni, manege Lonneker op woensdag 23 juni, Haaksbergen bij de familie Greve op woensdag 23 juni en IJsselmuiden bij de familie Wezenberg op zaterdag 26 juni.

Naast de gebruikelijke stamboekkeuring zal er dus weer gelegenheid zijn voor de vier- t/m zevenjarigen en acht jaar en oudere stermerries DP en SP te promoveren naar (voorlopig) keur. De stamboekkeuring zal op dezelfde wijze als vorig jaar plaatsvinden, de merries kunnen vanaf VB eventueel promoveren naar voorlopig keur en ook vindt voor de driejarige merries DP en SP de eventuele aanwijzing plaats voor de Nationale Merriekeuring. Dit jaar zal er wel in de groep worden rondgestapt! Ook zullen de merries voor de promovering voorlopig keur nog een rondje aan de hand draven. De Centrale Keuring komt te vervallen, maar zal worden vervangen door een fokkerijdag/veulenkeuring op woensdag 21 juli in Nieuwleusen. Op deze dag zal dus de veulenkeuring plaatsvinden van de Regio Overijssel met aanwijzing voor de Nationale Veulenkeuring. Daarnaast worden op deze dag de driejarige DP en SP merries die aangewezen zijn voor de NMK uitgenodigd om te strijden om het kampioenschap van KWPN Regio Overijssel. Ook zullen deze dag de fokkers van de in 2020 geworden prestatiemerries in het zonnetje worden gezet en zal de Fokker van het Jaar 2020 KWPN Regio Overijssel bekend gemaakt en gehuldigd worden. De gebruikelijke oefenavonden

worden weer gehouden in IJsselmuiden, Lonneker en Luttenberg. Alle data staan inmiddels in de agenda op de site van KWPN Regio Overijssel en aanmelden kan via Mijn KWPN.

Kalender

(Alle data zijn onder voorbehoud en afhankelijk van de regelgeving COVID-19)
4 juni - Oefenavond IJsseldelta IJsselmuiden
8 juni - Oefenavond Twente Lonneker
10 juni - Oefenavond Salland Luttenberg
15 juni - Stamboekkeuring / keur via STK Enter
19 juni - Stamboekkeuring / keur via STK Luttenberg
23 juni - Stamboekkeuring / keur via STK Lonneker
23 juni - Stamboekkeuring / keur via STK Haaksbergen
26 juni - Stamboekkeuring / keur via STK IJsselmuiden
21 juli - Fokkerijdag / veulenkeuring Nieuwleusen
22 sept - Thuiskeuring
2 nov - IBOP springen Luttenberg
3 nov - IBOP dressuur Luttenberg
10 nov - Najaarsledenvergadering

REGIO UTRECHT

Kalender

23 juni - Oefenavond vrijsspringen en of -bewegen. Deze avond is speciaal voor deelnemers aan de lokale keuring in de regio Utrecht. Ook dit jaar vragen wij u om uw paard hiervoor aan te melden. Het aanmeldformulier staat in de Agenda op de KWPN-site. De avond gaat door bij 10 of meer aanmeldingen. Graag voor 16 juni aanmelden. Locatie: Zilfia's Hoeve, Fortweg 13, 3992 LX Houten, aanvang 19.00 uur
8 juli - Stamboekkeuring, Houten
28 okt - IBOP, Houten
Zodra er ruimte komt in de coronaregelgeving gaan wij weer een ledenactiviteit/fokkerscafé organiseren. Dit

laten wij u dan zo spoedig mogelijk weten. Heeft u vragen dan zijn die welkom via de e-mail: kwpnutrecht@gmail.com.

REGIO NOORD-HOLLAND

Alle data zijn onder voorbehoud en afhankelijk van de regelgeving COVID-19.
Oefenavond vrijsspringen/vrijbewegen
Datum: dinsdagavond 15 juni
Locatie: Beemsterruiters, Middenbeemster
Aanvang: 19.30 uur
Aanmelden: voor 8 juni per e-mail (o.v.v. oefenen vrij springen/ bewegen): r.j.vanvulpen@online.nl opgeven: naam en adres en tel.nr. van eigenaar, naam en stamboeknummer paard en afstamming.
Kosten: €10,- per paard
Bij voldoende belangstelling (mini-maal 10 paarden) kunt u komen oefenen vrijsspringen/bewegen als u gaat deelnemen aan de stamboekkeuring op 5 juli a.s. Het is ook een mooie training om met uw jonge paard op pad te gaan.

Oefenavond Pavo Cup

Datum: dinsdagavond 22 juni
Locatie: buitenbak van de Beemsterruiters, Middenbeemster
Aanvang: 19.00 uur
Aanmelden: per e-mail (o.v.v. oefenen pavocup): r.j.vanvulpen@online.nl opgeven.: naam en tel.nr. van eigenaar en ruiter; naam en levensnummer paard en afstamming.
Sluiting: 15 juni.
Kosten: € 20,-
Bij voldoende belangstelling zal deze avond worden gehouden o.l.v. Patrick van de Meer. Er rijden twee ruiters gedurende 15 minuten gelijktijdig in de baan net als bij de Pavo Cup. Onder aanwijzingen van Patrick worden de ruiters/amazones begeleid. De avond is bedoeld voor ruiters/amazones die gaan deelnemen aan de Pavo Cup op 24 juli in Middenbeemster. Mocht de

Pavo Cup op 24 juli niet doorgaan door COVID-19, willen wij van deze avond een clinic maken.

Kalender

5 juli - Stamboekkeuring, Middenbeemster
24 juli - Centrale Keuring (incl. veulenkeuring), Middenbeemster
15 sept - Thuiskeuring
30 okt - Noord-Holland Cup, Barsingerhorn
18 nov - Najaarsledenvergadering, Middenbeemster
22 nov - IBOP (Spr/Dr), Barsingerhorn

REGIO ZUID-HOLLAND

Bestuurswijzigingen

Eind 2020 is Henk de Man de nieuwe voorzitter geworden van KWPN Zuid-Holland en heeft Jacqueline van Driel na 35 (!!) jaar de functie secretaris overgedragen aan Annika van Buren. Gelukkig hebben wij Jacqueline wel kunnen behouden voor het huidige bestuur. Luuk van Rijn trad ook weer toe tot het bestuur totdat een passende opvolging is gevonden. Graag stellen wij aan u voor: Petro Trommelen. Per 1 april jl. heeft Petro Trommelen het stokje van Floor Dröge overgenomen als regio-inspecteur voor KWPN Zuid-Holland. Petro voert voor het KWPN diverse verschillende werkzaamheden uit. Buiten het KWPN om is Petro docent op de docentenopleiding van Aeres Hogeschool in Wageningen, eigen ondernemer in de groene sector met zijn paardenopfokbedrijf. En ook nog beschikbaar als dagvoorzitter en projectleider. Wij heten namens KWPN Zuid-Holland Petro van harte welkom in onze regio.

Thuiskeuring

Op 10 april jl. stond er een thuiskeuring op de agenda. Van de dertien aangeboden paarden konden er direct vier ster gemaakt worden vanwege de mooie sportresultaten en een ext. van 70 of hoger.

Vijf andere paarden kregen ook een ext. van 70 en deze paarden kunnen eventueel via de sport of een keuring ook aangeboden worden voor een predicaat.

IBOP

Op 22 april werden er zestien paarden aangeboden voor een IBOP-proef. Ruim dertien paarden slaagde hier voor. Ook werd er een paard naar aanleiding van de eerdergenoemde thuiskeuring aangeboden voor een graadverhoging. En dit paard is met het keurpredicaat naar huis gegaan. Kortom met een slagingspercentage van ruim 82% hebben de bestuursleden, de vrijwilligers en deelnemers genoten van deze zonnige dag en zal deze de boeking in gaan als zeer succesvol!

Kalender

29 juli - SK/CK dressuur, Heerjansdam
30 juli - SK/CK dressuur en springen, Heerjansdam
31 juli - Voorselectie Pavo Cup, Delft
18 sept - Thuiskeuring Zuid-Holland
17 dec - IBOP Dressuur, Hillegom

REGIO NOORD-BRABANT

Kalender

Alle data zijn onder voorbehoud en afhankelijk van regelgeving COVID-19.
2 juni - Thuiskeuring
15 t/m 17 juli - Regionale stamboekkeuring, Berlicum (incl. CK springen)
24 juli - Centrale Keuring dressuurpaarden, De Mortel
24 juli - Veulenkeuring, De Mortel
6 oktober - IBOP dressuur Oostende
20 okt - Thuiskeuring
4 dec - IBOP springen, Oirschot
17 dec - IBOP dressuur, De Mortel
Aanmelden via Mijn KWPN.
Contactadres: KWPN Regio Noord-Brabant: Addie van der Doelen, regiosecretaris
E-mail: kwpnbrabant@outlook.com of 06-43363744 of kijk op www.kwpn.nl/regio-noord-brabant. •

KWPN ONLINE

KWPN.NL

*Al het nieuws, evenementen,
leden voordeel, Mijn KWPN,
KWPN Marktplaats en nog veel meer*

KWPN.NL/
NIEUWSBRIEF
*Het beste van KWPN in
je mailbox*

FACEBOOK.COM/
KWPN.NL

*De laatste nieuwtjes,
winacties, video's,
veilingcollecties en
fokkersverhalen*

INSTAGRAM.COM/
KWPN_OFFICIAL
*Foto's en video's van achter
de schermen van het
KWPN-centrum en onze
evenementen*

KWPN.TV
*Bekijk 24/7 via alle devices
en de speciale KWPN.tv-
app prachtige bedrijfs-
reportages en livestreams
van evenementen*

VOLG ONS IEDER UUR VAN DE DAG
VIA ÉÉN VAN ONZE KANALEN!

COLOFON

KWPN, De Beek 109, 3852 PL Ermelo
Tel.: 0341-255555 **Fax:** 0341-255515
E-mail: info@kwpn.nl **Website:** www.kwpn.nl

IBAN: NL07RAB00341404330 t.n.v. KWPN Harderwijk

Lidmaatschap: Contributie Nederland en België 2021: € 121,30
(via automatische incasso)

Opzeggingen: Opzeggingen kunnen via Mijn KWPN voor
1 december 2021 worden gemeld bij het KWPN, of per e-mail of
schriftelijk voor deze datum. Na opzegging wordt een e-mail of
brief ter bevestiging toegestuurd. Pas als u deze bevestiging heeft
ontvangen is de beëindiging van uw lidmaatschap definitief.

Algemeen Bestuur: A.W. van Daalen (voorzitter), L.F.O. ter Harmsel-
Zanderink, R.A.G. van Klooster, J.C.B. Middelbrink, E. Schep

Algemeen directeur: P.D. Peters

Redactie: Charlotte Dekker (hoofdredacteur),
Caroline Veltmeijer-Jager, Henk Dirksen

Redactiesecretariaat: Sandra Karman, e-mail: redactie@kwpn.nl

Vaste medewerkers: Dini Brouwer, Yvonne Buis-Franken,
Dirk Caremans, Milou van Engeland, Jacob Melissen,
Sandra Nieuwendijk, Steef Roest en Jenneke Smit

Vormgeving: Nicole van de Wijdeven-van der Linden

Uitgeverij: ADC Hazenberg B.V.
Esschebaan 25, 5282 JK Boxtel
Tel.: 088-0888200

Druk: Drukkerij GEWA

Adverteren: Sonja Breure (Accountmanager Media & Sponsoring)
Tel.: 06-83178880 **E-mail:** breure@kwpn.nl

Coverfoto: Jacob Melissen

Het KWPN Magazine verschijnt 12 keer per jaar en is een uitgave van het Koninklijk
Warmbloed Paardenstamboek in Nederland.
Niets uit deze uitgave mag geheel of gedeeltelijk worden vervoelvoudigd, opgeslagen in
een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar worden gemaakt, op welke wijze
dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de uitgever. Samenstellers en uitgevers
zijn zich volledig bewust van hun taak een zo betrouwbaar mogelijke uitgave te verzorgen.
Niettemin kunnen zij geen aansprakelijkheid aanvaarden voor onjuistheden, die eventueel
in deze uitgave voorkomen. Het KWPN behoudt zich het recht voor advertenties zonder
opgaaf van redenen te weigeren of in te trekken.

SPONSORS:

Tangelo v/d Zuuthoeve *Preferent*
(Narcos II x Laudanum XX x Ramiro)

**Ook uw adres
voor interessante
jonge sport- en
fokpaarden**

**Alle SWS hengsten
beschikbaar op
ons station**

Familie Venderbosch
Twenteroute 8, 7055 BE Heelweg
T +31 (0)315 24 37 38
M +31 (0)6 52 000 857
horses@radstake.nl
www.radstake.nl

El Salvador
(Vigaro x Kojak x Heartbreaker x Cassini I)

Liverpool
(Tangelo v/d Zuuthoeve x Lux Z x Ramiro Z)

Monator vd Radstake
(Dominator Z x Vigaro x Heartbreaker)

Thio van T&L
(Toulon x Calato x Exorbitant XX)
Ook andere T&L hengsten beschikbaar

Chatinue
(Chacco Blue x Contineu x Domino)

Baltic VDL Keur
(Quaprice Z x Jus de Pomme x Wellington)

Ook andere VDL hengsten beschikbaar

O'Neill van het Eigenlo
(Vigo D'Arsoilles x Montender
x Heartbreaker)

Frankie Lee
(Franziskus x Spörcken x San Amour I)
Ook andere Reesink hengsten beschikbaar

For Ferrero
(For Romance I x Don Crusador)
Ook andere v/d Sande hengsten beschikbaar

Belvedere DB
(Bellissimo x Danone x Rubinstein I)
Ook andere Krüsterhof hengsten beschikbaar

Spitfire V
(Chacoon Blue x Thunder vd Z x Cash)
Reserve kampioen BWP hengstenkeuring

De Wiemselbach

Alleen de beste hengsten

2021

Numero Uno

LIBERO H x LORD CALANDO x AHORN HANN
Springtopper en bewezen
topvererver!

Ustinov

LIBERO H x NIMMERDOR x MARCO POLO
Dé kampioenhengst van 2004. Laatste
zoon van de legendarische Libero H!

Van Gogh

NUMERO UNO x BERNSTEIN x BURGGRAAF
Dé combinatie van exterieur- en springkwaliteiten!

Connect

CONNOR x CONTENDER x LORD
Het beste Holsteiner bloed
gecombineerd!

Justice

HARLEY x EPILOT x NIMMERDOR
KWPN verrichtingskampioen!

Donthargos

DON DIARADO x CONTHARGOS x LORDANOS
Het springkanon uit Oldenburg!

Corlou

CORNET OBOLENSKY x BALOUBET DU ROUET
x CHACCO-BLUE
Uitzonderlijke springhengst met
droompedigree!

Kensington

CORNET OBOLENSKY x FOR PLEASURE x
ATHLET Z x LIBERO H
Een pedigree vol stempelhengsten!

Lord of Farming

BALOU DU ROUET x CLINTON x HEARTBREAKER
Imponeert bij het springen én in beweging!

Het laatste nieuws op:
www.hanshorn.nl

De Mors 69, 7637 PD Oud Ootmarsum

Telefoon: 0541 221 376

Fax: 0541 221 460

Mobiel: 0622 458 608

Internet: www.hanshorn.nl

E-mail: info@hanshorn.nl

